

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ KOŁA

z dnia ..... 2021 r.

w sprawie Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a w związku z art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) po zasięgnięciu opinii Zarządu Województwa Wielkopolskiego uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Strategię Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Koła.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr ....
Rady Miejskiej Koła
z dnia .....

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA KOŁA NA LATA 2021-2025

KWIECIEŃ 2021

Opracowanie:

Urząd Miejski w Kole

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 opracowano w oparciu o materiały źródłowe wydziałów Urzędu Miejskiego oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2019 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU MIASTA KOŁA	8
1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej.....	9
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	11
3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej	14
4. Jakość życia w Mieście – wyniki badań ankietowych.....	16
4.1. Ocena sytuacji Miasta	16
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	17
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej.....	19
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU MIASTA KOŁA	21
1. Misja i wizja.....	22
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	23
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Koła	34
4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście	36
5. Spójność kierunków rozwoju Miasta z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.....	38
6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych.....	46
7. Ramy finansowe i źródła finansowania	47
ZAŁĄCZNIKI	48
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Miasta Koła	49
Załącznik 2: Wzór ankiety.....	93
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	97

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania miastem. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Miasta w perspektywie do 2025 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Miasta, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznym obowiązującym w Mieście Koło, a także spójny z dokumentami wyższego rzędu – Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Mieście podczas jej obowiązywania.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Ponadto wzięto również pod uwagę zapisy poprzedniej, nieaktualnej Strategii Rozwoju Miasta Koła, obowiązującej do 2020 roku. Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców.

Ważnym elementem prac nad Strategią był udział, doradztwo i wsparcie **Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025**, w skład którego wchodziłi reprezentanci władz, jednostek organizacyjnych i społeczności lokalnej:

- Lech Brzeziński – Zastępca Burmistrza Miasta Koła,
- Monika Ciesielska – Sekretarz Miasta Koła,
- Hanna Zywert – Naczelnik Wydziału Infrastruktury Technicznej, Inwestycji i Gospodarki Przestrzennej,
- Dorota Wilk – Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Spraw Lokalowych,
- Mirosław Kwiręg – Naczelnik Wydziału Działalności Gospodarczej i Promocji Miasta,
- Szymon Czerwiński – Zastępca Naczelnika Ochrony Środowiska i Rolnictwa,
- Jarosław Tomczyk – Radny Miejski,
- Jarosław Janowski – Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stanisława Konarskiego w Kole,
- Agnieszka Szymańska – Dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 1 w Kole,
- Aleksandra Kowalska – Dyrektor Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kole,
- Urszula Karolczak – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole,
- Jarosław Wojciechowski – Prezes Miejskiego Klubu Sportowego „Olimpia” Koło.

Dodatkowo głosem doradczym Zespołu biorącym udział w pracach nad Strategią był Pan Robert Andre z firmy ANDRE ABRASIVE ARTICLES Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.

Zespół ds. opracowania projektu Strategii wspierali również eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

- Iwona Nowacka – Starszy specjalista ds. rozwoju usług dla JST,
- Monika Bączyk-Widawska – Młodszy specjalista ds. rozwoju usług dla JST,
- Dominika Szulc – Asystent zespołu ds. rozwoju usług dla JST,
- Anna Przygocka-Gacek – Psycholog, trener, konsultant.

Pracę nad Strategią rozpoczęto w listopadzie 2020 roku, kiedy to Rada Miejska Koła przyjęła uchwałę nr XXXI/300/2020 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania „Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025”, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Następnie został powołany Zespół ds. opracowania Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 zgodnie z zarządzeniem nr OA.0050.142.2020 Burmistrza Miasta Koła z dnia 30 listopada 2020 r. Do jego zadań należało opracowanie założeń do projektu Strategii, pomoc przy opracowaniu projektu Strategii oraz uczestnictwo w warsztatach strategicznych dotyczących opracowania misji, wizji, celów i działań strategicznych, które odbyły się w dniu 4 grudnia 2020 roku.

Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, którą pogłębiono podczas spotkania z kierownictwem i pracownikami Urzędu oraz badaniami ankietowymi wśród mieszkańców. Na tej podstawie wyznaczono obszary problemowe. Następnie przeprowadzono warsztaty z Zespołem Strategicznym, podczas których opracowano misję i wizję rozwoju Gminy, a także cele strategiczne, operacyjne oraz działania, których realizacja wpłynie na osiągnięcie podstawowych celów. Warsztaty przeprowadzone zostały metodą *design thinking* polegającą na spojrzeniu na problem z wielu perspektyw oraz wyjściu poza utarte schematy i wypracowanie niestandardowych rozwiązań. Powyższe zagadnienia skonsultowano z Zespołem Strategicznym i w grudniu 2020 roku przygotowano projekt Strategii.

Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 została przygotowana zgodnie z art. 10e ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713, 1378) z uwzględnieniem wniosków z przeprowadzenia badań ankietowych i warsztatów strategicznych. Następnie dokument poddano konsultacjom społecznym i przedłożono Zarządowi Województwa Wielkopolskiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1378).

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac nad Strategią Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025:

An aerial photograph of the town of Koła, Poland, showing a mix of residential buildings, a large church with a prominent steeple, and surrounding green fields. The image is overlaid with a semi-transparent green filter.

STAN I WYZWANIA ROZWOJU MIASTA KOŁA

1

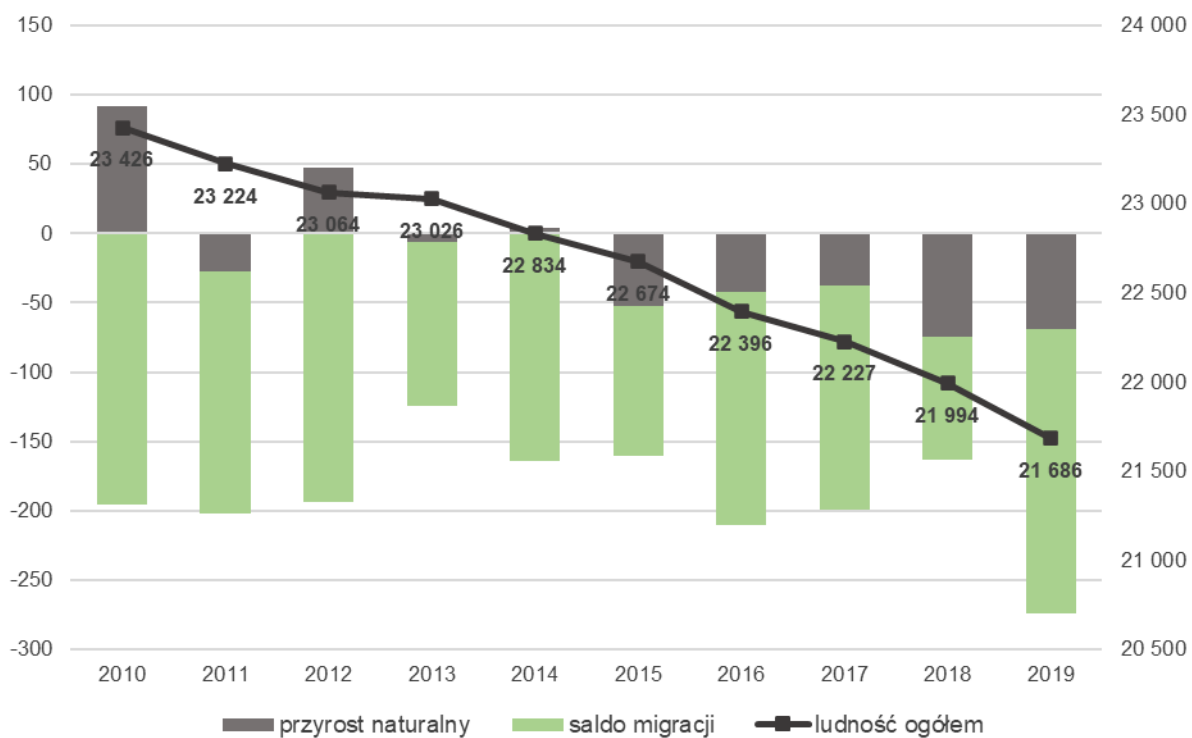
1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Miasto Koło skupia średnio 25% ludności powiatu kolskiego, a gęstość zaludnienia w 2019 roku wynosiła 1 566 os./km², co jest wysoką wartością w zestawieniu z miastami z grupy porównawczej, czyli charakteryzującymi się podobnymi funkcjami i uwarunkowaniami rozwoju.

Liczba ludności w Mieście Kole stopniowo ulega zmniejszeniu. Średnia dynamika spadku wynosiła 98,9% i była jedną z najniższych wśród gmin powiatu kolskiego. Należy również zaznaczyć, że spadek liczby mieszkańców dotyczy nie tylko Miasta Koła, ale i całego powiatu kolskiego, co oznacza niekorzystną sytuację demograficzną dla całego analizowanego obszaru.

Zła sytuacja demograficzna w Mieście Kole spowodowana jest malejącym przyrostem naturalnym oraz wysokim i ujemnym saldem migracji. Na poniższym wykresie zobaczyć można kształtowanie się tych wskaźników. Od roku 2013 przyrost naturalny w Mieście pozostaje na poziomie ujemnym. Analizując saldo migracji również obserwuje się odpływ ludności.

Ryc. 1. Zmiany liczby ludności w Mieście Kole w latach 2010-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zmniejszająca się liczba ludności w powiecie nie dotyczy jedynie gmin sąsiadujących z Miastem Kołem, czyli gmin Koło, Kościelec i Osiek Mały. Można zatem założyć, iż mieszkańcy Koła migrują z Miasta do okolicznych gmin. Należy także pamiętać o młodych ludziach którzy wyjeżdżają do większych miast na uczelnie wyższe i często pozostają tam po studiach, dzięki otrzymaniu atrakcyjnych propozycji zatrudnienia.

Pogłębiona analiza struktury ludności wskazuje na stopniowe starzenie się społeczeństwa. Dynamika senioralnego obciążenia demograficznego w 2019 roku wynosiła 136% i była ona najwyższa spośród analizowanych jednostek. Liczba mieszkańców w wieku kreatywnym, czyli osób w wieku 25-34, stanowiąca główną siłę napędową rozwoju ekonomicznego w Mieście jest niska i wypada bardzo niekorzystnie na tle analizowanych miast.

Zmieniająca się sytuacja demograficzna już obecnie skutkuje zmianą popytu na usługi publiczne: oświatę i wychowanie, opiekę nad osobami starszymi, usługi komunalne, kulturę i sport. W związku z różnicą liczby mieszkańców wymieniających się na rynku pracy (20-24 i 60-64) konieczne jest także przewidzenie i uwzględnienie w planach rozwojowych Miasta zmieniającej się podaży potencjałów w zakresie aktywności społecznej, rynku pracy i przedsiębiorczości oraz wpływów z podatków.

Władze Miasta dostrzegają konieczność podjęcia działań na rzecz świadomej polityki demograficznej, poprzez działania w zakresie podniesienia jakości usług społecznych, które przełożą się na podniesienie jakości życia rodzin na terenie Miasta.

Poziom upowszechnienia edukacji przedszkolnej w Mieście jest na wyższym poziomie niż w województwie i innych miastach należących do tej samej grupy porównawczej. Na terenie Miasta funkcjonują 4 przedszkola publiczne oraz 7 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Oprócz tego w Mieście znajdują się 4 przedszkola prywatne i jeden oddział przedszkolny przy szkole niepublicznej. Odnosząc się do zapewnienia opieki nad dziećmi do lat 3, na terenie Miasta funkcjonuje 1 żłobek miejski, a w 2019 upowszechnienie opieki żłobkowej zmniejszyło się o 14% w stosunku do roku poprzedniego. Na terenie Miasta Koła nie ma innych form opieki nad dziećmi do lat 3, takich jak, np. Klub Malucha.

Edukację szkolną zapewnia 5 szkół podstawowych publicznych oraz 2 niepubliczne. Ponadto w Mieście funkcjonuje Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Karola Szymanowskiego prowadzona przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Szkoły posiadają bogato rozwiniętą bazę dydaktyczną i sportową, a uczniowie mogą korzystać z zajęć pozalekcyjnych i wspomagających. Skutkuje to wysokimi wynikami nauczania w szkołach. Uczniowie mogą liczyć także na otrzymanie stypendium za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe. Zmniejszająca się liczba dzieci może jednak w przyszłości skutkować problemami w zakresie utrzymania szkół.

Problemem Miasta jest również odpływ ludzi młodych do większych miast po ukończeniu szkoły średniej. Najczęstszymi kierunkami wyjazdu na uczelnie wyższe są trzy najbliższe ośrodki metropolitarne – Poznań, Łódź oraz Warszawa. Dojazd do tych miast zapewnia w szczególności transport kolejowy i komunikacja samochodowa.

Oferta kulturalna Miasta skupia się wokół Miejskiego Domu Kultury w ramach którego działa Kino Nad Wartą oraz Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej wraz z jej 3 filiami. Placówki te w ramach swojej oferty prowadzą szeroką działalność. W Mieście zlokalizowane jest również Muzeum Techniki Ceramicznych, a w ramach działalności kulturalnej działają zespoły artystyczne takie jak: Miejska Orkiestra Dęta w Kole, Manufaktura Piosenki Harcerskiej „Wartaki”, Chór Farny „Lutnia” im. Stanisława Moniuszki przy Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Krzyża Świętego w Kole oraz Towarzystwo Śpiewaczo-Muzyczne „Lutnia”.

W ramach oferty sportowo-rekreacyjnej funkcjonuje Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, w skład którego wchodzi hala sportowo-widowiskowa, siłownia/fitness, kompleks boisk, korty do tenisa, Orliki oraz Pływalnia Miejska. Ponadto w Mieście znajdują się także szlaki pieszo-rowerowe i ścieżki dydaktyczne. Miasto Koło wyróżnia się jako ważne miejsce związane ze sportem. Na jego terenie odbywają się imprezy sportowe o charakterze lokalnym, ogólnopolskim, a nawet międzynarodowym.

Podstawową opiekę zdrowotną na terenie Miasta zapewniają 3 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej przy którym zlokalizowany jest Szpitalny Oddział Ratunkowy. W Mieście znajduje się także 12 aptek, w tym apteka dyżurująca całodobowo. Mieszkańcy Miasta wskazują jednak na utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, a na jego strukturę organizacyjną składają się: Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Świadczeń Rodzinnych, Dział Administracyjno-Kadrowy, Dział Finansowy, Dział Usług Opiekuńczych, Dzienny Dom Senior+, Noclegownia dla osób bezdomnych, stołówka. Ponadto funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej corocznie ulega zmniejszeniu. Mieszkańcy Miasta mogą skorzystać z wielu programów profilaktyki zdrowotnej i pomocy społecznej, a także ulg i zniżek dzięki posiadaniu kart do nich upoważniających.

Mieszkańcy Miasta są aktywni w zakresie życia społecznego, angażują się w działalność wielu organizacji pozarządowych. Mimo to liczba stowarzyszeń, fundacji i organizacji społecznych jest niższa w Kole w stosunku do porównywanych miast i średniej dla województwa.

O bezpieczeństwo mieszkańców dbają funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Kole, Straży Miejskiej w Kole, Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczej Straży Pożarnej Koło nad Wartą.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Na tle średnich wyników dla grupy porównawczej, Miasto Koło charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem przedsiębiorczości. Niekorzystną informacją jest jednak fakt, iż na przestrzeni analizowanych lat współczynnik ten maleje tylko dla Miasta Koła, co wskazuje na zmniejszanie się jego potencjału gospodarczego. Według danych opublikowanych przez GUS na terenie Miasta w 2019 roku zarejestrowanych było 2 558 podmiotów gospodarczych, co stanowiło 36% podmiotów zarejestrowanych w powiecie kolskim i była to liczba najwyższa. Na drugim miejscu znajdowała się Gmina Kłodawa z wynikiem 923 podmiotów (13%). Należy jednak zauważyć, że na przestrzeni lat 2015-2019 liczba ta spadła o 131 podmiotów i był to spadek zdecydowanie najwyższy spośród gmin w powiecie. Dodatkowo w większości gmin powiatu tendencja ta była odwrotna. Łącznie w pozostałych gminach liczba przedsiębiorstw wzrosła o 404 podmioty. Wskaźnik bezrobocia dla Miasta jest dość niski – niższy niż dla miast pochodzących z tego samego podregionu i grupy porównawczej.

Wśród największych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie Miasta wyróżnia się: Geberit Produkcja Sp. z o.o., SAINT-GOBAIN ABRASIVES Sp. z o.o., Sokołów S.A. oddział w Kole, Wood-Mizer Industries Sp. z o.o., M&K Foam Sp. z o.o., Wipasz S.A., Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kole, ANDRE ABRASIVE ARTICLES Sp. z o.o. Sp. k., AGRONAS Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „TRANS-KOL” Zenon Sobczak, Eurobeef Sp. z o.o., Zakłady Mięsne Carnis Koło Bronisław Rowecki sp. j.

Potencjał gospodarczy stwarza przynależność Miasta do Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Strefa ta została zaklasyfikowana do czołówki najlepszych stref ekonomicznych – 3 miejsce na świecie i 1 miejsce w Europie. Strefa obejmuje województwo łódzkie, a także część województw wielkopolskiego i mazowieckiego. Dla tego terenu Miasto Koło nie posiada Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego (wyłączając część leśną). Teren inwestycyjny nie został do tej pory zagospodarowany, a brak zainteresowania inwestorów wiąże się z jego położeniem w części Miasta znacznie oddalonej od autostrady.

Przez teren Miasta Koła przebiega droga krajowa nr 92, drogi wojewódzkie nr 270 i 473 oraz linia kolejowa nr 3 relacji Frankfurt nad Odrą – Warszawa. W układ komunikacyjny Miasta wpisuje się również 56 dróg powiatowych, 94 drogi gminne oraz 22 wewnętrzne drogi gminne. Planuje się również budowę obwodnicy północnej, która ułatwi połączenie z autostradą w części Miasta najbardziej od niej oddalonej, a przede wszystkim odciążą ruch w Mieście.

Całkowita długość dróg gminnych na terenie Miasta Koła wynosi 29,1 km, przy czym 8,5 km stanowią drogi gruntowe z częściowo wzmocnionymi odcinkami. Przy drogach wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych znajdują się chodniki (poza drogami nieutwardzonymi). Ponadto przy części dróg zlokalizowane zostały ścieżki rowerowe. Całkowita powierzchnia chodników i ścieżek rowerowych przy drogach gminnych wynosi 58 307 m². W związku z wciąż pogłębiającym się zapotrzebowaniem na miejsca parkingowe przy projektowaniu przebudowy dróg gminnych uwzględnione zostają miejsca postojowe, a także, o ile jest to możliwe, budowa parkingów. W celu zwiększenia rotacji i ograniczenia liczby samochodów w centrum Miasta większość parkingów objęta jest płatną strefą parkowania.

Stopień zwodociągowania obszaru Miasta jest wysoki i porównywalny z innymi miastami z grupy porównawczej – 98,9%. Miasto Koło jest również w pełni zgazyfikowane. Pod względem skanalizowania Miasto Koło osiąga wartości nieco niższe – 95,8%. Na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną

Straż Miejska prowadzi działania kontrolne w zakresie wywozu nieczystości płynnych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Teren aglomeracji kanalizacyjnej podlega pod mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną przy ul. Energetycznej 11 w Kole. Średnia przepustowość oczyszczalni wynosi 7 149 m³/d. Oczyszczalnia wymaga modernizacji. Działania modernizacyjne rozpoczęły się w 2017 r. od przygotowania dokumentacji oraz pozyskania środków z Unii Europejskiej w wysokości 29 135 726,00 zł.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęci są właściciele nieruchomości zamieszkałych. Mimo, iż zmniejsza się liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, co jest spowodowane odpływem ludności z Miasta, to zwiększa się odsetek gospodarstw segregujących odpady komunalne. Rokrocznie rośnie również całkowita ilość zbieranych odpadów, przy czym obserwuje się wyraźny wzrost odpadów zbieranych selektywnie.

W Raporcie wojewódzkim za rok 2019 dotyczącym rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim Miasto Koło zaklasyfikowane zostało do gmin na obszarze których wystąpiło przekroczenie dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu z podziałem na cele: Ochrona Zdrowia i Ochrona Roślin. W celu Ochrona Zdrowia w Mieście Kole wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego w przypadku zanieczyszczenia pyłem PM10 oraz ozonem O₃. W przypadku Ochrony Roślin nastąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego zanieczyszczenia ozonem O₃.

Największą inwestycją w zakresie poprawy czystości powietrza atmosferycznego będzie budowa ciepłowni geotermalnej wraz z podłączeniem do istniejącego systemu ciepłowniczego MZEC Sp. z o.o. W latach 2018-2019 wykonany został otwór poszukiwawczo-rozpoznawczy w celu ujęcia wód termalnych w miejscowości Chojny. Na dalszą część inwestycji w październiku 2020 roku została podpisana umowa o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie „Budowa ciepłowni geotermalnej w mieście Koło wraz z jej podłączeniem do istniejącego systemu ciepłowniczego MZEC Sp. z o.o.” w ramach Poddziałania 1.1.1. Wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej /przesyłowej, oś priorytetowa I Zmniejszenie emisyjności gospodarki Programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w wysokości 15 095 620,86 zł netto (wartość inwestycji to 37 274 065,26 zł brutto). Brakująca kwota uzupełniona zostanie środkami własnymi Spółki oraz pożyczką udzieloną przez NFOŚiGW. Spółka posiada również decyzję Wojewody Wielkopolskiego zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę rurociągu geotermalnego łączącego otwory geotermalne Koło GT-1 i Koło GT-2 oraz decyzję Marszałka Województwa Wielkopolskiego zatwierdzającą projekt robót geologicznych, decyzję Starosty Kolskiego w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę. Efektem inwestycji będzie zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w Mieście poprzez korzystanie z odnawialnych źródeł energii, a przy tym poprawa zdrowia i warunków życia mieszkańców i efektywniejsze zarządzanie kapitałem Miasta. Inwestycja stwarza również możliwość rozwoju rekreacji i turystyki w Mieście w oparciu o energię geotermalną.

W latach 2015-2019 dochody Miasta Koła corocznie zwiększały się z poziomu 72,6 mln zł w 2015 roku do 116,4 mln zł w 2019 roku. Największy wzrost nastąpił w 2018 roku, gdzie widać skok o prawie 16 mln zł w stosunku do roku wcześniejszego. Wzrost ten spowodowany był przede wszystkim otrzymaniem dotacji z NFOŚiGW na wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego GT1-Koło. W 2019 roku dochód na 1 mieszkańca w Mieście Kole wyniósł 5 330,85 zł i tym samym plasowało je na równym poziomie z województwem wielkopolskim.

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Miasta. W 2015 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 67,8 mln zł i w 2019 roku wzrosły do 97,6 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla miast w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Mieście Kole od 2017 roku zauważalny jest stopniowy spadek nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi). Jeżeli tendencja ta się nie zmieni, w późniejszym czasie może to powodować problemy z płynnością finansową i zdolnością inwestycyjną. W 2019 roku poziom nadwyżki operacyjnej wyniósł 7,6 mln zł (6% w stosunku do dochodów ogółem).

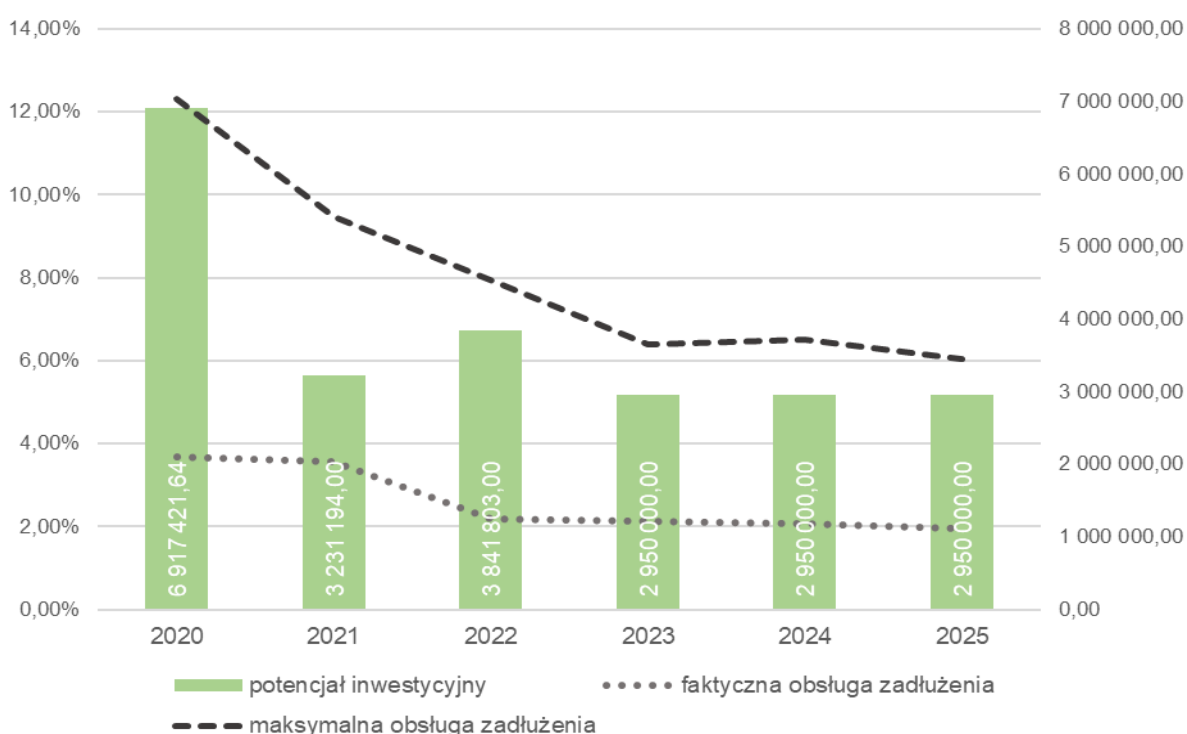
W 2015 roku udział dochodów własnych Miasta w ogólnych dochodach stanowił 38%. W kolejnych latach nastąpił jednak ich spadek do poziomu 25% w 2019 roku. Było to związane przede wszystkim ze zwiększeniem się dotacji na cele bieżące przekazywanej z budżetu państwa (głównie na skutek przekazania dotacji na program „Rodzina 500+”). Wówczas nastąpił wzrost udziału dotacji w budżecie Miasta z 15% do 34%. Dodając udziały w podatku PIT i CIT, dochody własne Miasta Koła w 2019 roku wynosiły 48%, co daje względną możliwość samodzielnego oddziaływania Miasta na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji.

W zakresie dochodów własnych największe znaczenie mają dochody z tyt. udziału w podatku PIT, generujące w analizowanym okresie średnio 21 mln zł rocznie, następnie podatek od nieruchomości – 14,5 mln zł i wpływy z podatku CIT – średnio 1,9 mln zł.

Należy również mieć na uwadze, że potencjał finansowy Miasta w zakresie podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych jest wyższy. Wynika to z tego, że Miasto stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także stosuje ulgi i zwolnienia podatkowe. W efekcie w latach 2015-2019 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu podatku od nieruchomości wynosiła 18,5 mln zł (średnio 3,6 mln zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych oraz 54,7 tys. zł z tytułu ulg i zwolnień podatkowych), a z tytułu podatku od środków transportowych 3 mln zł (średnio 602 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych).

Kształtowanie się budżetu Miasta w ubiegłych latach przekłada się również na jej przyszły potencjał inwestycyjny oraz zdolność do obsługi nowych zobowiązań. Zgodnie z uchwałą nr XXVI/251/2020 Rady Miejskiej w Kole z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Koła na lata 2020-2025 kształt wskaźnika obsługi zadłużenia pozwala na przyszłą obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 2. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Miasta Koła na lata 2020-2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XXVI/251/2020 Rady Miejskiej w Kole z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Koła na lata 2020-2025.

Na podstawie powyższej uchwały, potencjał inwestycyjny Miasta rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2021-2025 wyniesie około 16 mln zł.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Miasto Koło charakteryzuje dobre położenie komunikacyjne – odległość najbardziej wysuniętego na południe odcinka Miasta od węzła autostrady A2 wynosi 4 km, co sprawia, że czas dojazdu do Warszawy wynosi 2 godziny, do Poznania ok. 1 godzinę i 20 minut, do Łodzi 1 godzinę i 15 minut, a do Konina około pół godziny.

Niezwykle ważną funkcję w krajobrazie Miasta Koła pełni rzeka Warta, zlokalizowana w jej południowej części. Mimo silnego przekształcenia i zubożenia biologicznego doliny rzeki spowodowanego trwającą od lat presją człowieka, wciąż stanowi ona ogromne bogactwo przyrodnicze, zwłaszcza dzięki występowaniu rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Rzeka Warta stanowi również atrakcję turystyczną Miasta Koła, gdyż sprzyja spacerom i wypoczynkowi na świeżym powietrzu. W rejonie Miasta Koła rzeka zmienia swój dotychczasowy południkowy bieg i wykorzystując Pradolinę Warszawsko-Berlińską kieruje się na zachód.

Na terenie Miasta Koła zlokalizowanych jest 7 pomników przyrody. Są to pojedyncze drzewa: 4 dęby szypułkowe, wiąz syberyjski, platan klonolistny oraz klon polny. Ponadto część miasta znajduje się w granicach Obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty (PLB300002) i Goplańsko-Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W Mieście Kole znajdują się również 3 parki miejskie oraz Lasek Komunalny, jednak wymagają one rewitalizacji.

W 2020 r. Miasto Koło przyjęło *Program opieki nad zabytkami dla Miasta Koła na lata 2020-2023*, w którym określono zasoby oraz podstawowe kierunki działań dla zachowania i poprawy stanu kulturowego i ochrony obiektów zabytkowych. Do najmocniejszych stron środowiska kulturowego Miasta należy zaliczyć: zachowany w znacznym stopniu historyczny układ urbanistyczny, bogatą tradycję produkcji ceramicznej, wysokie walory środowiska przyrodniczego, wyremontowane znacznej części zabytków oraz dobrze oznakowane atrakcje turystyczne miasta. W Mieście znajduje się wiele punktów widokowych historycznej panoramy Miasta, które zauważalne są głównie od strony rzeki Warty. Dominantami są przede wszystkim kościół i klasztor Bernardynów, kościół farny i wieża ratusza oraz prawobrzeżna część przemysłowa Miasta. Na obniżenie estetyki Miasta wpływa jednak komin miejskiej ciepłowni, która najbardziej wyróżnia się w części prawobrzeżnej, jednak ze względu na funkcję jaką pełni nie ma aktualnie możliwości zmiany tej lokalizacji.

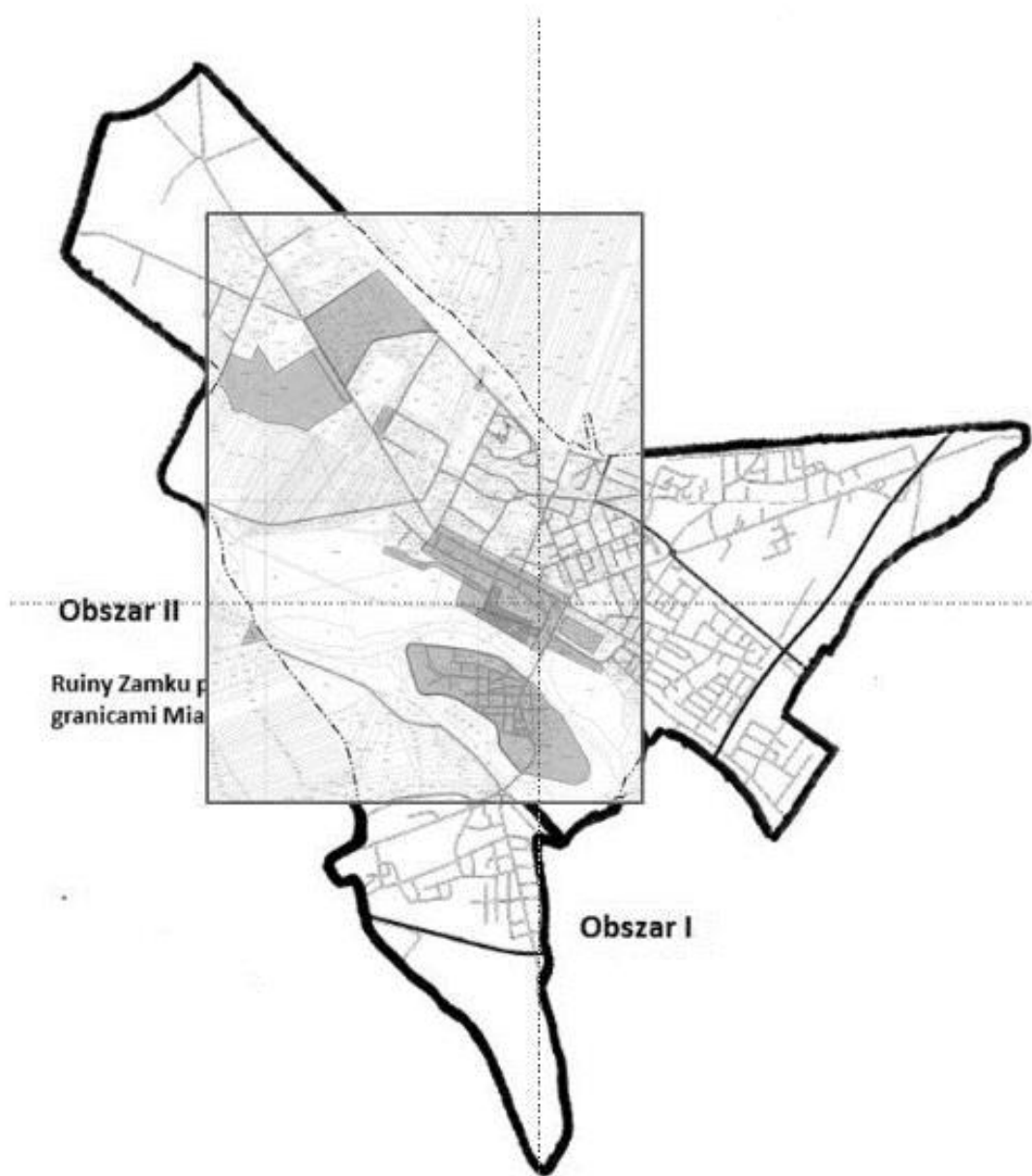
Istotnym problemem rozwoju Miasta Koła jest również niski stan techniczny budynków oraz mała powierzchnia terenów, które mogą być przeznaczone pod rozwój zabudowy mieszkaniowej. Znaczna część budynków wymaga remontów, a nawet wyburzenia i uzupełnienia o nową zabudowę. W wielu częściach Miasta występują również nieestetyczne skupiska reklam, które należy uporządkować.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Koła. Obowiązujący obecnie dokument został przyjęty uchwałą nr LI/484/2018 Rady Miejskiej w Kole z dnia 31 stycznia 2018 roku. Z kolei aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na terenie Miasta Koła obowiązują 42* miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które obejmują 50,20% powierzchni Miasta. Na terenach nie objętych obecnie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Porównanie liczby wydawanych decyzji w Mieście Kole na tle grupy porównawczej wskazuje na znacznie niższy wskaźnik dla Miasta Koła, co może sugerować sprawowaniem większej kontroli w zakresie planowania przestrzennego, a z drugiej niższym ruchem inwestycyjnym na tym obszarze.

W 2017 roku przyjęty został Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Koła na lata 2017-2023. Do obszarów objętych rewitalizacją objęto wyspę na Warcie, rejon ulic Toruńskiej/Garncarskiej, rejon ulic Sienkiewicza, 3 Maja, Słowackiego, teren parków i błoni, ruiny zamku królewskiego, teren po zakładach Korund (należący do zakładów Saint Gobain), teren w rejonie ulic Toruńska/Zakładowa/Przemysłowa, teren w rejonie ulic Toruńska/Towarowa, wieżę ciśnień.

* uchwalone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ryc. 3. Obszar rewitalizacji Miasta Koła na tle mapy delimitacyjnej

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Koła na lata 2017-2023.

Ponadto Miasto Koło ujęte jest w Strategii Wielkopolska 2030 jako miasto średnie wymagające rewitalizacji. Rozumie się przez to wsparcie w rozwiązywaniu problemów zdiagnozowanych na zdegradowanym obszarze, poprzez proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego.

4. Jakość życia w Mieście – wyniki badań ankietowych

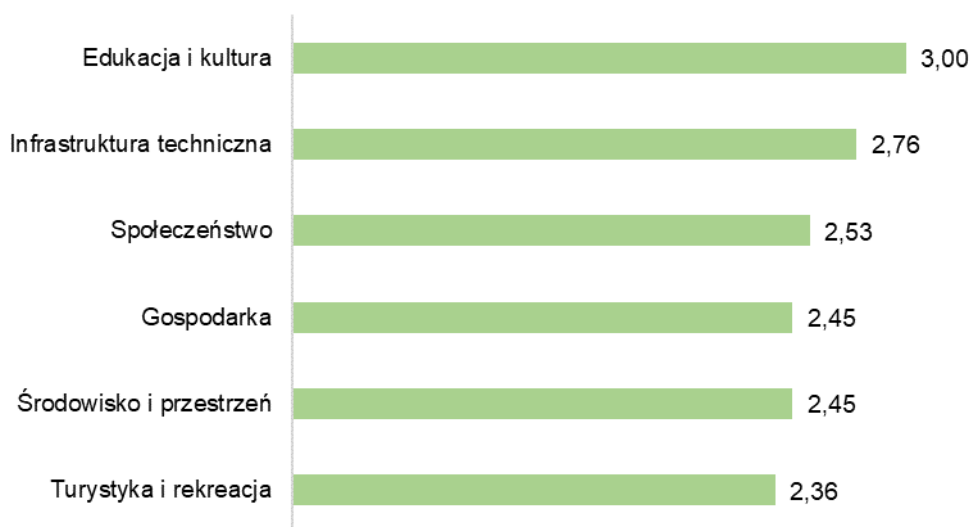
Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Miasta Koła przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza online. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Mieście, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzone były od 28 lipca do 4 listopada 2020 roku.

Respondenci odpowiadali na 8 pytań z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 124 ankiety, z których największą część respondentów stanowiły mężczyźni (59,7%). Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej z nich było w przedziale 36-45 lat (29,8%), a 73,4% wszystkich respondentów było osobami pracującymi. Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

4.1. Ocena sytuacji Miasta

W Mieście Koło w skali od 1 do 5, gdzie 1 to ocena bardzo zła, a 5 to ocena bardzo dobra, mieszkańcy najlepiej oceniają działania w zakresie edukacji i kultury (średnia ocena wynosiła 3,00 pkt), z kolei najgorzej turystykę i rekreację (średnia ocena wynosiła 2,36 pkt). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,45 pkt do 2,76 pkt. Średni wynik Miasta dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 2,62 pkt (nieco poniżej średniej).

Ryc. 4. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Tabela poniżej przedstawia najlepiej i najgorzej oceniane elementy przez ankietowanych w poszczególnych obszarach. Najniżej oceniony ze wszystkich obszarów został dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,51 pkt). Mieszkańcy wskazywali również na duży problem w zakresie działań promocyjnych Miasta, mających na celu pozyskanie potencjalnych turystów, systemu ścieżek rowerowych, oferty spędzania wolnego czasu dla młodzieży i dorosłych. Powyższe elementy uzyskały średnią ocenę poniżej 2, co oznacza, że mieszkańcy mają w stosunku do nich złą i bardzo złą opinię.

Tabela 1. Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych

Obszar	Najlepiej oceniane:	Najgorzej oceniane:
Społeczeństwo	Jakość opieki żłobkowej na terenie Miasta	Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej
Gospodarka	Połączenia komunikacyjne z innymi miastami	Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie Miasta
Środowisko i przestrzeń	System odbioru odpadów na terenie Miasta	Infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty)
Infrastruktura techniczna	Dostęp do Internetu w Mieście	Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki)
Turystyka i rekreacja	Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	Działania promocyjne Miasta, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów
Edukacja i kultura	Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie Miasta

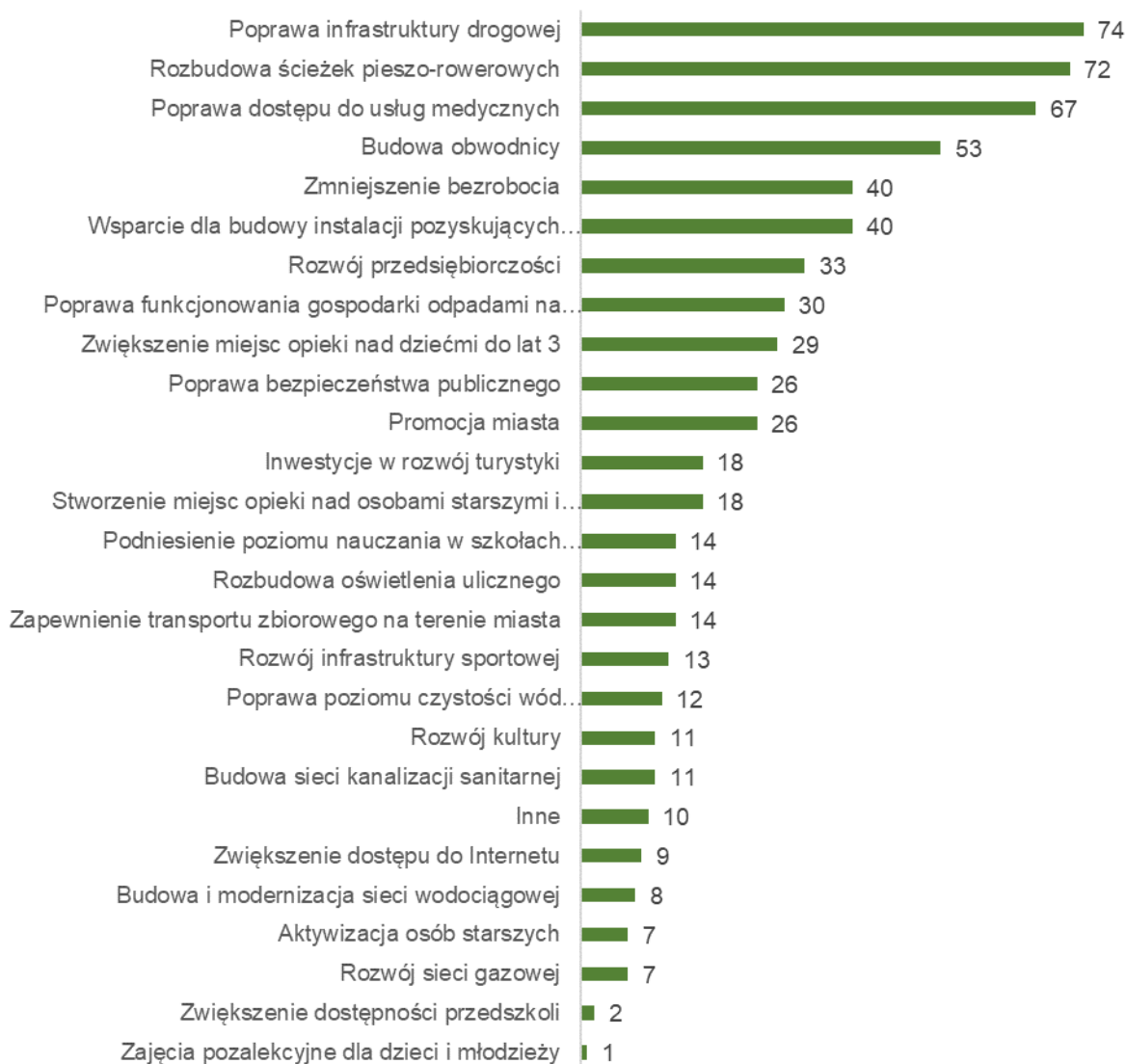
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Wskazać należy, że żadna dziedzina funkcjonowania Miasta nie została wyróżniona oceną bardzo dobrą. Najwyższą ocenę wśród mieszkańców zdobył dostęp do edukacji w szkołach podstawowych, działalność domu kultury i biblioteki, wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych, jakość i dostęp do edukacji przedszkolnej w Mieście, dostęp do Internetu w Mieście, jakość sieci gazowej, jakość infrastruktury przedszkolnej, jakość infrastruktury i edukacji w szkołach podstawowych, jakość opieki żłobkowej na terenie Miasta oraz poziom bazy sportowo-rekreacyjnej (powyższe obszary zdobyły ocenę powyżej 3 pkt).

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Wśród najczęściej wskazywanych znalazła się poprawa infrastruktury drogowej (11% odpowiedzi), następnie rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych (11%), poprawa dostępu do usług medycznych (10%), budowa obwodnicy (8%), zmniejszenie bezrobocia (6%), wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną (6%), rozwój przedsiębiorczości (5%), poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie Miasta (5%). Wśród innych zaproponowanych działań znalazły się: budowa geotermii, zwiększenie obszarów z dostępem do sieci ciepłowniczej, budowa mieszkań na wynajem, likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, a także rewitalizacja Starego Miasta.

Ostatnim pytaniem zadany w ankiecie było wskazanie elementu, który miałby zostać wizytówką Miasta. Wskazuje ono również na pożądane priorytety rozwoju według mieszkańców. Najczęściej mieszkańcy wskazywali na kolską starówkę, zamek, ratusz, muzeum ceramiki, tereny inwestycyjne i nowe zakłady pracy, turystykę, zieleni oraz czystość i bezpieczeństwo.

Ryc. 5. Główne priorytety rozwoju Miasta Koła według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Przeprowadzone badania ankietowe wśród mieszkańców wskazują, że kluczowe dla rozwoju i wymagające interwencji obszary to:

- 1) infrastruktura techniczna,
- 2) ochrona środowiska,
- 3) usługi społeczne i rozwój oferty spędzania czasu wolnego,
- 4) przedsiębiorczość.

Zdaniem mieszkańców najważniejszym elementem, który poprawi jakość życia w Mieście jest rozwój infrastruktury technicznej, w tym dróg, ścieżek pieszo-rowerowych, a także poprawa jakości ochrony środowiska, m.in. rozwój alternatywnych źródeł energii. Będą one stanowić podstawę do rozwoju usług społecznych i przedsiębiorczości w Mieście.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizy dokonano w oparciu o:

- 1) wnioski z opisu charakterystyki Miasta;
- 2) dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Urzędu Miejskiego i miejskich jednostek organizacyjnych oraz ze źródeł zewnętrznych;
- 3) wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w dniach od 28 lipca do 4 listopada 2020 roku;
- 4) spotkania strategicznego, które odbyło się w listopadzie 2020 roku.

Analizę SWOT dla Miasta Koła przedstawia poniższe zestawienie.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • dogodne położenie Miasta w centralnej części kraju • bliskość autostrady A2, dróg krajowych i wojewódzkich ułatwiająca dojazd do dużych miast – Warszawy, Poznania i Łodzi • lokalizacja linii kolejowej i dworca PKP łączącej Miasto Koło z innymi miastami • występowanie dużych firm na terenie Miasta podnoszących jego rozpoznawalność • niski wskaźnik bezrobocia i zmniejszająca się liczba osób bezrobotnych • występowanie podmiotów działające na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w Mieście • wysokie walory przyrodnicze Miasta związane z jego położeniem nad rzeką Wartą i dużą powierzchnią terenów zieleni • duży udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego • pełna gazyfikacja Miasta • zwiększająca się liczba gospodarstw segregujących odpady komunalne, osiąganie wymaganych poziomów recyklingu i masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko • długi dobowy czas otwarcia przedszkoli • wysoki wskaźnik upowszechnienia przedszkolnego • rozwinięta baza dydaktyczna i sportowa w szkołach podstawowych	<ul style="list-style-type: none"> • zła sytuacja demograficzna (malejący przyrost naturalny i ujemne saldo migracji) • wysoki wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego • niski wskaźnik mieszkańców w wieku kreatywnym • malejąca liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON • niedostateczne rozwiązania komunikacyjne w zakresie połączenia terenów przemysłowych z głównymi ciągami komunikacyjnymi • ograniczone tereny do rozwoju zabudowy mieszkaniowej • pogarszający się stan zasobów komunalnych • niewystarczające zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych • niewystarczające działania rewitalizacyjne, szczególnie w zabytkowej części Miasta • niewykorzystany potencjał terenów wzdłuż rzeki Warty • niewystarczające wykorzystanie walorów Starego Miasta • brak obiektu handlowo-rozrywkowego • zły stan utrzymania parków, terenów rekreacyjnych • zły stan miejskiej infrastruktury drogowej • niski procent wytwarzania energii ciepłej z odnawialnych źródeł energii • wysoka emisja zanieczyszczeń powietrza,

<ul style="list-style-type: none"> wysokie wyniki nauczania w szkołach funkcjonowanie szkół ponadpodstawowych na terenie Miasta Koła szeroka oferta działalności Miejskiego Domu Kultury, Muzeum Technic Ceramicznych i Biblioteki odbywające się imprezy o charakterze międzynarodowym i ogólnopolskim rozwinięta baza sportowa na terenie Miasta duża liczba prowadzonych programów z zakresu pomocy społecznej działalność Rady Seniorów 	<p>zwłaszcza w przemysłowej części Miasta</p> <ul style="list-style-type: none"> rosnące koszty utrzymania szkół i przedszkoli mała liczba organizowanych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów
<p style="text-align: center;">SZANSE</p>	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> budowa ciepłowni geotermalnej przynależność do Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej tradycje lokalne związane m.in. z produkcją wyrobów ceramicznych trendy w prowadzeniu aktywnego trybu życia (bieganie, wycieczki pieszo-rowerowe) zwiększająca się świadomość ekologiczna i rozwój alternatywnych źródeł energii duże zainteresowanie mieszkańców odnawialnymi źródłami energii wsparcie mieszkańców w rozwój OZE i wymianę pieców (program „Czyste powietrze”) dofinansowania zewnętrzne związane z rozszerzaniem oferty dla najmłodszych i seniorów (programy „Maluch+”, „Senior+”) współpraca z miastami partnerskimi Ładyżyn i Reinbek 	<ul style="list-style-type: none"> trwała marginalizacja społeczna i gospodarcza regionu zmniejszająca się liczba ludności w Mieście i całym regionie starzejące się społeczeństwo ucieczka osób młodych do większych miast trudność w znalezieniu odpowiedniego inwestora dla terenów inwestycyjnych zmniejszający się potencjał gospodarczy Miasta kryzys finansowy związany z epidemią COVID-19 zmiany klimatyczne powodujące ryzyko wystąpienia suszy i powodzi

An aerial photograph of a rural landscape. In the upper portion, a village with several buildings and a church spire is visible, surrounded by agricultural fields. A river flows through the lower portion of the image, forming a large loop. A large, white, stylized number '2' is overlaid on the bottom right of the river. The entire image has a green color overlay.

STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU MIASTA KOŁA

2

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację społeczno-gospodarczą. Zwrócono uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary problemowe. W procesie tworzenia i realizacji strategii istotne jest również określenie misji i wizji. Są to dwa elementy strategii ukazujące najważniejsze kierunki rozwoju.

Misja koncentruje się na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom gminy i jego mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje również na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedzi na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Dlaczego? Co jest naszym priorytetem?

Z kolei wizja to obraz gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Ukazuje Miasto Koło w perspektywie strategicznej – do 2025 roku, zmienioną poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez samorząd celów.

Uwzględniając przyjęte założenia misja Miasta Koła brzmi:

Koło – miasto, gdzie rozwój naokoło.

Z kolei wizja brzmi:

Koło jako miasto przyjazne, bezpieczne i nastawione na rozwój.

Kapitał ludzki i kapitał społeczny są w dzisiejszych czasach podstawowym czynnikiem rozwoju społeczno-gospodarczego. Z tego względu najważniejszą wartością dla Miasta Koła jest społeczność, a przede wszystkim jej mieszkańcy, dla których odpowiednio do ich potrzeb, należy zapewnić wysokiej jakości usługi społeczne oraz atrakcyjną przestrzeń publiczną. W tym celu Miasto Koło będzie dążyć do stworzenia miejsca przyjaznego, bezpiecznego i nastawionego na rozwój. Pierwszy aspekt odnosi się do wymiaru społecznego tj. wsparcia różnych grup społecznych działających w Mieście i budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Drugi aspekt odnosi się do bezpieczeństwa w zakresie drogowym, środowiskowym i publicznym tj. stworzenia Miasta funkcjonalnego i ekologicznego, a trzeci do wykorzystania swoich potencjałów do rozwoju oraz przeciwdziałaniu negatywnym trendom występujących w Mieście. Oba te aspekty wiążą w sobie wymiar gospodarczy i przestrzenny.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Miasta Koła, jego sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Miasta opisanego w wizji rozwoju określono 3 cele strategiczne, którymi są:

CEL I: Koło jako miasto przyjazne

CEL II: Koło jako miasto bezpieczne

CEL III: Koło jako miasto nastawione na rozwój

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

CELE STRATEGICZNE:		
CEL I: Koło jako miasto przyjazne	CEL II: Koło jako miasto bezpieczne	CEL III: Koło jako miasto nastawione na rozwój
CELE OPERACYJNE:		
1.1. Wsparcie dla dzieci i ich opiekunów	2.1. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	3.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej i cyfrowej
1.2. Wsparcie i rozwój oferty dla seniorów i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	2.2. Ochrona stanu środowiska przyrodniczego	3.2. Wsparcie i rozwój przedsiębiorczości
1.3. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnymi	2.3. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego	3.3. Poprawa ładu przestrzennego i rozwój mieszkalnictwa
1.4. Aktywizacja mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego	2.4. Ochrona zdrowia i rozwój aktywności fizycznej wśród mieszkańców	3.4. Wzmocnienie znaczenia turystyki i rekreacji w rozwoju miasta

Cele strategiczne Miasta Koła odwzorowują obszary rozwojowe w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej, które są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej powinno być racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu przestrzennego. Z kolei zadania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej będą podstawą do realizacji zadań w sferze gospodarczej, rozwoju usług społecznych, a także pozytywnie wpłyną na poprawę jakości środowiska przyrodniczego. Cele osiągnięte w ramach sfery społecznej i gospodarczej wpłyną również na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

CEL STRATEGICZNY I: KOŁO JAKO MIASTO PRZYJAZNE

- 1.1. Wsparcie dla dzieci i ich opiekunów**
- 1.2. Wsparcie i rozwój oferty dla seniorów i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu**
- 1.3. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych**
- 1.4. Aktywizacja mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego**

Czynnikami poprawiającymi jakość życia mieszkańców jest stworzenie przyjaznego Miasta dla wszystkich grup społecznych. Ma to odniesienie głównie do wymiaru społecznego. W Mieście Kole obserwuje się stały odpływ liczby ludności, a dodatkowo, podobnie jak w całym kraju, starzenie się społeczeństwa. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym od wielu lat przekracza liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym, a różnica ta stale się zwiększa. Powoduje to zmianę zapotrzebowania na usługi społeczne. W tym celu potrzebna jest rozbudowana oferta społeczna, która będzie odpowiadać na potrzeby każdej grupy społeczności lokalnej: zawodowej, wiekowej, czy zróżnicowanej ze względu na płeć, sytuację rodzinną lub materialną, a także osób narażonych na wykluczenie społeczne. Poprawę jakości usług społecznych powinna również dostarczać infrastruktura społeczna i techniczna uwzględniająca potrzeby osób starszych, chorych i z niepełnosprawnością. Ważnym elementem do osiągnięcia celu jest również zwiększenie świadomości i aktywności mieszkańców w życiu Miasta.

Cel strategiczny I zakłada zatem działania w zakresie poprawy jakości oświaty i opieki nad dziećmi, kultury, współpracy z organizacjami pozarządowymi, a także usług zapewniających wsparcie osób starszych, z niepełnosprawnością oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania te mają na celu również kształtowanie postaw i zachowań międzyludzkich, tożsamości lokalnej, a także integrują wszystkich uczestników życia społecznego. Kapitał społeczny to przede wszystkim więzi międzyludzkie, stopień zaufania między nimi, a także umiejętność i chęć współdziałania. Wpływa to na jakość rządzenia w Mieście, zwiększa poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu Miasta, a także przyczynia się do ograniczenia patologii i wykluczenia społecznego.

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

CEL STRATEGICZNY I: KOŁO JAKO MIASTO PRZYJAZNE

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>1.1. Wsparcie dla dzieci i ich opiekunów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja i doposażenie istniejących obiektów oświatowych • Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci • Zwiększenie liczby psychologów i psychiatrów dziecięcych • Zwiększenie liczby asystentów rodziny • Rozwój działań w ramach programu wspierania rodziny • Zwiększenie miejsc żłobkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa warunków nauczania w szkołach • umożliwienie kontynuacji ścieżki edukacyjnej w lepszych uczelniach dzięki dobrym wynikom egzaminów, wynikających z wdrożenia oferty zajęć pozalekcyjnych • zapewnienie wsparcia dzieciom o szczególnych potrzebach • stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci • wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zmodernizowanych pomieszczeń szkolnych (szt.) • liczba prowadzonych zajęć pozalekcyjnych (szt.) • średnie wyniki nauczania w szkołach (%) • liczba psychologów i psychiatrów dziecięcych na terenie Miasta (os.) • liczba asystentów rodziny (os.) • liczba działań podjętych w ramach programu wspierania rodziny (szt.) • liczba miejsc żłobkowych (szt.)
<p>1.2. Wsparcie i rozwój oferty dla seniorów i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój placówek wsparcia • Rozwój domowych (mobilnych) usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych • Rozwój infrastruktury opieki całodobowej i dziennej, w tym klubów seniora • Wzmocnienie współpracy z wolontariatem i organizacjami pozarządowymi • Organizacja programów aktywizacji społecznej dla seniorów, w szczególności e-usługi, szkolenia komputerowe • Rozwój opieki wytchnieniowej dla osób starszych • Poszerzenie współpracy międzypokoleniowej 	<ul style="list-style-type: none"> • dopasowanie oferty usług do zmieniającej się struktury demograficznej • walka z marginalizacją seniorów, włączenie społeczne osób starszych • poprawa jakości życia poprzez nowe możliwości spędzania czasu wolnego przez seniorów i zapewnienie oferty dostosowanej do wieku tych osób • integracja osób starszych, możliwość spędzania czasu wolnego z osobami o podobnym wieku i zainteresowaniach • realizacja polityki krajowej nastawionej na wsparcie osób starszych 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba korzystających z placówek wsparcia (os.) • liczba korzystających z domowych (mobilnych) usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych (szt.) • liczba wolontariuszy i organizacji pozarządowych współpracujących z Miastem (szt.) • liczba mieszkańców objętych programami aktywizacji społecznej (os.) • liczba osób starszych objętych opieką wytchnieniową (os.) • liczba podjętych inicjatyw w ramach współpracy międzypokoleniowej (szt.)

<p>1.3. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowanie infrastruktury drogowej dla osób z niepełnosprawnościami m.in. zjazdy z chodników na ulice, podjazdy • Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami • Rozwój opieki wytchnieniowej dla osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych m.in. tworzenie mieszkań wspomaganych, organizacja dowozu do placówek zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób o szczególnych potrzebach • poprawa jakości życia i włączenie społeczne osób z niepełnosprawnością • zapewnienie nowych rozwiązań zapewniających większą sprawność osobom z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zlikwidowanych barier architektonicznych (szt.) • liczba utworzonych mieszkań wspomaganych (szt.) • liczba osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych objętych opieką wytchnieniową (os.)
<p>1.4. Aktywizacja mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie lokalnych oddolnych inicjatyw integracyjnych • Realizacja budżetu obywatelskiego • Aktywizacja społeczna i zawodowa kobiet (matak) m.in. organizacja warsztatów, szkoleń i kółek • Rozwój infrastruktury społecznej, w szczególności placów zabaw, wspólnych podwórek, parków • Pogłębienie współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi • Wspieranie lokalnych artystów • Organizacja festiwalu międzykulturowego lub literackiego w połączeniu z innymi miastami • Organizacja wydarzeń kulturowych z przeznaczeniem dla młodzieży • Zwiększenie współpracy z miastami partnerskimi i poszukiwanie nowych miast partnerskich w celu wymiany doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa oferty usług społecznych i spędzania czasu wolnego dla mieszkańców • poszerzenie oferty kulturowej • zwiększenie poziomu włączenia społecznego • zwiększenie poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu miasta • integracja mieszkańców • budowanie relacji międzyludzkich, w konsekwencji kapitału społecznego i tożsamości lokalnej • zwiększenie poziomu wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego Miasta i regionu • promocja Miasta na zewnątrz 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba oddolnych inicjatyw integracyjnych podjętych na terenie Miasta (szt.) • kwota przeznaczona na realizację budżetu obywatelskiego (zł) • liczba stworzonych miejsc z infrastrukturą społeczną (szt.) • liczba organizacji pozarządowych współpracujących z Miastem (szt.) • liczba lokalnych artystów wspartych przez Miasto (os.) • liczba zorganizowanych festiwali międzykulturowych (szt.) • liczba zorganizowanych wydarzeń kulturowych dla młodzieży (szt.) • liczba miast partnerskich współpracujących z Miastem (szt.)

CEL STRATEGICZNY II: KOŁO JAKO MIASTO BEZPIECZNE

- 2.1. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego**
- 2.2. Ochrona stanu środowiska przyrodniczego**
- 2.3. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego**
- 2.4. Ochrona zdrowia i rozwój aktywności fizycznej wśród mieszkańców**

Rozwinięta infrastruktura techniczna, wysoka jakość środowiska przyrodniczego, a także zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i zdrowotnego mieszkańców wpływa na poprawę atrakcyjności danego obszaru. Szczególny wpływ na rozwój Miasta ma wysoka jakość dróg i infrastruktury towarzyszącej, która wpływa na bezpieczeństwo i komfort zamieszkania, a także rozwinięta infrastruktura sieciowa (wodociągowo-kanalizacyjna, gazowa) oddziałująca również na jakość środowiska przyrodniczego.

Rozwinięta infrastruktura techniczna stanowi również podstawę do rozwoju gospodarczego Miasta, który powinien opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju. Oznacza on dążenie do równowagi pomiędzy potrzebami gospodarczymi i wymaganiami ochrony środowiska. Inaczej mówiąc, zapewnienie takiej skali działalności gospodarczej, która nie będzie powodować negatywnych konsekwencji ujawniających się w środowisku. Z tego względu cel II zakłada również poprawienie efektywności gospodarki odpadami, poprawę jakości powietrza atmosferycznego m.in. poprzez rozwój alternatywnych źródeł energii, a także przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu w oparciu o nowoczesne rozwiązania i istniejące zasoby oraz zwiększenie powierzchni terenów zieleni. Obydwa elementy: rozwój gospodarczy i poprawa stanu środowiska stanowiąc będą źródło systematycznego podnoszenia jakości życia mieszkańców.

Obecnie Miasto podejmuje działania zmierzające do poprawy stanu środowiska wpisujące się w powyższe działania. Wśród głównych inwestycji w tym zakresie wyróżnia się budowę ciepłowni geotermalnej wraz z jej podłączeniem do istniejącego systemu ciepłowniczego Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. oraz przebudowę i modernizację oczyszczalni ścieków poszerzona o proekologiczną przeróbkę odpadów w postaci nawozowej, która będzie realizowana przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kole. Technologia ta umożliwi m.in. redukcję odpadów powstających na oczyszczalni o 85%, natomiast po wybudowaniu ciepłowni geotermalnej ciepło z OZE stanowić będzie około 80%. Wspomnieć również należy, że większa część obu inwestycji finansowana zostanie pozyskanymi dotacjami ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (geotermia) oraz Funduszu Spójności (oczyszczalnia ścieków), a pozostała część ze środków własnych spółek oraz pożyczek z NFOŚiGW.

Pozostałe działania realizowane w ramach powyższych celów operacyjnych przedstawia poniższa tabela.

CEL STRATEGICZNY II: KOŁO JAKO MIASTO BEZPIECZNE			
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
2.1. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	<ul style="list-style-type: none"> Budowa i modernizacja lokalnych dróg i chodników z uwzględnieniem oświetlenia ulicznego i oznakowania drogowego Wyeleminowanie barier drogowych m.in. podjazdy, sygnalizacja dźwiękowa, odmierzanie czasu do przejścia Rozbudowa parkingów Zwiększenie strefy płatnego parkowania 	<ul style="list-style-type: none"> rozbudowa sieci drogowej na terenie Miasta poprawa stanu jakości dróg na terenie Miasta zmniejszenie liczby wypadków drogowych poprawa bezpieczeństwa pieszych na drogach poprawa estetyki przestrzeni 	<ul style="list-style-type: none"> długość wybudowanych i zmodernizowanych dróg lokalnych (km) długość wybudowanych i zmodernizowanych chodników (km) liczba wyeleminowanych barier drogowych (szt.) powierzchnia parkingów na terenie Miasta (m²) powierzchnia strefy płatnego parkowania na terenie Miasta (m²)
2.2. Ochrona stanu środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> Rozwój ciepłownictwa w oparciu o energię geotermalną, w tym budowa ciepłowni geotermalnej, włączenie w sieć ogólnomiejską Budowa przyłączy ciepłota do gospodarstw jednorodzinnych Modernizacja energetyczna obiektów będących w posiadaniu Miasta Budowa przyłączy gazowych Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej i sanitarnej Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków poszerzona o proekologiczną przeróbkę odpadów w postaci nawozowej Promocja rozwiązań proekologicznych, w tym rozwój fotowoltaiki Kontynuacja rozpoczętych projektów ekologicznych, m.in. budowa PSZOK oraz wsparcie dla Programu Czyste Powietrze Analiza wdrożenia nowoczesnych rozwiązań ekologicznych na osiedlach bloków wielorodzinnych m.in. inteligentne kosze modułowe do segregacji odpadów Wykonanie nowych zadrzewień na terenie Miasta 	<ul style="list-style-type: none"> łagodzenie skutków zmian klimatycznych poprawa czystości powietrza atmosferycznego ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery z tradycyjnych źródeł ciepła zwiększenie liczby gospodarstw domowych ogrzewanych ekologicznymi źródłami ciepła poprawa efektywności energetycznej budynków poprawa jakości wód powierzchniowych zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków systemem kanalizacji sanitarnej oraz poprawa jakości oczyszczonych ścieków zwiększenie stopnia segregacji odpadów zwiększenie ilości wody zatrzymywanej na terenie Miasta zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców poprawa warunków życia i stanu zdrowia mieszkańców zwiększenie atrakcyjności Miasta pod względem tworzenia oferty dla nowych 	<ul style="list-style-type: none"> liczba podłączonych budynków do sieci ciepłowniczej bazującej na energii geotermalnej (szt.) liczba obiektów z przeprowadzoną termomodernizacją (szt.) liczba nowych przyłączy gazowych (szt.) długość wybudowanej i zmodernizowanej kanalizacji deszczowej i sanitarnej (km) stopień realizacji budowy i modernizacji oczyszczalni ścieków (%) liczba gospodarstw domowych i innych podmiotów korzystających z rozwiązań proekologicznych (szt.) stopień segregacji odpadów komunalnych (%) liczba nowych zadrzewień na terenie Miasta (szt.) długość izolacyjnych pasów zieleni na terenie Miasta (km)

	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie własnego programu wymiany źródeł ciepła • Utworzenie izolacyjnych pasów zieleni przed wiatrami • Odnowienie lasów • Zagospodarowanie lasku komunalnego • Odnowienie szlaków dydaktycznych 	<p>mieszkańców i przedsiębiorców</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa jakości powietrza • zmniejszenie efektu miejskiej wyspy ciepła • poprawa ekologicznego wizerunku Miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • powierzchnia odnowień lasów (m²) • liczba podłączonych domostw do ekologicznego źródła ciepła (szt.) • stopień zagospodarowania lasku komunalnego (%) • długość odnowionych szlaków dydaktycznych (km)
2.3. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa i modernizacja monitoringu drogowego, w szczególności w miejscach rekreacji, spotkań publicznych, obiektach sportowych • Powiększenie załogi Straży Miejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • stała kontrola dróg i kluczowych miejsc na terenie Miasta poprzez punkty monitoringu miejskiego • zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego • zmniejszenie stopnia przestępczości w Mieście • zwiększenie poczucia bezpieczeństwa przez mieszkańców Miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba utworzonych punktów monitoringu (szt.) • liczba wypadków na drogach (szt.) • liczba interwencji Straży Miejskiej (szt.)
2.4. Ochrona zdrowia i rozwój aktywności fizycznej wśród mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych m.in. organizowanie domowej rehabilitacji, udzielanie wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi • Prowadzenie programów profilaktycznych i leczniczych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych • Budowa i modernizacja obiektów sportowych • Promocja zdrowego trybu życia wśród mieszkańców • Współpraca szkół ze stowarzyszeniami i instytucjami powiatowymi w celu stworzenia oddziałów sportowych w szkołach ponadpodstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie liczby zachorowań i zgonów z powodu problemów zdrowotnych dzięki wcześniejszemu wykryciu chorób • poprawa stanu zdrowia mieszkańców • zwiększenie poziomu aktywności fizycznej mieszkańców • kształtowanie nawyku podejmowania aktywności fizycznej oraz podnoszenie sprawności fizycznej mieszkańców • wspieranie rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży poprzez pełnienie pomocniczej roli w nawiązywaniu relacji społecznych oraz przeciwdziałaniu zjawiskom patologicznym • poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców o charakterze sportowym 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba korzystających z domowej rehabilitacji (os.) • liczba programów profilaktycznych i leczniczych prowadzonych przez Miasto (szt.) • liczba wybudowanych i zmodernizowanych obiektów sportowych (szt.) • liczba utworzonych oddziałów sportowych w szkołach ponadpodstawowych (szt.)

CEL STRATEGICZNY III: KOŁO JAKO MIASTO NASTAWIONE NA ROZWÓJ

3.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej i cyfrowej

3.2. Wsparcie i rozwój przedsiębiorczości

3.3. Poprawa ładu przestrzennego i rozwój mieszkalnictwa

3.4. Wzmocnienie znaczenia turystyki i rekreacji w rozwoju miasta

Głównym problemem Miasta Koła jest stały odpływ mieszkańców. Aby temu przeciwdziałać, priorytetem jest stworzenie dobrych warunków do zamieszkania poprzez utworzenie atrakcyjnej przestrzeni do życia, pracy i wypoczynku. Ład przestrzenny uwzględnia bowiem w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Dlatego też, stanowi on niezbędny element zrównoważonego rozwoju. Cel strategiczny III zakłada więc rozwój Miasta w czterech głównych kierunkach: poprawy dostępności komunikacyjnej i cyfrowej, wsparcia i rozwoju przedsiębiorczości, poprawy ładu przestrzennego i rozwoju mieszkalnictwa oraz wzmocnienia znaczenia turystyki i rekreacji w rozwoju Miasta.

Szkieletem każdego układu przestrzennego jest sieć dróg i od jej organizacji zależą warunki obsługi mieszkańców oraz funkcjonowanie podmiotów gospodarczych. Z tego względu istotnym działaniem będzie budowa północnej obwodnicy Miasta Koła, która poprawi dostępność do strefy przemysłowej, a przy tym atrakcyjność inwestycyjną w tej części Miasta oraz odciąży ruch w Mieście. Następnym celem jest zintensyfikowanie działań wspierających rozwój przedsiębiorczości m.in. zwiększenie terenów inwestycyjnych, stworzenie miejskiego punktu konsultacyjnego dla przedsiębiorstw.

O atrakcyjności miejsca decydują również walory przyrodnicze, architektura, układ urbanistyczny, zieleń i placówki obsługi. Istotnym problemem Miasta jest jednak niska estetyka przestrzeni spowodowana przez niski stan techniczny budynków oraz mała powierzchnia terenów, które mogą być przeznaczone pod rozwój zabudowy mieszkaniowej. W celu poprawy warunków zamieszkania oraz przyciągnięcia nowych mieszkańców do Miasta ważne jest poszerzanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, remont i uzupełnianie zabudowy w centrum oraz budowa nowych mieszkań komunalnych i socjalnych.

Miasto Koło dysponuje cennymi walorami i zasobami przyrodniczymi, które należy chronić, a z drugiej strony udostępniać dla celów turystycznych, rekreacyjnych i sportowych. Jednym z cenniejszych zasobów Miasta są źródła wód termalnych, które w kolejnych latach mogą być wykorzystane do rozwoju funkcji turystycznych. Potencjał rekreacyjno-turystyczny wzmacnia również położenie Miasta w dolinie Warty oraz liczne zabytki i bogata historia regionu. Wymagają one jednak znacznych działań rewitalizacyjnych, aby wzmocnić ich znaczenie w rozwoju Miasta.

Pozostałe działania realizowane w ramach powyższych celów operacyjnych przedstawia poniższa tabela.

CEL STRATEGICZNY III: KOŁO JAKO MIASTO NASTAWIONE NA ROZWÓJ

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>3.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej i cyfrowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Gminą Koło i Powiatem Kolskim w celu budowy północnej obwodnicy Miasta Koła • Prowadzenie działań lobbingowych na rzecz poprawy stanu dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych • Podjęcie rozmów z dostawcami Internetu na temat światłowodu 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa stopnia skomunikowania Miasta • zmniejszenie natężenie ruchu drogowego na głównych ciągach komunikacyjnych • zwiększenie stopnia przepustowości dróg • poprawa dostępności komunikacyjnej do strefy przemysłowej i terenów inwestycyjnych • ograniczenie emisji spalin i innych szkodliwych substancji w Mieście • ograniczenie hałasu pochodzącego z ruchu drogowego na terenie Miasta • przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • długość wybudowanej obwodnicy (km) • długość zmodernizowanych dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych (km) • długość wybudowanego światłowodu (km)
<p>3.2. Wsparcie i rozwój przedsiębiorczości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskiwanie nowych terenów pod inwestycje • Dostosowywanie istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie rozwoju terenów inwestycyjnych • Promocja terenów inwestycyjnych • Stworzenie systemu ulg i zwolnień dla przedsiębiorców • Stworzenie miejskiego punktu konsultacyjnego we współpracy z Konińską Izbą Gospodarczą, Agencją Rozwoju Regionalnego w Koninie, szkołami zawodowymi, zajmującego się doradztwem i przeprowadzaniem szkoleń w zakresie doradztwa zawodowego, prowadzenia działalności gospodarczej • Wzmocnienie i rozwój współpracy z przedsiębiorcami na terenie Miasta oraz organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców • Opracowanie koncepcji integracji lokalnych przedsiębiorców 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta • promocja istniejących terenów inwestycyjnych wśród mieszkańców • zwiększenie liczby przedsiębiorstw na terenie Miasta • spadek bezrobocia wśród mieszkańców • aktywizacja gospodarcza mieszkańców Miasta • podniesienie kompetencji zarządczych osób planujących podjęcie działalności gospodarczej (prowadzących działalność gospodarczą) na terenie Miasta • rozwój kompetencji osób odpowiedzialnych za kreowanie polityki gospodarczej, inwestycyjnej i pozyskiwanie inwestorów • integracja przedsiębiorstw działających na terenie Miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • powierzchnia terenów inwestycyjnych w Mieście (km²) • kwota udzielonych ulg i zwolnień dla przedsiębiorców (zł) • liczba przeprowadzonych szkoleń w miejskim punkcie konsultacyjnym (szt.) • liczba nowych przedsiębiorstw na terenie Miasta (szt.) • liczba podjętych działań w ramach współpracy z przedsiębiorcami oraz organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców (szt.)

<p>3.3. Poprawa ładu przestrzennego i rozwój mieszkalnictwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego o zapisy dotyczące rozwoju energii odnawialnej i terenów usługowych w Mieście • Znalezienie terenów do rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w tym wydzielenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego • Umożliwienie mieszkańcom kupna działki w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej • Budowa mieszkań komunalnych i socjalnych • Uzupelnienie zabudowy w centrum Miasta • Remonty aktualnej substancji mieszkaniowej • Poprawa estetyki elewacji budynków w centrum Miasta oraz zabytkowej części Miasta • Stworzenie jednolitych zasad dotyczących umieszczania reklam i szyldów w Mieście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój zabudowy mieszkaniowej z zachowaniem ładu przestrzennego • zwiększenie zainteresowania osiedleniem się na terenie Miasta • zwiększenie funkcjonalności i atrakcyjności przestrzeni • poprawa stanu technicznego tkanki urbanistycznej Miasta • ożywienie społeczne i gospodarcze centrum miasta • ochrona krajobrazu i poprawa estetyki Miasta poprzez stosowanie jednolitych standardów urbanistycznych oraz uporządkowanej polityki w zakresie reklam, zwłaszcza w historycznej części Miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • stopień aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (%) • powierzchnia terenów przeznaczonych pod rozwój zabudowy mieszkaniowej (km²) • liczba pozwoleń na budowę udzielonych na terenie Miasta w zakresie budownictwa mieszkaniowego (szt.) • liczba wybudowanych mieszkań komunalnych i socjalnych (szt.) • liczba wyremontowanych budynków (szt.) • liczba usuniętych reklam i szyldów na terenie Miasta (szt.)
--	--	---	---

<p>3.4. Wzmocnienie znaczenia turystyki i rekreacji w rozwoju miasta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie analizy wykorzystania energii geotermalnej do rozwoju infrastruktury turystycznej i funkcji rekreacyjnej • Rozbudowa ścieżek rowerowych • Rewitalizacja parków miejskich i terenów zieleni • Rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej wzdłuż rzeki Warty, w tym stworzenie ścieżek pieszo-rowerowych, przystani • Udrożnienie i zagospodarowanie starorzecza za stadionem oraz zalewu w oparciu o sporty wodne • Budowa bulwarów przy parku przy ulicy Słowackiego • Zabezpieczenie ruin i zagospodarowanie terenu wokół Zamku • Rewitalizacja Starówki • Wykup spichlerza i zagospodarowanie w celach rekreacyjnych i turystycznych • Remont Sejmiku i przeniesienie Muzeum Techniki Ceramicznych do nowej siedziby • Stworzenie oferty zajęć edukacyjnych dla młodzieży, warsztatów, poszerzaniu wiedzy o historii i tradycji Miasta w Muzeum Techniki Ceramicznych • Zagospodarowanie terenu wokół Miejskiego Domu Kultury, w szczególności uporządkowanie zieleni, obiektów małej architektury • Stworzenie Punktu Informacji Turystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • rewitalizacja terenów zdegradowanych • poprawa jakości przestrzeni publicznej • zwiększenie atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni publicznej • poprawa dostępności do terenów rekreacyjnych Miasta • poprawa stanu zabytków • poprawa oferty turystycznej i rekreacyjnej Miasta • zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej Miasta • zwiększenie świadomości walorów turystycznych i rekreacyjnych wśród mieszkańców Miasta, odwiedzających jedno-dniowych i turystów • zwiększenie stopnia rowerowego skomunikowanie Miasta • zwiększenie rowerowej aktywności sportowej mieszkańców Miasta • wzmacnianie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców • zwiększenie świadomości mieszkańców i odwiedzających na temat lokalnej historii • podniesienie jakości życia poprzez zwiększoną aktywność rekreacyjną • promocja Miasta na zewnątrz 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych przedsięwzięć w ramach rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w oparciu o energię geotermalną (szt.) • długość wybudowanych ścieżek rowerowych (km) • liczba zrewitalizowanych parków miejskich i terenów zieleni (szt.) • liczba wybudowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na terenie Miasta (szt.) • powierzchnia terenów rekreacyjnych i turystycznych udostępnionych dla mieszkańców (km²) • powierzchnia Starówki objęta rewitalizacją (km²) • liczba zrewitalizowanych i zagospodarowanych zabytków (szt.) • liczba przeprowadzonych zajęć edukacyjnych i warsztatów w Muzeum Techniki Ceramicznych, Miejskim Domu Kultury, Bibliotece (szt.) • stopień utworzenia Punktu Informacji Turystycznej (%)
---	---	--	--

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta Koła

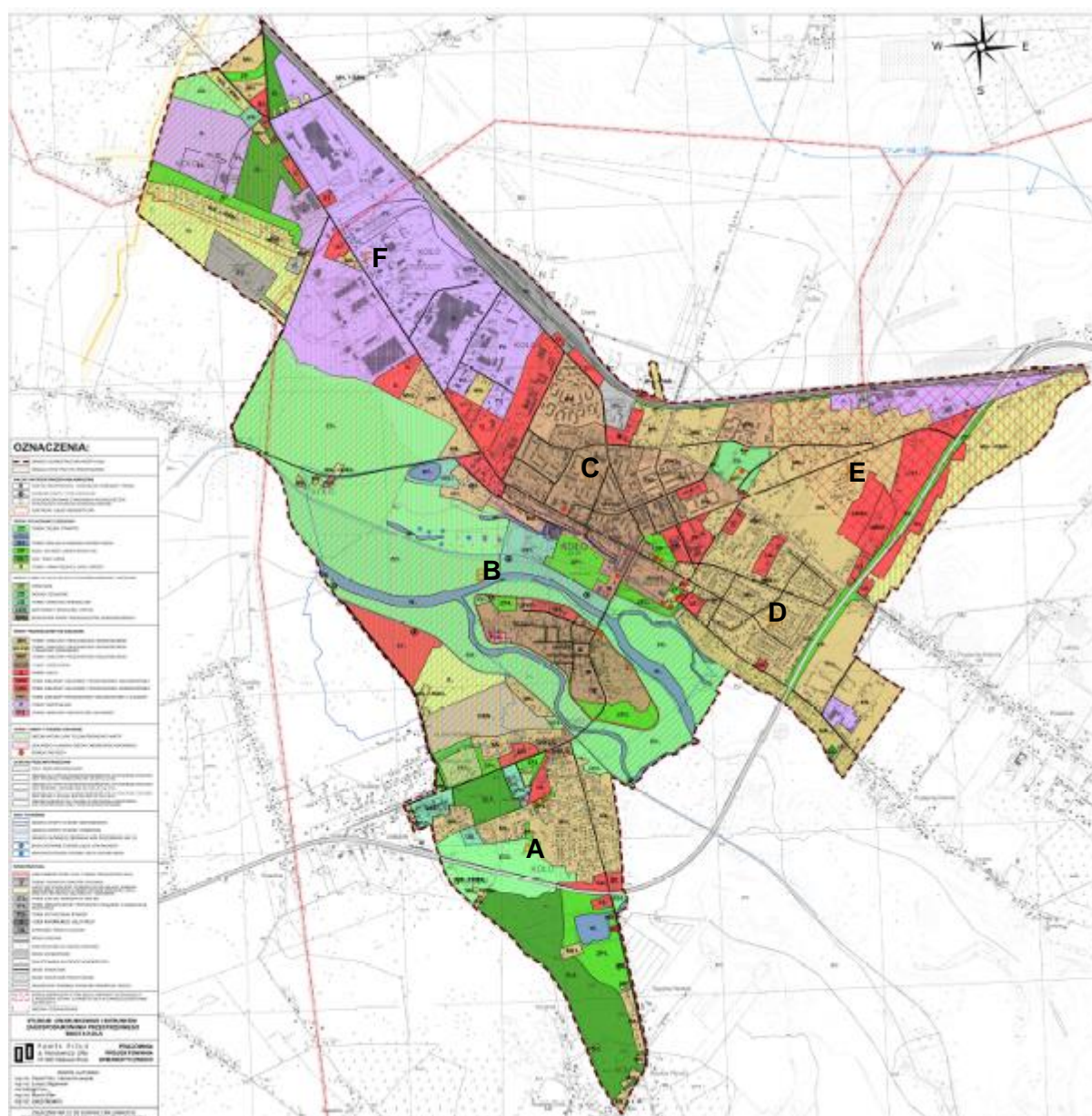
Struktura funkcjonalno-przestrzenna Miasta Koła jest uporządkowana, z dość wyraźnym podziałem wiodących funkcji w poszczególnych strefach. Wysokim wskaźnikiem intensywności zabudowy i nasyceniem funkcją usługową charakteryzuje się strefa centralna. Poza obszarami zabudowanymi wiodącą funkcję odgrywają natomiast użytki rolne oraz lasy i zadrzewienia. Z tego względu granica pomiędzy obszarami zabudowanymi i obszarami otwartymi jest dość wyraźnie zarysowana. Od strony otwartych przestrzeni doliny rzeki Warty lokalizują się zespoły garaży, traktując ten teren jako tyły zabudowy, co jest przykładem „odwracania” się Miasta od rzeki.

Dzięki położeniu Starego Miasta na wyspie, kolska starówka z zabytkowymi zespołami zabudowy jest wyraźnie oddzielona od nowych budynków powstających w pozostałej części Miasta. Układ urbanistyczny na tym terenie uległ nieznacznym przekształceniom, czego odzwierciedleniem jest układ komunikacyjny – prostopadłe ulice zbiegające się do rynku jako centralnej części.

Obszar Miasta Koła można podzielić na następujące strefy polityki przestrzennej:

- **Strefa „A” – Kaliskie Przedmieście i ulica Bogumiła** – wjazd do Miasta od strony południowej i zachodniej prowadzi ul. Bogumiła oraz ul. Poniatowskiego, wzdłuż której znajdują się: 2 cmentarze (rzymskokatolicki i ewangelicki), szpital, dom pomocy społecznej, szkoła podstawowa. Zlokalizowane jest tu osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, które zajmuje teren od ul. Bogumiła do terenów położonych na południe od szpitala. Znajduje się tutaj również Lasek Komunalny.
- **Strefa „B” – Dolina Warty i Stare Miasto** – obszar położony na wyspie rzeki Warty. Pełni głównie rolę ośrodka sakralnego oraz siedziby władz Miasta, przy czym starówka spełnia także funkcję reprezentacyjną. Dominuje tutaj historyczna niska zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, która uległa znacznemu zniszczeniu oraz została uzupełniona obiektami kolidującymi z otoczeniem, m.in. budynkami jednorodzinnymi. Tereny zabudowane stanowią ok. 75% powierzchni wyspy.
- **Strefa „C” – Centrum Miasta** – pokrywa obszar położony między ulicami: Kolejową (od zachodu), Blizna i Księdza Opałki (od północy) oraz Sienkiewicza (od wschodu). Teren ten stanowi funkcjonalne centrum usługowe z licznymi obiektami użyteczności publicznej. Znajdują się tutaj m.in. Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy Koło (gmina wiejska), dworzec kolejowy, Urząd Skarbowy, banki, szkoły. Znaczną część tej strefy stanowi zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna o zróżnicowanej wysokości. Uzupełnieniem tej strefy są pojedyncze zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, m.in. przy ul. Wojciechowskiego.
- **Strefa „D” – „Płaszczynna” i okolice** – teren położony pomiędzy ul. Sienkiewicza, ul. Dąbską a wschodnią granicą Miasta. Dominuje tutaj zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zwarta. Jej dopełnienie stanowią pojedyncze obiekty usługowe, m.in. Miejski Dom Kultury.
- **Strefa „E” – „Nagórna” i okolice** – obszar położony w północnej i północno-wschodniej części miasta z dominacją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze zwartym.
- **Strefa „F” – strefa przemysłowa** – mieści się w północno-zachodniej części Miasta.

Ryc. 1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Miasta Koła

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Koła z 2018 roku.

4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Mieście

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Koła zostało przyjęte uchwałą nr LI/484/2018 Rady Miejskiej w Kole z dnia 31 stycznia 2018 r. Zakłada ono, że kierunki zmian w strukturze przestrzennej Miasta powinny odbywać się przy uwzględnieniu następujących naczelných zasad:

- tworzenia warunków zmierzających do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców Miasta;
- koordynacji rozwoju obszarów urbanizacji z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb oraz możliwości społecznych i gospodarczych;
- harmonijnego, skoordynowanego rozwoju struktur osadniczych przy uwzględnieniu cech i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu;
- stałego dążenia do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego stanowiącego wartość ogólnospołeczną;
- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu;
- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, przy założeniu racjonalnego ich wykorzystania dla potrzeb lokalnych i ponadlokalnych skorelowanego z procesem rozwoju społeczno-gospodarczego;
- bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, ochrony mienia;
- rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu integralności wewnętrznej Miasta oraz powiązań ponadlokalnych, służących wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu.

Z kolei głównymi kierunkami zmian w strukturze przestrzennej Miasta Koła powinno być:

- wzmacnianie roli Miasta jako lokalnego ośrodka usługowego w zakresie administracji, oświaty, kultury, zdrowia, sportu i rekreacji oraz szeroko rozumianych usług komercyjnych, a także jako podstawowej jednostki osadniczej powiatu kolskiego;
- dalszy rozwój struktur osadniczych w oparciu o istniejące jednostki osadnicze przy jednoczesnym dążeniu do skupiania zabudowy;
- delimitacja obszarów urbanizacji i obszarów otwartych bez zabudowy;
- ochrona szczególnie wartościowych elementów krajobrazu kulturowego – obiektów i obszarów zabytkowych, układu przestrzennego Miasta;
- ochrona szczególnie wartościowych obszarów i obiektów przyrodniczych, w tym: obszaru Natura 2000 „Dolina Środkowej Warty”, Goplańsko-Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, pomników przyrody, a także obszarów podmokłych i stref występowania gleb pochodzenia organicznego;
- rozwój przestrzenny Miasta w oparciu o istniejącą infrastrukturę komunikacyjną, poprawa stanu technicznego istniejących dróg, rozwój siatki ulic na terenach przeznaczonych pod zabudowę;
- dalszy rozwój infrastruktury technicznej, propagowanie proekologicznych rozwiązań dotyczących gospodarstw domowych.

Wszelkie ustalenia Studium stanowią podstawę do sporządzania i uszczegółowienia zamierzeń planistycznych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Rekomenduje się również aktualizację Studium o zapisy odnoszące się do rozwoju energii odnawialnej i funkcji usługowej w Mieście, a także opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego docelowo dla całego Miasta, a w pierwszej kolejności dla obszarów zurbanizowanych.

Zgodnie z bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę, rozwój przestrzenny Miasta odbywać się będzie poprzez lokalizację zabudowy w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, w tym głównie uwzględniających rozwój budownictwa mieszkaniowego. Nowe inwestycje powinny się realizować w pierwszej kolejności jako uzupełnienie istniejących struktur zurbanizowanych, w celu ograniczenia dalszego rozpraszania zabudowy, szczególnie w strefie centralnej Miasta. Dopiero w dalszej kolejności rozwój ten będzie możliwy na pozostałych obszarach zgodnie z określonym zapotrzebowaniem na nową zabudowę. Dodatkowo lokalizowanie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej powinno uwzględniać dostępność do usług i terenów zieleni.

Korzystne dla ładu przestrzennego jest utrzymanie małej liczby reklam i szyldów w przestrzeni oraz stworzenie narzędzi do kontrolowania ich rozmieszczenia i wyglądu m.in. wdrożenie uchwały krajobrazowej, a także stosowanie tradycyjnych form architektonicznych, materiałów i kolorystyki zharmonizowanej z otaczającą zabudową i krajobrazem, przy czym nie jest wykluczona lokalizacja obiektów o nowoczesnych kształtach i detalu architektonicznym, ale wyłącznie w wybranych, szczególnych rejonach Miasta w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową.

Dodatkowo przedsięwzięcia dotyczące zagospodarowania terenów wzdłuż rzeki Warty powinny uwzględniać zagrożenia związane z występowaniem powodzi i narażeniem na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego na tym obszarze. Inwestycje dotyczące infrastruktury technicznej powinny uwzględniać podstawowe źródło zasilania Miasta w paliwo gazowe, tj. gazociąg wysokiego ciśnienia $\varnothing 500$ mm relacji Włocławek – Adamów (Skaszyn) i stację redukcyjno-pomiarową pierwszego stopnia pn. „Koło” oraz gazociąg wysokiego ciśnienia $\varnothing 700$ mm relacji Gustorzyn – Odolanów. Z kolei oferta kulturowa, turystyczna i rekreacyjna powinna uwzględniać również przebiegający przez teren Miasta szlak kulturowy o znaczeniu międzynarodowym – Europejski Szlak Romański.

5. Spójność kierunków rozwoju Miasta z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Miasta Koła, są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. Wobec tego komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 oraz koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wyznaczono następujące cele strategiczne:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

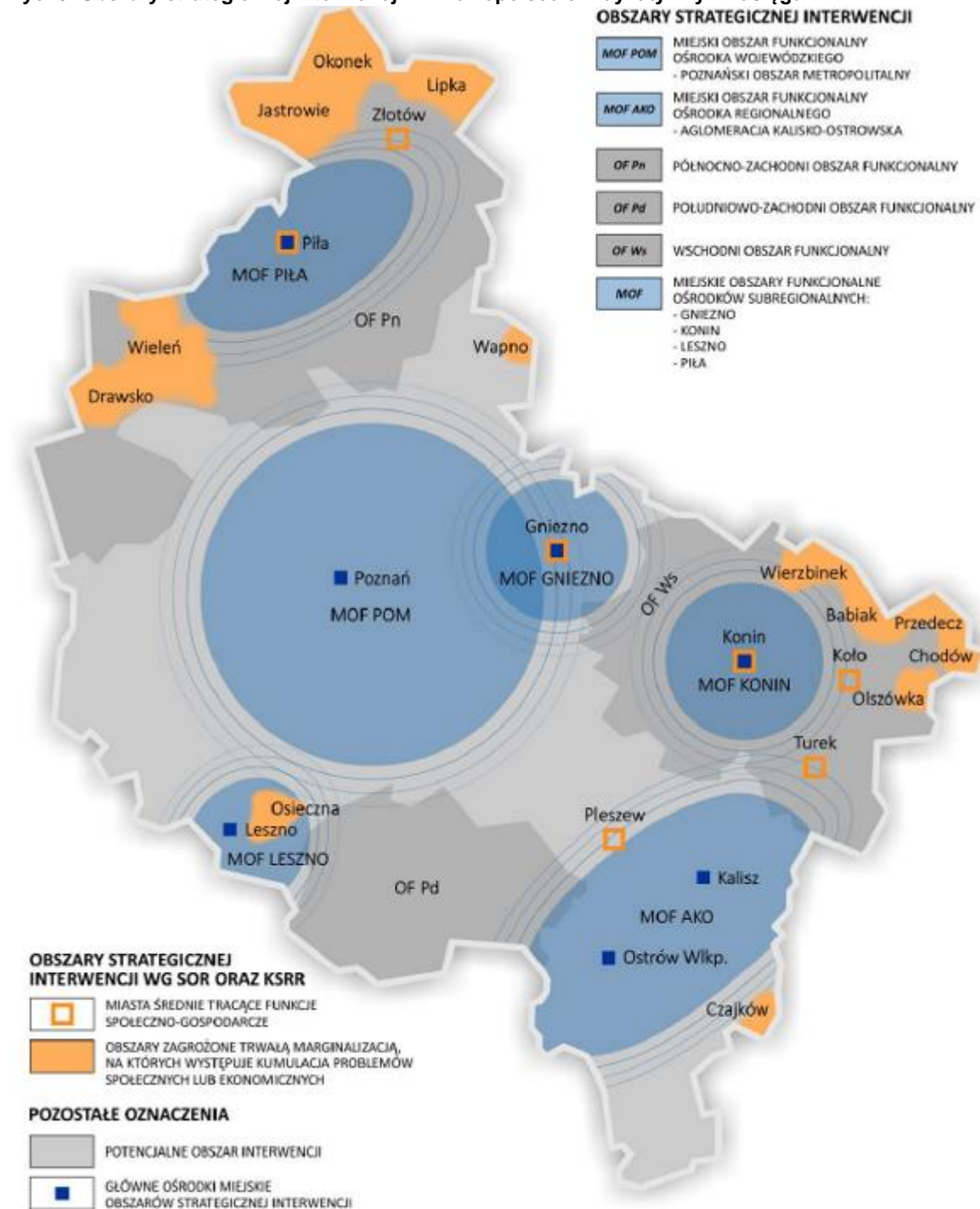
Cele	
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025
<p>1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</p> <p>1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu</p> <p>1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</p> <p>1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy</p>	<p>Cel II: Koło jako miasto bezpieczne</p> <p>2.2. Ochrona stanu środowiska przyrodniczego</p> <p>Cel III: Koło jako miasto nastawione na rozwój</p> <p>3.2. Wsparcie i rozwój przedsiębiorczości</p> <p>3.3. Poprawa ładu przestrzennego i rozwój mieszkalnictwa</p> <p>3.4. Wzmocnienie znaczenia turystyki i rekreacji w rozwoju miasta</p>
<p>2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</p> <p>2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</p> <p>2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</p> <p>2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</p>	<p>Cel I: Koło jako miasto przyjazne</p> <p>1.2. Wsparcie i rozwój oferty dla seniorów i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu</p> <p>1.3. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych</p> <p>1.4. Aktywizacja mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>Cel II: Koło jako miasto bezpieczne</p> <p>2.4. Ochrona zdrowia i rozwój aktywności fizycznej wśród mieszkańców</p> <p>Cel III: Koło jako miasto nastawione na rozwój</p> <p>3.3. Poprawa ładu przestrzennego i rozwój mieszkalnictwa</p> <p>3.4. Wzmocnienie znaczenia turystyki i rekreacji w rozwoju miasta</p>

<p>3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</p> <p>3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej</p>	<p>Cel II: Koło jako miasto bezpieczne</p> <p>2.2. Ochrona stanu środowiska przyrodniczego</p> <p>Cel III: Koło jako miasto nastawione na rozwój</p> <p>3.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej i cyfrowej</p> <p>3.4. Wzmocnienie znaczenia turystyki i rekreacji w rozwoju miasta</p>
<p>4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</p> <p>4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</p> <p>4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju</p>	<p>Cel I: Koło jako miasto przyjazne</p> <p>1.4. Aktywizacja mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>Cel III: Koło jako miasto nastawione na rozwój</p> <p>3.3. Poprawa ładu przestrzennego i rozwój mieszkalnictwa</p> <p>3.4. Wzmocnienie znaczenia turystyki i rekreacji w rozwoju miasta</p>

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego wskazuje również obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Projektowanie interwencji przebiegać będzie zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno-gospodarczymi. Wymiar regionalny reprezentuje w szczególności Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, z kolei wymiar krajowy – SOR, KPZK i KSRR. Obszary strategicznej interwencji (OSI) wskazane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ będą stanowić podstawę pozwalającą powiązać cele rozwojowe Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego z typami poszczególnych obszarów, do czasu jej aktualizacji lub opracowania odpowiednich dokumentów programowych.

Ryc. 6. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce o indykatorywnym zasięgu

Źródło: Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Miasto Koło w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku zostało zaliczone do Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego (WOF) jako jedno z głównych jednostek osadniczych. Obszar ten został scharakteryzowany jako obszar koncentracji przemysłu wydobywczo-energetycznego we wschodniej części Wielkopolski. Ze względu na wyczerpywanie złóż kopalin, wymaga on wdrożenia działań restrukturyzacyjnych ukierunkowanych na określenie nowych funkcji dla zlokalizowanych na tym obszarze terenów poprodukcyjnych i pogórnich oraz ukierunkowania przemysłu na produkcję innych nośników energii. Zgodnie z zapisami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, szczególnych szans należy upatrywać w rozwoju alternatywnych źródeł energii, zwłaszcza energetyki geotermalnej i wodoru. Rozwój innych specjalizacji, niezwiązanych bezpośrednio z przemysłem

paliwowo-energetycznym, pozwoli wykorzystać atuty położenia tego obszaru. Ponadto należy podjąć działania rekultywacji terenów po odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego.

Co więcej, na obszarze województwa wielkopolskiego zidentyfikowanych zostało również 7 miast średnich tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze. Wśród nich znalazło się również Miasto Koło jako jednostka, na obszarze której można obserwować utratę funkcji w najwyższym stopniu, przejawiającą się wyjątkowo niekorzystną sytuacją społeczno-gospodarczą (obok Konina). Poniższa tabela przedstawia kluczowe kierunki działań dla Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego oraz miast średnich tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze wyznaczonych w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Tabela 2. Kluczowe kierunki działań dla Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego oraz miast średnich tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze, w tym dla Miasta Koła

Wschodni Obszar Funkcjonalny	Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025
<p>Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji energetycznej bez znaczących kosztów ekonomicznych i społecznych • restrukturyzacja i modernizacja gospodarki WOF, tworzenie alternatyw gospodarczych (opartych np. na OZE, wodorze) oraz specjalizacji niezwiązanych bezpośrednio z przemysłem paliwowo-energetycznym, m.in. budowa proinnowacyjnego Parku Przemysłowo-Technologicznego Aglomeracji Konińskiej • rozwój i podniesienie atrakcyjności terenów inwestycyjnych przez zintegrowane działania promocyjne, a także racjonalne wykorzystanie i zagospodarowanie terenów poprodukcyjnych i pogórnich • zachowanie i rozwój potencjału rolnictwa, ochrona gruntów rolnych, wdrażanie programów kompensacyjnych dla sektora rolniczego z tytułu działalności kopalni • poprawa sytuacji na rynku pracy przez stworzenie warunków do powstania nowych miejsc pracy • podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, stworzenie warunków do kształcenia ustawicznego szczególnie w przypadku pracowników odchodzących z sektora paliwowo-energetycznego tak, aby w nowych miejscach pracy mogli w jak największym stopniu wykorzystywać swoje wcześniej zdobyte umiejętności i doświadczenie zawodowe 	<p>Cel operacyjny 2.2., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój ciepłownictwa w oparciu o energię geotermalną, w tym budowa ciepłowni geotermalnej, włączenie w sieć ogólnomiejską • Modernizacja energetyczna obiektów będących w posiadaniu Miasta • Promocja rozwiązań proekologicznych, w tym rozwój fotowoltaiki <p>Cel operacyjny 3.2., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozyskiwanie nowych terenów pod inwestycje • Dostosowywanie istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie rozwoju terenów inwestycyjnych • Promocja terenów inwestycyjnych • Stworzenie miejskiego punktu konsultacyjnego we współpracy z Konińską Izłą Gospodarczą, Agencją Rozwoju Regionalnego w Koninie, szkołami zawodowymi, zajmującego się doradztwem i przeprowadzaniem szkoleń w zakresie doradztwa zawodowego, prowadzenia działalności gospodarczej • Wzmocnienie i rozwój współpracy z przedsiębiorcami na terenie Miasta oraz organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców • Opracowanie koncepcji integracji lokalnych przedsiębiorców <p>Cel operacyjny 3.3., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego o zapisy dotyczące rozwoju energii odnawialnej i terenów usługowych w Mieście <p>Cel operacyjny 3.4., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie analizy wykorzystania energii geotermalnej do rozwoju infrastruktury turystycznej i funkcji rekreacyjnej

<p>Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych, poprawa dostępu do usług społecznych i ich jakości, w tym usług i infrastruktury zdrowotnej, usług opiekuńczych i senioralnych • rozwój funkcji turystycznych w oparciu o walory georóżnorodności środowiska WOF • wzmacnianie społeczności lokalnych i tożsamości lokalnej, m.in. przez wykorzystanie dorobku i doświadczenia funkcjonujących na tym obszarze Lokalnych Grup Działania 	<p>Cel operacyjny 1.2., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój placówek wsparcia • Rozwój domowych (mobilnych) usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych • Rozwój infrastruktury opieki całodobowej i dziennej, w tym klubów seniora • Organizacja programów aktywizacji społecznej dla seniorów, w szczególności e-usługi, szkolenia komputerowe <p>Cel operacyjny 1.3., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój opieki wytchnieniowej dla osób z niepełnosprawnościami m.in. tworzenie mieszkań wspomaganych, organizacja dowozu do placówek zdrowia <p>Cel operacyjny 1.4., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie lokalnych oddolnych inicjatyw integracyjnych • Realizacja budżetu obywatelskiego • Aktywizacja społeczna i zawodowa kobiet (matek) m.in. organizacja warsztatów, szkoleń i kótek • Pogłębienie współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi <p>Cel operacyjny 2.4., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych m.in. organizowanie domowej rehabilitacji, udzielanie wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi <p>Cel operacyjny 3.4., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej wzdłuż rzeki Warty, w tym stworzenie ścieżek pieszo-rowerowych, przystani • Udrożnienie i zagospodarowanie starorzecza za stadionem oraz zalewu w oparciu o sporty wodne • Budowa bulwarów przy parku przy ulicy Słowackiego
<p>Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa infrastruktury transportowej, budowa/przebudowa sieci dróg krajowych i wojewódzkich położonych na obszarze WOF, m.in. DK 25, 72, 92, ułatwienie przepływów towarów w kierunkach północ-południe i wschód-zachód powiązanych z autostradą A2 • rozwój infrastruktury kolejowej, budowa węzła kolejowego oraz rozważenie budowy sieci kolejowej łączącej Konin–Koło–Turek, modernizacja linii kolejowej E20 • wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej WOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych • dochowanie zobowiązań w dziedzinie ochrony środowiska oraz podnoszenie jego jakości, szczególnie w zakresie 	<p>Cel operacyjny 2.2., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój ciepłownictwa w oparciu o energię geotermalną, w tym budowa ciepłowni geotermalnej, włączenie w sieć ogólnomiejską • Budowa przyłączy ciepłota do gospodarstw jednorodzinnych • Modernizacja energetyczna obiektów będących w posiadaniu Miasta • Budowa przyłączy gazowych • Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej i sanitarnej • Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków poszerzona o proekologiczną przeróbkę odpadów w postaci nawozowej • Promocja rozwiązań proekologicznych, w tym rozwój fotowoltaiki • Kontynuacja rozpoczętych projektów ekologicznych, m.in. budowa PSZOK oraz wsparcie dla Programu Czyste Powietrze • Analiza wdrożenia nowoczesnych roz-

	<p>powietrza, bioróżnorodności, wód powierzchniowych i podziemnych, upowszechnianie edukacji ekologicznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • uregulowanie gospodarki odpadami i wodno-ściekowej • wzrost retencji wody • produkcja energii opartej na nowych nośnikach energii, inicjowanie i prowadzenie działań związanych z rozwojem energetyki rozproszonej oraz lokalnym bezpieczeństwem energetycznym, rozwój inicjatyw klastrowych oraz inteligentnych systemów magazynowania, zarządzania i dystrybucji energii, w szczególności opartych na alternatywnych źródłach • wykorzystanie pełnego potencjału wszystkich rodzajów OZE (m.in. biopaliw ciekłych, biogazu, energii wiatru, geotermii głębokiej, pomp ciepła, ogniw fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych) oraz poprawa efektywności energetycznej 	<p>wiązań ekologicznych na osiedlach bloków wielorodzinnych m.in. inteligentne kosze modułowe do segregacji odpadów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie nowych zadrzewień na terenie miasta • Wdrożenie własnego programu wymiany źródeł ciepła <p>Cel operacyjny 3.1., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Gminą Koło i Powiatem Kolskim w celu budowy północnej obwodnicy Miasta Koła • Prowadzenie działań lobbingsowych na rzecz poprawy stanu dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych <p>Cel operacyjny 3.4., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa ścieżek rowerowych
<p>Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rewitalizacja, rekultywacja i przywrócenie przyrodzie i mieszkańcom zdegradowanych terenów pogórnicych, rewitalizacja obszarów zdegradowanych zwiększająca ich atrakcyjność osiedleńczą i poprawiająca jakość życia mieszkańców • wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wdrażania zwiększających skuteczność implementowanych mechanizmów rozwojowych, doskonalenie i upowszechnianie modelu współzarządzania z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej przy uczestnictwie NGO, JST wszystkich szczebli, przedstawicieli rządu, przedsiębiorców i mieszkańców • przygotowanie sprawiedliwego i inkluzywnego Planu transformacji gospodarczej i energetycznej, który zostanie uzgodniony w gronie wszystkich zainteresowanych stron, w tym pracowników, związków zawodowych, przedsiębiorców, władz samorządowych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli szkół i uczelni; transformacja powinna być zgodna z unijną inicjatywą wsparcia regionów górniczych 	<p>Cel operacyjny 3.3., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzupełnienie zabudowy w centrum Miasta • Remonty aktualnej substancji mieszkaniowej • Poprawa estetyki elewacji budynków w centrum Miasta oraz zabytkowej części Miasta <p>Cel operacyjny 3.4., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie analizy wykorzystania energii geotermalnej do rozwoju infrastruktury turystycznej i funkcji rekreacyjnej • Rewitalizacja parków miejskich i terenów zieleni • Zabezpieczenie ruin i zagospodarowanie terenu wokół Zamku • Rewitalizacja Starówki • Wykup spichlerza i zagospodarowanie w celach rekreacyjnych i turystycznych
<p>Miasta średnie tracące dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze</p>		<p>Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025</p>
<p>Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> • działania naprawcze związane z upadkiem tradycyjnych lokalnych gospodarek oraz odbudowa bazy gospodarczej • wzmocnienie procesów dezagraryzacji i powstawania pozarolniczych miejsc pracy • zwiększenie poziomu przedsiębiorczości, wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, dopasowanie popytu i podaży na rynku pracy, m.in. przez wsparcie szkolnictwa zawodowego dostosowanego do potrzeb lokalnej gospodarki, 	<p>Cel operacyjny 3.2., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie systemu ulg i zwolnień dla przedsiębiorców • Stworzenie miejskiego punktu konsultacyjnego we współpracy z Konińską Izbą Gospodarczą, Agencją Rozwoju Regionalnego w Koninie, szkołami zawodowymi, zajmującego się doradztwem i przeprowadzaniem szkoleń w zakresie doradztwa zawodowego, prowadzenia działalności gospodarczej • Wzmocnienie i rozwój współpracy z

	<p>rozwój rzemiosła</p> <ul style="list-style-type: none"> wsparcie w powstawaniu i rozwoju MŚP inkubowanie przedsięwzięć wykorzystujących lokalny potencjał i zasoby 	<p>przedsiębiorcami na terenie Miasta oraz organizacjami zraszającymi przedsiębiorców</p> <ul style="list-style-type: none"> Opracowanie koncepcji integracji lokalnych przedsiębiorców
<p>Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> przeciwdziałanie niekorzystnej strukturze demograficznej oraz ujemnemu saldu migracji, m.in. przez poprawę jakości oraz dostępu do podstawowych usług publicznych, zdrowotnych i opieki senioralnej przeciwdziałanie deprywacji infrastruktury publicznej oraz jej uzupełnianie zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej wsparcie rozwoju potencjału turystycznego 	<p>Cel operacyjny 1.2., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozwój placówek wsparcia Rozwój domowych (mobilnych) usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych Rozwój infrastruktury opieki całodobowej i dziennej, w tym klubów seniora Organizacja programów aktywizacji społecznej dla seniorów, w szczególności e-usługi, szkolenia komputerowe <p>Cel operacyjny 1.3., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozwój opieki wytchnieniowej dla osób z niepełnosprawnościami m.in. tworzenie mieszkań wspomaganych, organizacja dowozu do placówek zdrowia <p>Cel operacyjny 1.4., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wspieranie lokalnych oddolnych inicjatyw integracyjnych Realizacja budżetu obywatelskiego Aktywizacja społeczna i zawodowa kobiet (matek) m.in. organizacja warsztatów, szkoleń i kótek Pogłębienie współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi <p>Cel operacyjny 2.4., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Poprawa dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych m.in. organizowanie domowej rehabilitacji, udzielanie wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi <p>Cel operacyjny 3.3., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Znalezienie terenów do rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w tym wydzielanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Umożliwienie mieszkańcom kupna działki w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej Budowa mieszkań komunalnych i socjalnych Uzupełnienie zabudowy w centrum Miasta Remonty aktualnej substancji mieszkaniowej <p>Cel operacyjny 3.4., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie analizy wykorzystania energii geotermalnej do rozwoju infrastruktury turystycznej i funkcji rekreacyjnej Rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej wzdłuż rzeki Warty, w tym stworzenie ścieżek pieszo-rowerowych, przystani Udrożnienie i zagospodarowanie starorzecza za stadionem oraz zalewu w oparciu o sporty wodne

		<ul style="list-style-type: none"> • Budowa bulwarów przy parku przy ulicy Słowackiego • Remont Sejmiku i przeniesienie Muzeum Techniki Ceramicznych do nowej siedziby • Stworzenie Punktu Informacji Turystycznej
Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia dostępności terytorialnej i komunikacyjnej • wzmocnienie i integracja powiązań transportowych (połączeń drogowych i kolejowych), zwłaszcza z ośrodkiem metropolitalnym 	<p>Cel operacyjny 3.1., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Gminą Koło i Powiatem Kolskim w celu budowy północnej obwodnicy Miasta Koła • Prowadzenie działań lobbingsowych na rzecz poprawy stanu dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych
Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa zdolności instytucjonalnej koniecznej do efektywnego zarządzania procesami rozwojowymi, poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na tych obszarach • ograniczenie skutków peryferyjnego położenia obszarów przygranicznych, działania na rzecz współpracy na wszystkich szczeblach administracji w obrębie województwa jak i poza jego granicami, lepsze wykorzystanie możliwości jakie oferuje współpraca ponadlokalna i międzywojewódzka • nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym • prowadzenie polityki służącej sukcesywnej rewitalizacji obszarów zmarginalizowanych 	<p>Cel operacyjny 1.4., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja festiwalu międzykulturowego lub literackiego w połączeniu z innymi miastami • Zwiększenie współpracy z miastami partnerskimi i poszukiwanie nowych miast partnerskich w celu wymiany doświadczeń <p>Cel operacyjny 3.4., w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie analizy wykorzystania energii geotermalnej do rozwoju infrastruktury turystycznej i funkcji rekreacyjnej • Rewitalizacja parków miejskich i terenów zieleni • Zabezpieczenie ruin i zagospodarowanie terenu wokół Zamku • Rewitalizacja Starówki • Wykup spichlerza i zagospodarowanie w celach rekreacyjnych i turystycznych

Źródło: Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, jak i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka, wydział lub pracownik będą odpowiedzialni. Dodatkowo, rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji działań danego celu strategicznego.

Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji w okresie realizacji Strategii będą m.in. program rewitalizacji, który należy dostosować do przepisów ustawy o rewitalizacji, a także program opieki nad zabytkami, czy programy jednoroczne. W przypadku poprawy skoordynowania działań z zakresu planowania przestrzennego Miasto uaktualni studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a także sporządzi ocenę aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z wieloletnim programem sporządzania planów miejscowych.

Wdrażając Strategię, Miasto będzie dbało o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Miasto będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez podmioty z jej otoczenia, do których należy w szczególności powiat kolski. W chwili przyjęcia dokumentów przez ww. podmioty, Miasto dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji.

Dodatkowo Miasto będzie dążyć do wprowadzenia rozwiązań związanych z inteligentnym zarządzaniem, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, rozpowszechniając ideę Smart City. Narzędzia te zapewnią sprawną pracę Urzędu Miejskiego, jednostek podległych, ale również wpłyną na ochronę środowiska i możliwości pomiaru jakości życia w Mieście.

W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Miasta, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w Mieście.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał rady miejskiej i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo, narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na jej podstawie uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje o stanie realizacji działania. W ten sposób można będzie ocenić, w jakim stopniu został osiągnięty założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Miasto Koło na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego dla bieżącej perspektywy finansowej (wdrażanej do roku 2023) oraz kolejnego okresu, a także ogólnopolskich programów operacyjnych;
- programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Fundusz Inwestycji Lokalnych, oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programu jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Miasta wskazują na potencjalne źródła finansowania, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Miasta, w szczególności udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatek od nieruchomości. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Miejskiego w Kole oraz jednostek organizacyjnych Miasta Koła.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem kolskim, województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi, a także związkami międzygminnymi, spółkami komunalnymi i stowarzyszeniami, których członkiem jest Miasto Koło. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Miasta oraz wieloletnia prognoza finansowa. Miasto będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłacie wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Miasta, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Miasta.

Zgodnie z uchwałą nr XXVI/251/2020 Rady Miejskiej w Kole z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Koła na lata 2020-2025 potencjał inwestycyjny Miasta rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów), w latach realizacji Strategii, tj. 2021-2025 wyniesie około 16 mln zł.

ZAŁĄCZNIKI

**ZAŁĄCZNIK 1: DIAGNOZA SYTUACJI
PRZESTRZENNEJ, GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ
MIASTA KOŁA**

SPIS TREŚCI

METODOLOGIA BADANIA I DOBÓR GRUPY PORÓWNAWCZEJ	51
CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ MIASTA.....	53
1.1. Informacje ogólne o Mieście	53
1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	55
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ MIASTA	59
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy.....	59
2.2. Infrastruktura techniczna.....	62
<i>Infrastruktura drogowa .....</i>	<i>62</i>
<i>Gospodarka wodno-kanalizacyjna .....</i>	<i>63</i>
<i>Ciepłownictwo .....</i>	<i>64</i>
<i>Pozostała infrastruktura techniczna .....</i>	<i>66</i>
2.3. Ochrona środowiska	66
<i>Walory przyrodnicze.....</i>	<i>66</i>
<i>Ochrona powietrza atmosferycznego.....</i>	<i>67</i>
<i>Gospodarka odpadami.....</i>	<i>67</i>
2.4. Stan finansów samorządowych	69
<i>Wykonanie budżetu.....</i>	<i>69</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków.....</i>	<i>70</i>
<i>Wydatki inwestycyjne .....</i>	<i>72</i>
<i>Potencjał inwestycyjny .....</i>	<i>73</i>
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ MIASTA.....	74
3.1. Demografia.....	74
3.2. Oświata i wychowanie.....	77
<i>Przedszkola i żłobki.....</i>	<i>77</i>
<i>Szkoły.....</i>	<i>78</i>
3.3. Kultura i sport.....	83
<i>Zabytki.....</i>	<i>83</i>
<i>Oferta kulturowa .....</i>	<i>84</i>
<i>Oferta sportowo-rekreacyjna.....</i>	<i>85</i>
3.4. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	86
3.5. Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne	90
<i>Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne .....</i>	<i>90</i>
<i>Jednostki działające na rzecz bezpieczeństwa publicznego .....</i>	<i>91</i>
<i>Partnerzy Miasta .....</i>	<i>92</i>

METODOLOGIA BADANIA I DOBÓR GRUPY PORÓWNAWCZEJ

Punktem wyjścia opracowania strategii rozwoju jest wskazanie kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego miasta problemów, jakie powinny znaleźć rozwiązanie w wyniku realizacji strategii. Z tego względu przeprowadzana została ocena stanu istniejącego Miasta Koła w ujęciu systemowym (całościowym, funkcjonalnym) oraz dynamicznym. Ujęcie systemowe oznacza rozpoznanie związków pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, społecznym i gospodarczym miasta oraz jego relacje z zewnętrznym otoczeniem, mającymi podstawowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania systemu, jako całości. Ma to szczególne znaczenie dla Miasta Koła, gdyż jest ono ośrodkiem centralnym w powiecie oraz zapleczem usługowym dla okolicznych gmin podmiejskich. Ujęcie dynamiczne oznacza z kolei porównanie sytuacji jednostki w danym przedziale czasowym (dla Miasta Koła jest to okres od 2015 do 2019 roku).

W celu oceny stanu istniejącego, zastosowano również analizę porównawczą Miasta Koła z miastami o podobnych funkcjach i uwarunkowaniach rozwoju (grupą porównawczą), stanowiącymi punkt odniesienia do Miasta Koła. Wydzielenia tej grupy dokonano w oparciu o metodologię Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk¹ dla celów monitoringu planowania przestrzennego. Według przyjętej metodologii Miasto Koło zostało zaliczone do jednego ze stu miast stanowiących ośrodki wielofunkcyjne (tabela poniżej). Z tego względu wskaźniki charakteryzujące Miasto Koło porównano do średniej dla wspomnianych miast (grupy porównawczej) oraz dodatkowo wyodrębniono z nich miasta znajdujące się w tym samym podregionie, co Miasto Koło: Turek oraz Słupca. Umożliwia to bardziej szczegółowe porównanie Miasta Koła do miast podobnych funkcjonalnie, a przy tym lokalizacyjnie.

Tabela 3. Dobór grupy porównawczej dla Miasta Koła

Miasta - ośrodki wielofunkcyjne			
Bolesławiec	Radzyń Podlaski	Przasnysz	Cieszyn
Bielawa	Dęblin	Pionki	Lubliniec
Dzierżonów	Tomaszów Lubelski	Sierpc	Myszków
Jawor	Włodawa	Sochaczew	Skarżysko-Kamienna
Kamienna Góra	Kostrzyn nad Odrą	Sokołów Podlaski	Bartoszyce
Kłodzko	Gubin	Węgrów	Braniewo
Nowa Ruda	Nowa Sól	Brzeg	Działdowo
Chojnów	Żagań	Dębica	Iława
Lubań	Żary	Jarosław	Lubawa
Oława	Kutno	Jasło	Kętrzyn
Zgorzelec	Łęczyca	Leżajsk	Nowe Miasto Lubawskie
Złotoryja	Łowicz	Lubaczów	Szczytno
Aleksandrów Kujawski	Radomsko	Sanok	Czarnków
Brodnica	Głowno	Bielsk Podlaski	Koło*
Chełmno	Ozorków	Grajewo	Kościan
Rypin	Bochnia	Hajnówka	Sulmierzyce
Chełmża	Gorlice	Kolno	Słupca*
Wąbrzeźno	Limanowa	Siemiatycze	Turek*
Międzyrzec Podlaski	Nowy Targ	Zambrów	Wągrowiec
Biłgoraj	Oświęcim	Chojnice	Złotów
Hrubieszów	Garwolin	Kościerzyna	Białogard

¹ P. Śleszyński, T. Komornicki, Klasyfikacja funkcjonalna gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego, Przegląd Geograficzny, 2016, 88, 4, s. 469-488.

Krasnystaw	Maków Mazowiecki	Kwidzyn	Sławno
Kraśnik	Mława	Lębork	Szczecinek
Łuków	Ostrów Mazowiecka	Malbork	Świdwin
Puławy	Płońsk	Starogard Gdański	Wałcz

*Miasta znajdujące się w tym samym podregionie.

Źródło: opracowanie własne.

Szczegółowych wniosków dostarcza również analiza ruchu ludności wewnątrz powiatu. Z tego względu do analizy demograficznej wzięto pod uwagę również dane dla pozostałych gmin powiatu kolskiego.

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ MIASTA

1.1. Informacje ogólne o Mieście

Miasto Koło położone jest w centralnej części kraju, we wschodniej części województwa wielkopolskiego i w zachodniej części powiatu kolskiego, nad rzeką Wartą. Powierzchnia Miasta zajmuje obszar 13,85 km².

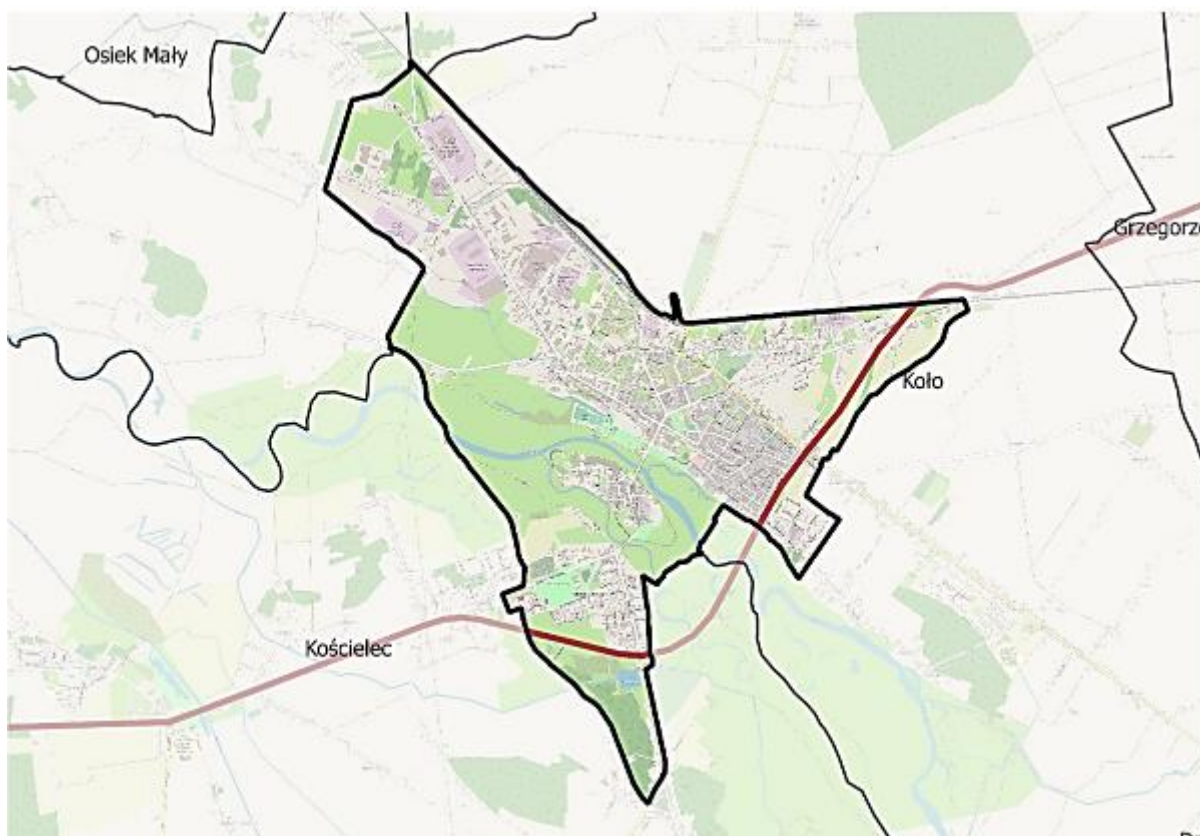
Ryc. 7. Położenie Miasta Koła na tle województwa

Źródło: opracowanie własne.

Miasto Koło bezpośrednio sąsiaduje z gminami wiejskimi:

- Koło – przy granicy wschodniej oraz północno-zachodniej,
- Osiek Mały – na małym odcinku przy granicy północnej,
- Kościelec – od strony południowej i południowo-wschodniej.

Ryc. 8. Położenie Miasta Koła na tle sąsiednich gmin

Źródło: opracowanie własne.

Miasto Koło charakteryzuje dobre położenie komunikacyjne – odległość najbardziej wysuniętego na południe odcinka Miasta od węzła autostrady A2 wynosi 4 km, co sprawia, że czas dojazdu do Warszawy wynosi 2 godziny, do Poznania ok. 1 godzinę i 20 minut, do Łodzi 1 godzinę i 15 minut, a do Konina około pół godziny.

Przez teren Miasta Koła przebiega droga krajowa nr 92 oraz drogi wojewódzkie nr 270 i 473. Droga krajowa na osi zachód – wschód prowadzi przez Rzepin - Poznań - Konin - **Koło** - Warszawę - Mińsk Mazowiecki, natomiast drogi wojewódzkie w stronę:

- północną przez Koło - Izbice Kujawską - Lubraniec - Brześć Kujawski - droga nr 270,
- południowo-wschodnią przez Koło - Uniejów - Łask - Piotrków Trybunalski - droga nr 473.

W układ komunikacyjny Miasta wpisuje się 56 dróg powiatowych, 94 drogi gminne oraz 22 wewnętrzne drogi gminne. Planuje się również budowę obwodnicy północnej, która ułatwi połączenie z autostradą w części Miasta najbardziej od niej oddalonej oraz odciąży ruch w Mieście.

Przez teren Miasta Koła przebiega linia kolejowa nr 3 relacji Frankfurt nad Odrą – Warszawa. W północnej części Miasta przy ulicy Kolejowej zlokalizowany jest dworzec kolejowy wraz ze stacją. Kolej umożliwia bezpośredni dojazd do miast takich jak Konin, Łódź, Poznań czy Warszawa. Miasto nie posiada publicznego transportu zbiorowego. Organizatorem transportu zbiorowego w Mieście jest PKS Konin S.A. oraz PKS Łódź Sp. z o.o.

1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Dla Miasta Koła obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Koła z 2018 roku przyjęte Uchwałą nr LI/484/2018 Rady Miejskiej w Kole z dnia 31 stycznia 2018 roku. W strukturze gruntów dominują użytki rolne, które zajmują ok. 35,5% terenu Miasta Koła i składają się na nie grunty orne, sady, łąki oraz pastwiska. Duży udział należy do terenów zabudowanych (32,5%). Tereny komunikacji stanowią prawie 13% pokrycia terenu. Grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione to około 15%, wody powierzchniowe ok. 3%, a nieużytki niespełna 1% pokrycia terenu Miasta.

Powierzchnia terenów zaplanowanych w SUIKZP obejmuje:

- 29,4 ha pod zabudowę mieszkaniową,
- 13,9 ha na usługi,
- 18,1 ha pod usługi sportu i rekreacji,
- 18,5 ha pod zabudowę związaną z przemysłem i działalnością gospodarczą.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna na terenie Miasta Koła podzielona została na następujące obszary:

- **Kaliskie Przedmieście** – wjazd do Miasta od strony południowej i zachodniej prowadzi ul. Bogumiła oraz ul. Poniatowskiego, wzdłuż której znajdują się: 2 cmentarze (rzymskokatolicki i ewangelicki), szpital, dom pomocy społecznej, szkoła podstawowa. Zlokalizowane jest tu osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, które zajmuje teren od ul. Bogumiła do terenów położonych na południe od szpitala. Znajduje się tutaj również Lasek Komunalny.
- **Stare Miasto** – obszar położony na wyspie rzeki Warty. Pełni głównie rolę ośrodka sakralnego oraz siedziby władz miasta, przy czym starówka spełnia także funkcję reprezentacyjną. Dominuje tutaj historyczna niska zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, która uległa znacznemu zniszczeniu oraz została uzupełniona obiektami kolidującymi z otoczeniem, m.in. budynkami jednorodzinnymi. Tereny zabudowane stanowią ok. 75% powierzchni wyspy.
- **Zabudowa strefy centralnej Miasta** – pokrywa obszar położony między ulicami: Kolejową (od zachodu), Blizna i Księdza Opałki (od północy) oraz Sienkiewicza (od wschodu). Teren ten stanowi funkcjonalne centrum usługowe z licznymi obiektami użyteczności publicznej. Znajdują się tutaj m.in. Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy Koło (gmina wiejska), dworzec kolejowy, Urząd Skarbowy, banki, szkoły. Znaczną część tej strefy stanowi zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna o zróżnicowanej wysokości. Uzupełnieniem tej strefy są pojedyncze zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, m.in. przy ul. Wojciechowskiego.
- **Osiedle Płaszczyna** – teren położony pomiędzy ul. Sienkiewicza, ul. Dąbską a wschodnią granicą Miasta. Dominuje tutaj zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zwarta. Jej dopełnienie stanowią pojedyncze obiekty usługowe, m.in. Miejskiego Dom Kultury.
- **Rejon ulicy Nagórnej** – obszar położony w północnej i północno-wschodniej części miasta z dominacją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze zwartym.
- **Tereny przemysłowe** – mieszczą się w północno-zachodniej części miasta.

Ryc. 2. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Miasta Koła

Źródło: Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Koła, Analiza do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Koła, załącznik nr 1 do Uchwały nr LI/484/2018 Rady Miejskiej w Kole z dnia 31 stycznia 2018 r.

Ograniczenia związane z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym w Mieście Kole wiążą się ze zlokalizowanymi poza terenem Miasta elektrowniami wiatrowymi. W SUiKZP wyznaczona została strefa ograniczeń w realizacji zabudowy wynikająca z ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Strefa ta wprowadza całkowity zakaz nowej zabudowy mieszkaniowej na tym obszarze.

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na terenie Miasta Koła obowiązują 42* miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które obejmują 50,20% powierzchni Miasta. Konieczne jest jednak pokrycie MPZP terenów przy ul. Klonowej i ul. Ks. Serafina Opałki.

*uchwalone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Poniższa tabela przedstawia liczbę decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2015-2018 ogółem i w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Decyzje te dotyczą terenów, które nie są objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Średnio w analizowanym okresie wydano dla Miasta Koła 25,5 decyzji rocznie, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosiło 1,14 decyzji. W porównaniu do średniej dla powiatu jest to niska liczba. Zestawiając Miasto Koło z grupą porównawczą wskaźnik ten był również na niższym poziomie, co sugeruje, że rozwój zabudowy w Mieście oparty jest głównie o zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a to z kolei powoduje większą kontrolę nad planowaniem przestrzennym w Mieście. Z drugiej jednak strony, biorąc pod uwagę stopień pokrycia Miasta planami miejscowymi, może to być wynikiem większej działalności inwestycyjnej na tym terenie.

Tabela 4. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2015-2018

		2015	2016	2017	2018
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Koło	31	22	20	29
	powiat	321	330	346	391
	% w powiecie	10%	7%	6%	7%
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Koło	1,37	0,98	0,90	1,32
	powiat	3,63	3,74	3,94	4,48
	GP*, w tym:	2,10	2,26	2,24	2,34
	<i>Turek</i>	0,36	0,55	0,33	1,77
	<i>Słupca</i>	-	-	-	-

*GP – grupa porównawcza

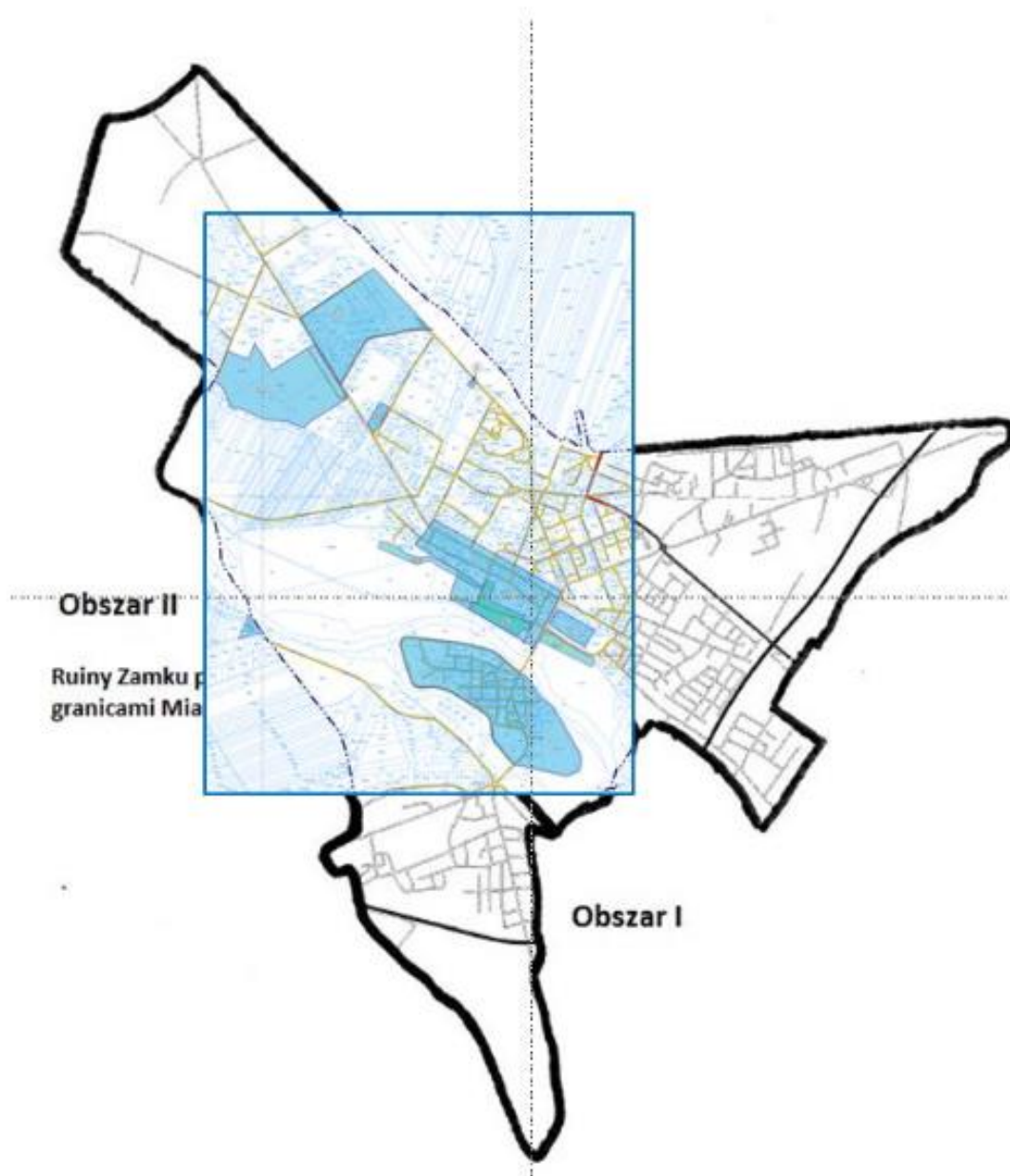
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W 2017 roku przyjęty został Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Koła na lata 2017-2023. Do rewitalizacji wyznaczony został obszar obejmujący powierzchnię 146 ha oraz 3 601 mieszkańców. Na obszarze tym prowadzona będzie kompleksowa rewitalizacja, która zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań tych terenów oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów we współpracy z lokalną społecznością.

Do obszarów objętych rewitalizacją zaklasyfikowano następujące podobszary:

- wyspa na Warcie,
- rejon ulic Toruńskiej/Garncarskiej,
- rejon ulic Sienkiewicza, 3 Maja, Słowackiego,
- teren parków i błoni,
- ruiny zamku królewskiego,
- teren po zakładach Korund (należący do zakładów Saint Gobain),
- teren w rejonie ulic Toruńska/Zakładowa/Przemysłowa,
- teren w rejonie ulic Toruńska/Towarowa,
- wieża ciśnień.

Ryc. 3. Obszar rewitalizacji Miasta Koła na tle mapy delimitacyjnej

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Koła na lata 2017-2023.

Ponadto Miasto Koło ujęte jest w Strategii Wielkopolska 2030 jako miasto średnie wymagające rewitalizacji. Rozumie się przez to wsparcie w rozwiązywaniu problemów zdiagnozowanych na zdegradowanym obszarze, poprzez proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ MIASTA

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

Według danych GUS w roku 2019 liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w Mieście Kole wynosiła 2 558, co stanowiło 36% podmiotów zarejestrowanych w powiecie kolskim i była to liczba najwyższa. Na drugim miejscu znajdowała się Gmina Kłodawa z wynikiem 923 podmioty (13%). Należy jednak zauważyć, że w Mieście na przestrzeni lat 2015-2019 liczba ta spadła o 131 podmiotów i był to spadek zdecydowanie najwyższy spośród gmin w powiecie. Dodatkowo w większości gmin powiatu tendencja ta była odwrotna. Łącznie w pozostałych gminach liczba przedsiębiorstw wzrosła o 404 podmioty.

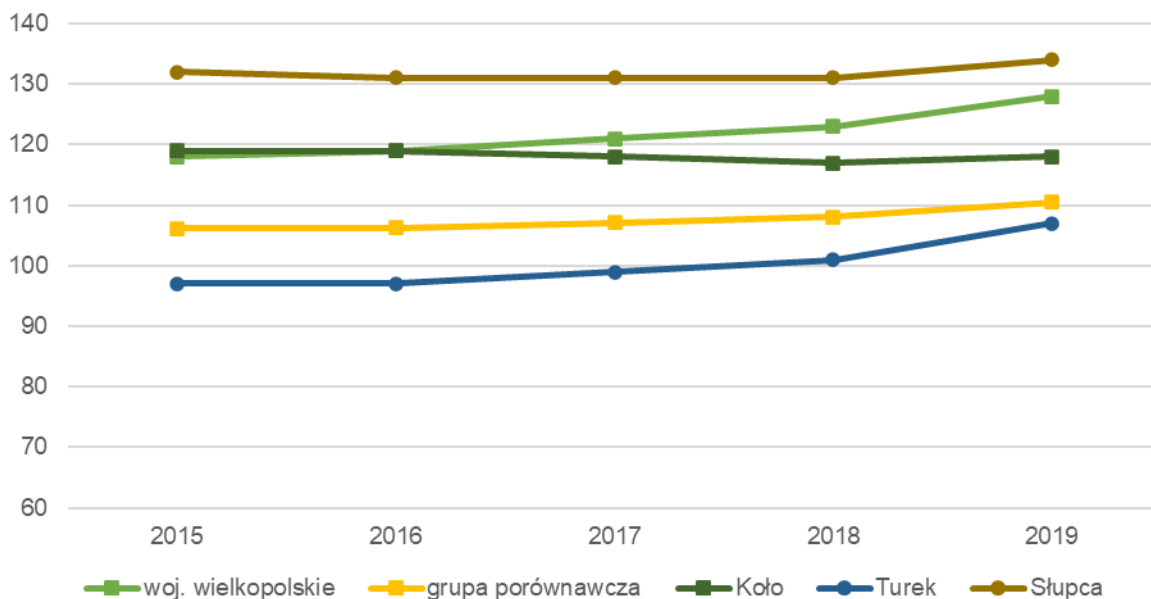
Tabela 5. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie kolskim w latach 2015-2019

JST	2015		2019		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2015-2019
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat kolski	6 827	100,0%	7 100	100,0%	273
Koło (miasto)	2 689	39,4%	2 558	36,0%	-131
Babiak	435	6,4%	475	6,7%	40
Chodów	173	2,5%	171	2,4%	-2
Dąbie	382	5,6%	399	5,6%	17
Grzegorzew	332	4,9%	389	5,5%	57
Kłodawa	928	13,6%	923	13,0%	-5
Koło (gmina wiejska)	532	7,8%	633	8,9%	101
Kościelec	474	6,9%	561	7,9%	87
Olszówka	248	3,6%	271	3,8%	23
Osiek Mały	407	6,0%	469	6,6%	62
Przedecz	227	3,3%	251	3,5%	24

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rozwinięciem analizy poziomu przedsiębiorczości jest znajdujący się poniżej wykres obrazujący kształtowanie się liczby zarejestrowanych podmiotów w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Warto zauważyć, że wskaźnik ten jest wyższy dla Miasta Koła niż dla grupy porównawczej i dla województwa wielkopolskiego, jednak mimo to jest niższy niż dla innych miast z tego samego podregionu. Niekorzystną informacją jest również fakt, iż na przestrzeni analizowanych lat współczynnik ten maleje tylko dla Miasta. Powyższe informacje wskazują, iż z roku na rok spada potencjał gospodarczy Miasta.

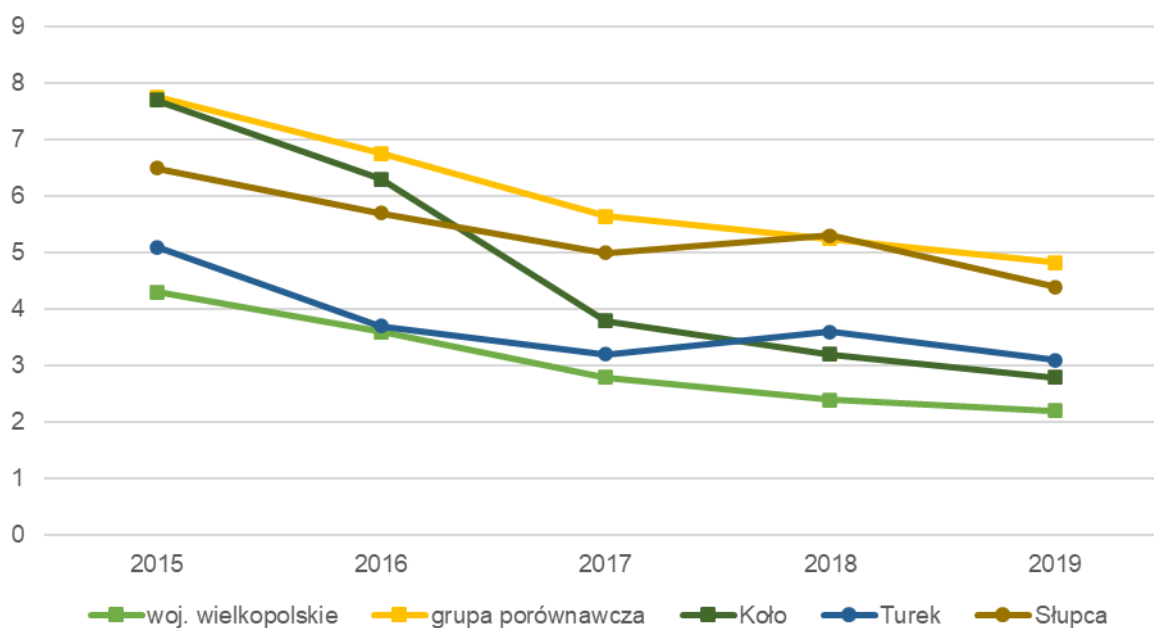
Ryc. 9. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla Miasta Koła na tle porównywanych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analiza udziału osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w porównywanych jednostkach wykazuje, iż wskaźnik ten maleje, przy czym w Mieście Kole obserwuje się najintensywniejszy spadek między rokiem 2016 a 2017 (o 2,5 punktu procentowego). Dzięki temu wskaźnik ten jest dość niski dla Miasta Koła w ostatnim analizowanym roku, niższy niż dla innych miast pochodzących z tego samego podregionu i grupy porównawczej. Mimo to udział osób bezrobotnych w Mieście Kole jest o 0,6% wyższy niż dla województwa wielkopolskiego.

Ryc. 10. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym dla Miasta Koła na tle porównywanych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

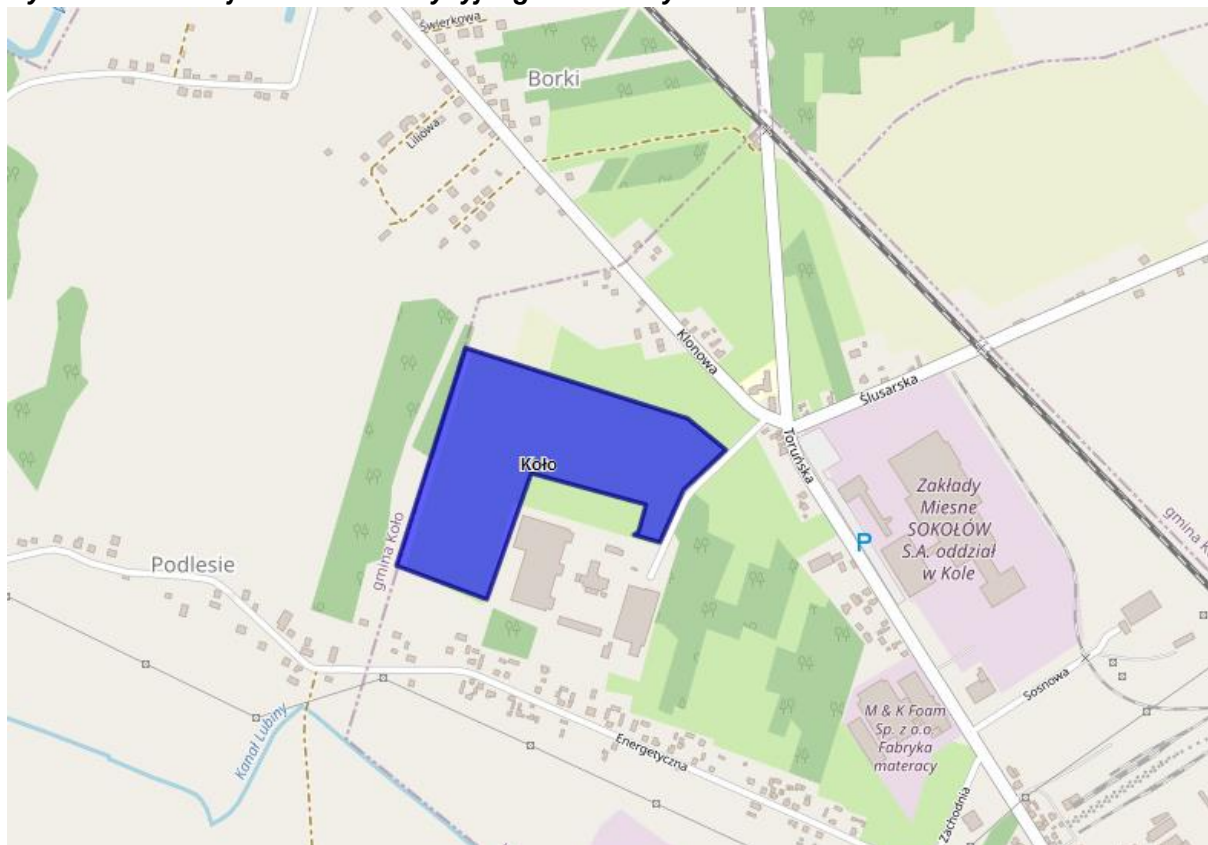
W wyniku dobrego położenia gwarantującego dogodnie połączenia komunikacyjne (przy autostradzie A2 i linii kolejowej oraz pomiędzy dwoma dużymi ośrodkami metropolitalnymi – Poznaniem i Łodzią), szczególnie na północnym-zachodzie Miasta zlokalizowało się wiele firm. Do największych z nich należą:

- Geberit Produkcja Sp. z o.o. - największy polski producent wyrobów wyposażenia łazienek,
- SAINT-GOBAIN ABRASIVES Sp. z o.o. – rynkowy lider w produkcji oraz sprzedaży materiałów i narzędzi ściernych,
- Sokołów S.A. oddział w Kole - lider i najbardziej rozpoznawalna marka w branży mięsnej w Polsce,
- Wood-Mizer Industries Sp. z o.o. – producent przewoźnych i stacjonarnych traków tartacznych oraz brzeszczotów do pił taśmowych,
- M&K Foam Sp. z o.o. – producent materacy,
- Wipasz S.A. - największy polski producent pasz dla drobiu, trzody i bydła oraz lider w produkcji świeżego mięsa z kurczaka,
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kole - producent mleka w proszku, masel i galanterii nabiałowej; skup, produkcja i sprzedaż wyrobów mleczarskich,
- ANDRE ABRASIVE ARTICLES Sp. z o.o. Sp. k. – producent narzędzi ściernych,
- AGRONAS Sp. z o.o. – producent materiału siewnego odmian roślin rolniczych,
- Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „TRANS-KOL” Zenon Sobczak - sprzedaż paliw, oleju opałowego lotos red, olejów i smarów samochodowych, części i akcesoriów samochodowych, mycie pojazdów auto myjniach,
- Eurobeef Sp. z o.o. - jeden z największych producentów wysokiej jakości mięsa oraz produktów,
- Zakłady Mięsne Carnis Koło Bronisław Rowecki sp. j. - specjalizuje się w produkcji mięsa czerwonego.

Oprócz wymienionych powyżej przedsiębiorstw wśród dominujących branż na terenie Miasta Koła wyróżnia się: handel hurtowy i detaliczny, naprawę pojazdów samochodowych (włączając motocykle), budownictwo, przetwórstwo przemysłowe, działalność profesjonalną, naukową i techniczną, transport i gospodarkę magazynową.

Potencjał gospodarczy stwarza przynależność Miasta do Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Strefa ta została zaklasyfikowana do czołówki najlepszych stref ekonomicznych – 3 miejsce na świecie i 1 miejsce w Europie. Strefa obejmuje województwo łódzkie, a także część województw wielkopolskiego i mazowieckiego. Miasto Koło podlega pod Podstrefę Koło. Przedsiębiorcy, którzy chcą rozpocząć działalność na obszarze tej Podstrefy mogą skorzystać z pomocy publicznej z tytułu nowej inwestycji lub nowych miejsc pracy. Pomoc ta obejmuje zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych lub fizycznych przyznawane na 10, 12 lub 15 lat w zależności od lokalizacji projektu inwestycyjnego. Pomoc publiczna jest uzależniona od wielkości przedsiębiorstwa oraz województwa, w którym tereny się znajdują. Dla województwa łódzkiego poziomy pomocy kształtują się następująco: 35% dla dużych firm, 45% dla średnich firm, 55% dla małych firm.

Rycina poniżej przedstawia lokalizację terenu inwestycyjnego objętego Podstrefą Koło. Działka ta zlokalizowana jest w rejonie ulicy Klonowej i obejmuje powierzchnię łącznie ponad 13 ha, jest to teren uzbrojony. Zgodnie z Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego działka ta położona jest częściowo na terenie przemysłowym, leśnym i parków leśnych. Dla tego terenu Miasto Koło nie posiada Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego (wyluczając część leśną). Teren inwestycyjny nie został do tej pory zagospodarowany, a brak zainteresowania inwestorów wiąże się jego położeniem w części Miasta znacznie oddalonej od autostrady.

Ryc. 4. Lokalizacja terenu inwestycyjnego Podstrefy Koło

Źródło: <http://mapa.sse.lodz.pl/>

Miasto Koło stosuje również preferencje podatkowe dla przedsiębiorców, które regulują następujące uchwały:

- Uchwała Nr VI/40/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących pomoc de minimis dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje na terenie Gminy Miejskiej Koło,
- Uchwała Nr XVIII/151/2019 Rady Miejskiej w Kole z dnia 20 listopada 2019 r. zmieniającej uchwałę Nr XIV/120/2015 Rady Miejskiej w Kole z dnia 30 września 2015 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym przypadających Gminie Miejskiej Koło lub jej jednostkom organizacyjnym oraz warunków dopuszczalności pomocy publicznej, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną.

Na rzecz przedsiębiorczości w Mieście Kole działa Forum Gospodarcze „Aktywne Koło”, a także organizacja samorządu gospodarczego - Cech Rzemiosł Różnych.

2.2. Infrastruktura techniczna

Infrastruktura drogowa

Całkowita długość dróg gminnych na terenie Miasta Koła wynosi 29,1 km, przy czym 8,5 km stanowią drogi gruntowe z częściowo wzmocnionymi (żwirem lub żużlem) odcinkami. W Mieście przeprowadzane są przeglądy stanu dróg, a Urząd Miejski w Kole prowadzi ewidencję i księgi dróg gminnych. Przeglądy stanu dróg dzielą się na bieżące, podstawowe (coroczne) oraz pięcioletnie. Przeglądy wykazały, iż drogi nieutwardzone wymagają 3-krotnego w ciągu roku profilowania nawierzchni równiarką wraz z zagęszczeniem walcem. Część ulic o nawierzchni betonowej wymaga również przebudowy nawierzchni jezdni, chodników i remontów cząstkowych, podobnie w przypadku części jezdni o nawierzchni tłuczniowej i bitumicznej. Konieczna jest także wymiana znaków drogowych.

W 2020 roku przygotowana została dokumentacja oraz złożone wnioski o dofinansowanie na budowę ulic Wiatracznej i Przesmyk. Gotowa jest również dokumentacja na budowę ul. Boguszynieckiej i Kołłątaja.

Na terenie Miasta Koła przy drogach wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych znajdują się chodniki (poza drogami nieutwardzonymi). Ponadto przy części dróg zlokalizowane zostały ścieżki rowerowe. Całkowita powierzchnia chodników i ścieżek rowerowych przy drogach gminnych wynosi 58 307 m².

W związku z wciąż pogłębiającym się zapotrzebowaniem na miejsca parkingowe przy projektowaniu przebudowy dróg gminnych uwzględnione zostają miejsca postojowe, a także, o ile jest to możliwe, budowa parkingów. W celu zwiększenia rotacji i ograniczenia ilości samochodów w centrum Miasta większość parkingów objęta jest płatną strefą parkowania.

Oświetlenie ulic rozbudowywane jest w miarę zapotrzebowania.

Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Podmiotem odpowiedzialnym za odprowadzanie ścieków oraz dostarczanie wody na terenie Miasta Koła jest Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Kole Sp. z o.o. W związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., zgodnie z rosnącym sukcesywnie zapotrzebowaniem rozbudowuje sieć wodociągową. Stan techniczny oraz wiek sieci wodociągowej stwarzają konieczność rozpoczęcia remontu jej niektórych fragmentów. W 2020 roku zwodociągowanie Miasta wynosiło 98,9%.

Ujęcie wody wraz ze stacją uzdatniania dla Miasta Koła znajduje się w centrum miasta, przy ulicy Zawadzkiego. Ujęcie zlokalizowane jest na prawobrzeżnej terasie zalewowej rzeki Warty. Woda pobierana jest z 4 studni głębinowych. Dodatkowo Miasto posiada 5 otworów studziennych (rezerwowych), każdy o wydajności 110 m³/h.

Miasto Koło należy do Aglomeracji Koło na podstawie ustawy Prawo Wodne. Uchwała Sejmiku, która wyznaczała Aglomerację Koło traci ważność z końcem roku 2020. W związku z tym, w listopadzie 2020 roku wyznaczono nową aglomerację zatwierdzoną uchwałą Rady Miejskiej. Do miejscowości, które tworzą nową aglomerację należy Miasto Koło i Gmina Kościelec. Do końca 2020 roku dla Aglomeracji Koło obowiązuje V aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych. W Master Planie Miasto Koło znajduje się pod pozycją PLWL008.

Teren aglomeracji podlega pod mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną przy ul. Energetycznej 11 w Kole. Średnia przepustowość oczyszczalni wynosi 7 149 m³/d. Oczyszczalnia ta wymaga modernizacji, a jej stan jest niezadawalający. W związku z powyższym pozyskano środki finansowe z Unii Europejskiej ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. 31 marca 2017 r. została podpisana umowa na dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Działanie 2.3 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach, na realizację projektu „Przebudowa i Modernizacja oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Koło nr POIS.02.03.00-00-0189/16-00”. Beneficjentem i Wnioskodawcą projektu jest Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kole.

Finansowanie projektu poza planowaną dotacją ze środków Funduszu Spójności, pochodzić będzie ze środków własnych Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. oraz pożyczki z NFOŚiGW.

Całkowity planowany koszt realizacji projektu brutto to 56 721 726,00 zł, w tym:

- koszty kwalifikowane **45 703 100,00 zł**,
- dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w wysokości **29 135 726,00 zł**,
- pożyczka z NFOŚiGW w wysokości **13 423 375 ,00 zł**.

Planowana przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Koło, dzięki zastosowaniu nowoczesnej i sprawdzonej technologii, ma na celu zapewnić sprawne i prawidłowe funkcjonowanie oczyszczalni w ciągu kilkunastu następnymi lat, bez potrzeby ponoszenia poważniejszych nakładów odtworzeniowych. Przewidywana przepustowość zapewni perspektywiczne działania rozwo-

jowe w ramach aglomeracji Koło. Rozwiązania techniczne i technologiczne pozwolą na zapewnienie wysokich parametrów oczyszczania ścieków bez względu na warunki atmosferyczne, porę roku, zmienność obciążeń i ładunku dopływających ścieków. Zastosowanie energooszczędnych urządzeń oraz zautomatyzowane sterowanie pracą oczyszczalni pozwoli obniżyć koszty eksploatacji.

W ramach planowanej inwestycji przewiduje się zastosowanie technologii mechanicznego oczyszczania ścieków, reaktory biologiczne oraz stację do odwadniania i chemicznej stabilizacji osadu. Stabilizacja osadu będzie się odbywać poprzez technologię przetwarzającą odpad z osadów kanalizacji ściekowej w produkt nawozowy (polepszacz do gleby) przeznaczony dla rolnictwa. Inwestycja planowana jest do realizacji w latach 2019-2022.

Na koniec 2020 roku ok. 95,8% mieszkańców Miasta Koła objętych było siecią kanalizacyjną (korzystających 94,9%).

W związku z dążeniem do całkowitego skanalizowania Miasta w 2017 roku opracowywano koncepcję budowy sieci kanalizacyjnej na pozostałym obszarze Miasta, którą to koncepcję sukcesywnie i w miarę możliwości włącza się do Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych.

Na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną Straż Miejska prowadzi działania kontrolne w zakresie wywozu nieczystości płynnych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

Ciepłownictwo

Miasto Koło gospodaruje energią ciepłą przy pomocy specjalistycznego zakładu jakim jest Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Na dzień 31 grudnia 2020 r. Gmina posiadała 9 366 udziałów o wartości 5 806 920,00 zł. Właścicielem wszystkich udziałów jest Gmina Miejska Koło.

Zadaniem Spółki jest przede wszystkim zapewnienie ciągłości i powszechnej dostępności dostaw energii ciepłej miasta Koła. W związku z powyższym Spółka prowadzi działalność koncesjonowaną i posiada:

- Koncesję na wytwarzanie ciepła URE - Decyzja OPO.4110.15.2018.AJ
- Koncesję na przesyłanie i dystrybucję ciepła URE - Decyzja OPO.4110.16.2018. AJ

MZEC Sp. z o. o. dostarcza energię ciepłą na potrzeby centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej. Główni odbiorcy ciepła to min.:

- Spółdzielnie Mieszkaniowe oraz Kolskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
- Wspólnoty Mieszkaniowe,
- Instytucje użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola, urzędy),
- Odbiorcy indywidualni z terenu Miasta.

Moc zamówiona przez odbiorców ciepła wynosiła na koniec 2020 r. 33,16811 MW, natomiast produkcja na koniec 2020 r. wyniosła 275 784 GJ. Sieci ciepłne, o średnicach od DN 15 do DN 350, które są eksploatowane przez Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., wykonane są jako podziemne (kanałowe i preizolowane) oraz napowietrzne (estakady). Długość przesyłowej sieci ciepłej na koniec roku 2020 wyniosła ok. 23,2 km. Poza siecią przesyłową Spółka obsługuje również węzły ciepłne w liczbie ok. 360 szt.

Zaostrzające się przepisy i normy dotyczące ochrony środowiska, a w szczególności ochrony powietrza powodują konieczność ciągłej pracy nad utrzymaniem odpowiedniego standardu funkcjonowania zakładu ciepłnego. Poszukując rozwiązań, które są przyszłościowe, jak również w najmniejszym stopniu negatywnie ingerują w środowisko podjęto działania nad efektywnym wykorzystaniem ciepła geotermalnego znajdującego się w złożu pod Kołem w miejscowości Chojny. W 2019 r. zrealizowano i zakończono inwestycję pn. wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego KOŁO GT-1 w celu ujęcia wód termalnych w miejscowości Chojny.

Na bazie wykonanego w 2019 r. otworu Koło GT-1 powstała dokumentacja hydrogeologiczna, która ukazuje, że kolskie złożo geotermalne ma duży potencjał jako przyszłe źródło energii odnawialnej dla Miasta. Inwestycja w wykorzystanie wody geotermalnej przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców Koła na wiele sposobów. Dzięki czystemu powietrzu, niższej emisji CO₂ i mniejszej ilości pyłu Miasto Koło inwestuje przede wszystkim w zdrowie mieszkańców i efektywniejsze zarządzanie kapitałem Miasta. Ważne jest, że inwestycja zwiększy atrakcyjność Miasta zarówno dla społeczności lokalnej jak i osób z zewnątrz. Geotermia stwarza także możliwość rozwoju różnych inwestycji pod kątem rekreacji.

Źródłem finansowania przedsięwzięcia jest pozyskana dotacja przez Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Kole z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na realizację inwestycji pn.: „Budowa ciepłowni geotermalnej w mieście Koło wraz z jej podłączeniem do istniejącego systemu ciepłowniczego MZEC Sp. z o. o.” w wysokości 15 095 620,86 zł netto (wartość inwestycji to 37 274 065,26 zł brutto) w ramach Poddziałania 1.1.1. Wspieranie inwestycji dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł wraz z podłączeniem tych źródeł do sieci dystrybucyjnej /przesyłowej, oś priorytetowa I Zmniejszenie emisyjności gospodarki Programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Brakująca kwota uzupełniona zostanie środkami własnymi Spółki oraz pożyczką udzieloną przez NFOŚiGW. Obecnie przed Spółką pozostał wybór wykonawcy prac budowlanych.

Należy podkreślić, że Spółka dysponuje decyzją Wojewody Wielkopolskiego zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwoleń na budowę rurociągu geotermalnego łączącego otwory geotermalne Koło GT-1 i Koło GT-2. Posiada decyzję Marszałka Województwa Wielkopolskiego zatwierdzającą projekt robót geologicznych oraz decyzję Starosty Kolskiego w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę dla spółki MZEC Sp. z o. o.

Oprócz przywołanego na początku podstawowego zadania postawionego przed Spółką coraz wyraźniej zarysowuje się kolejny bardzo istotny cel. Tym celem jest aktywne włączenie się Spółki poprzez swoją działalność w poprawę stanu powietrza w Mieście. Bieżące i przyszłe jej funkcjonowanie powinno być nakierowane na realizację tego celu.

Budowa ciepłowni geotermalnej ma, bez wątpienia, związek z realizacją tego celu gdyż wpłynie na znaczące obniżenie emisji CO₂ oraz wielkości zapylenia. Natomiast jeśli chodzi o likwidację tzw. „niskiej emisji” czyli smogu w Mieście, to do tego przyczyni się intensywnie prowadzona rozbudowa sieci ciepłej w obszarach Miasta, w których dotąd sieć nie istniała. Wobec bezdyskusyjnych zalet ciepła systemowego, którymi są: bezpieczeństwo, oszczędność, pewność, wygoda i ekologia, mieszkańcy zamieszkujący te obszary Miasta, otrzymają i sukcesywnie będą otrzymywać dostęp i możliwość skorzystania z tego rozwiązania. Z kolei dzięki takiemu podejściu do zagadnienia na terenie całego Miasta i jego okolic jakość powietrza w najbliższych latach będzie ulegała ciągłej poprawie.

Rozbudowa sieci ciepłej oraz modernizacja źródła ciepła w oparciu o ciepłownię geotermalną otwierają zupełnie nowy rozdział ciepłownictwa na terenie Miasta Koła. Poprzez inwestycje w innowacyjne źródło ciepła oraz system ciepły, Miasto Koło doskonale wpisuje się w ogólnokrajową politykę mającą na celu ochronę powietrza i klimatu. Ponadto Miasto wychodzi naprzeciw oczekiwaniom swoich mieszkańców w trosce o polepszenie ich komfortu życia i stanu zdrowia. To dowód przemyślanego działania, które zakłada wykorzystanie naturalnych walorów miasta związanych z jego położeniem nad złożami wód termalnych przy wykorzystaniu posiadanych aktywów w postaci własnej Spółki ciepłowniczej.

Pozostała infrastruktura techniczna

Miasto Koło jest w pełni zgazyfikowane, istnieje możliwość podłączenia prawie każdego obiektu do sieci gazowej. Największy udział w strukturze odbiorców gazu stanowią odbiorcy indywidualni, wykorzystujący gaz ziemny do celów grzewczych oraz komunalno-bytowych.

Dostawcą energii elektrycznej na terenie Miasta Koła jest ENERGA Operator Sp. z o.o. Jedynie kilka gospodarstw położonych wzdłuż linii kolejowych zasilane jest przez spółkę PKP Energetyka. Na terenie miasta mieszczą się 2 stacje transformatorowo-rozdzielcze WN/SN 110/15 kV, będące głównym punktem zasilania: Koło – Ruchenna i Koło – Wschód. Mimo rosnącego zapotrzebowania na energię elektryczną, nie ma problemów z dostawami prądu, a ewentualne awarie i problemy (w miarę możliwości) są usuwane na bieżąco.

Na całym obszarze Miasta mieszkańcy mają dostęp do sieci teleinformatycznej i telekomunikacyjnej, bezprzewodowej i przewodowej. Głównym dostawcą Internetu światłowodowego jest Orange S.A.

2.3. Ochrona środowiska

Walory przyrodnicze

Niezwykle ważną funkcję w krajobrazie Miasta Koła pełni rzeka Warta, zlokalizowana w jej południowej części. Mimo silnego przekształcenia i zubożenia biologicznego doliny rzeki spowodowanego trwającą od lat presją człowieka, wciąż stanowi ona ogromne bogactwo przyrodnicze, zwłaszcza dzięki występowaniu rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Na terenach zalewowych występują łągi wierzbowe i topolowe, które są najżyźniejszymi i najbardziej zagrożonymi wyginieciem siedliskami w Europie. Są to również obszary sprzyjające występowaniu łąk, trzcinowisk i szuwarów, a także wielu gatunków ssaków, ptaków wodno-błotnych i drapieżnych oraz płazów i gadów. Sprawia to, że dolina środkowej Warty jest obszarem o znaczeniu międzynarodowym. Stanowi również atrakcję turystyczną Miasta Koła, gdyż sprzyja spacerom i wypoczynkowi na świeżym powietrzu. W rejonie Miasta Koła rzeka zmienia swój dotychczasowy południkowy bieg i wykorzystując Pradolinę Warszawsko-Berlińską kieruje się na zachód.

Na terenie Miasta Koła zlokalizowanych jest 7 pomników przyrody. Są to pojedyncze drzewa: 4 dęby szypułkowe, wiąz syberyjski, platan klonolistny oraz klon polny. Ponadto część miasta znajduje się w granicach Obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty (PLB300002) i Goplańsko-Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Warty jest obszarem specjalnej ochrony ptaków. Jego całkowita powierzchnia zajmuje 571 km².

Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony został w celu ochrony obszaru zbliżonego do stanu naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu warunków niezbędnych dla regeneracji sił w środowisku ze względu na jego korzystne właściwości dla rozwoju turystyki i wypoczynku. Całkowita powierzchnia tego obszaru wynosi 660 km².

W Mieście Kole znajdują się również 3 parki miejskie oraz Lasek Komunalny:

Park 600-lecia – zlokalizowany wzdłuż wału opasowego rzeki Warty, na obszarze od ul. Zielonej do ul. Sportowej i stadionu miejskiego. Przez teren parku biegnie główna asfaltowa aleja, a od niej odbiegają liczne alejki. Ponadto na terenie parku zlokalizowane są 2 zbiorniki wodne.

Park Miejski im. St. Moniuszki – jego całkowita powierzchnia wynosi 4 ha i jest to najstarszy park w Mieście. Na jego terenie znajdują się 2 pomniki przyrody (dęby szypułkowe).

Park Miejski im. J. Słowackiego – o powierzchni 3,5 ha. Położony jest wzdłuż terasy zalewowej doliny Warty z widokiem na panoramę Kolskiej Starówki. Zajmuje teren od Domu Kultury do ul. Sienkiewicza. Park ten powstał w wyniku rekultywacji terenów po dzikim wysypisku śmieci.

Lasek Komunalny – znajduje się między ul. Poniatowskiego i Dąbrowskiego, a dokładniej między Domem Pomocy Społecznej, a szpitalem. Posiada warunki rekreacyjno-wypoczynkowe, gdyż na jego terenie znajduje się muszla koncertowa, ławki oraz krąg taneczny.

Ochrona powietrza atmosferycznego

W nowej części Miasta znajdują się czujniki monitorujące jakość powietrza. Źródła emisji zanieczyszczeń atmosferycznych w Mieście można podzielić na emisję wysoką oraz niską.

Źródła emisji wysokiej stanowią najczęściej zakłady przemysłowe, m.in. Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Natomiast źródła emisji niskiej to przede wszystkim małe kotłownie, piece indywidualnych gospodarstw domowych, szlaki komunikacyjne itp., czyli miejsca i obiekty, które zazwyczaj nie są wyposażone w reduktory zanieczyszczeń. Największe ilości zanieczyszczeń przemysłowych oraz najwyższe stężenie zanieczyszczeń w powietrzu notuje się w przemysłowej dzielnicy Miasta.

W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Koła na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026 wyznaczone zostały kierunki działań mające m.in. na celu poprawę jakości powietrza atmosferycznego. Do kierunków tych zaliczamy:

1. Systematyczne prowadzenie działań termomodernizacyjnych budynków.
2. Wyeliminowanie spalania paliw złej jakości w piecach domowych.
3. Wyeliminowanie odpadów w paleniskach domowych.
4. Rozwój technologii energooszczędnych i sieci gazowej.
5. Zwiększenie udziału OZE, w tym elektrociepłownia geotermalna.

W Raporcie wojewódzkim za rok 2019 dotyczącym rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim Miasto Koło zaklasyfikowane zostało do gmin, na obszarze których wystąpiło przekroczenie dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu z podziałem na cele: Ochrona Zdrowia i Ochrona Roślin. W celu Ochrona Zdrowia w Mieście Kole wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego w przypadku zanieczyszczenia pyłem PM10 oraz ozonem O₃. W przypadku Ochrony Roślin nastąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego zanieczyszczenia ozonem O₃. Poprawę stanu jakości powietrza atmosferycznego ma zapewnić wspomniana wcześniej inwestycja polegająca na budowie ciepłowni geotermalnej, a przy tym modernizacji źródeł ciepła w oparciu o energię geotermalną.

Miasto Koło wspiera mieszkańców w ubieganiu się o środki w Programie „Czyste powietrze”, którego celem jest poprawa jakości powietrza i zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła. Program umożliwia pozyskanie dofinansowania na zakup i montaż proekologicznych źródeł ciepła, a także termomodernizację budynków. Miasto planuje jednak stworzenie własnego programu wymiany źródeł ciepła dla mieszkańców, który ma być finansowany z budżetu miasta. Miasto nie posiada monitoringu źródeł ciepła.

Gospodarka odpadami

Usługę odbioru odpadów komunalnych z terenu miasta Koła realizuje Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Kole. Miasto Koło zgodnie z podziałem wojewódzkim zaliczane jest do VIII regionu gospodarki odpadami komunalnymi. Odpady z tego regionu kierowane są do Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych oraz składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, które posiadają status regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych. Zakład i składowisko podlegają pod Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Koninie zlokalizowany przy ul. Sulańskiej 13.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęci się właściciele nieruchomości zamieszkałych. W zabudowie jednorodzinnej obowiązuje system pojemnikowo-workowy, natomiast w zabudowie wielorodzinnej obowiązuje system pojemnikowy. Odbiorowi podlegają te odpady, które zostały wystawione przed nieruchomością w miejscu łatwo dostępnym dla pojazdu odbierającego odpady.

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi została ustalona uchwałą Rady Miejskiej nr XXXIII/331/2021 z dnia 27 stycznia 2021 r. i wynosi 21 zł miesięcznie od każdego mieszkańca, natomiast stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku zbierania odpadów w sposób nieselektywny wynosi 42 zł miesięcznie. Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodziennymi mogą być zwolnieni z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku, gdy kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Ulga ta wynosi 2,75 zł od mieszkańca.

Odpady odbierane są z podziałem na 6 frakcji:

- papier,
- metale i tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe,
- szkło,
- bioodpady,
- popiół i żużel z palenisk domowych,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Odbiór odpadów komunalnych odbywa się zgodnie z harmonogramem wywozu odpadów. W przypadku zabudowy jednorodzinnej odpady niesegregowane odbierane są co 2 tygodnie, odpady segregowane w miesiącach od maja do września 2 razy w miesiącu, a w pozostałych miesiącach raz w miesiącu. Odbiór bioodpadów następuje 2 razy w miesiącu od kwietnia do października i raz w miesiącu w pozostałej części roku. Popiół i żużel z palenisk domowych zbierany jest raz w miesiącu w okresie grzewczym, czyli od października do kwietnia. W zabudowanie wielorodzinnej natomiast wszystkie odpady odbierane są po wypełnieniu poszczególnych pojemników z częstotliwością gwarantującą niezaleganie odpadów w pojemnikach, nie rzadziej niż 2 razy w tygodniu w przypadku odpadów zmieszanych i nie rzadziej niż raz w tygodniu dla odpadów zbieranych selektywnie.

Poniższa tabela przedstawia stan gospodarki odpadami w Mieście Koło w latach 2014-2019. W pierwszej kolejności warto zauważyć, że zmniejsza się liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, co jest spowodowane odpływem ludności z Miasta. Rokrocznie rośnie również całkowita ilość zbieranych odpadów, przy czym obserwuje się wyraźny wzrost odpadów zbieranych selektywnie.

Analizując masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko oraz poziomy recyklingu należy wskazać, iż w każdym badanym roku poziomy określone w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminie zostały spełnione.

Tabela 6. Stan gospodarki odpadami w Mieście Koło w latach 2014-2019

		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi		18 702	18 514	18 086	17 727	17 460	17 279
Odsetek gospodarstw segregujących odpady komunalne		87,97%	92,68%	92,75%	95,21%	95,83%	96,62%
Ilość zebranych odpadów komunalnych		5 368,08	5 901,44	6 025,82	5 976,56	5 975,94	6 287,95
Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	Miasto Koło	41%	30,30%	0%	0%	0%	-*
	wymagany	50%	50%	45%	45%	40%	40%
Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	Miasto Koło	17,3%	27%	48,4%	38,05%	39,60%	-*
	wymagany	14%	16%	18%	20%	30%	50%

Źródło: opracowanie własne.

* 16 maja 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2. Ustawa wprowadziła przesunięcie terminów na złożenie sprawozdań w wersji elektronicznej dotyczących gospodarki odpadami za rok 2019, a składanych w 2020 r., w związku z tym Gmina Miejska Koło na dzień dzisiejszy nie posiada zatwierdzonego sprawozdania z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

W Mieście Kole przy ulicy Dąbskiej 40K zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. PSZOK czynny jest od poniedziałku do piątku, a mieszkańcy Miasta mogą dostarczać do niego posegregowane i odpowiednio zabezpieczone odpady po okazaniu dokumentu potwierdzającego miejsce zamieszkania. Gmina planuje przenieść PSZOK do części przemysłowej Miasta tj. na ulicę Zakładową. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi 1 998 000,00 zł, a dofinansowanie z NFOŚiGW w Warszawie to kwota 1 341 521,00 zł. Przedsięwzięcie będzie realizowane w systemie zaprojektuj i wybuduj. Roboty budowlane zakończą się w czerwcu 2022 roku. W tym samym okresie Spółka MZWiK Sp. z o.o. doprowadzi na teren PSZOK-u kanalizację sanitarną połączoną z ulicą Toruńską zgodnie z Wieloletnim Planem Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych. Inwestycja ta umożliwi również przyłączenie się kolejnych mieszkańców oraz przedsiębiorstw zlokalizowanych wzdłuż inwestycji.

Problem dzikich wysypisk rozwiązywany jest na bieżąco. Wysypiska znajdujące się na nieruchomości gminnej są niezwłocznie usuwane, natomiast w przypadku, gdy znajdują się na terenie prywatnym, właściciel otrzymuje nakaz ich usunięcia.

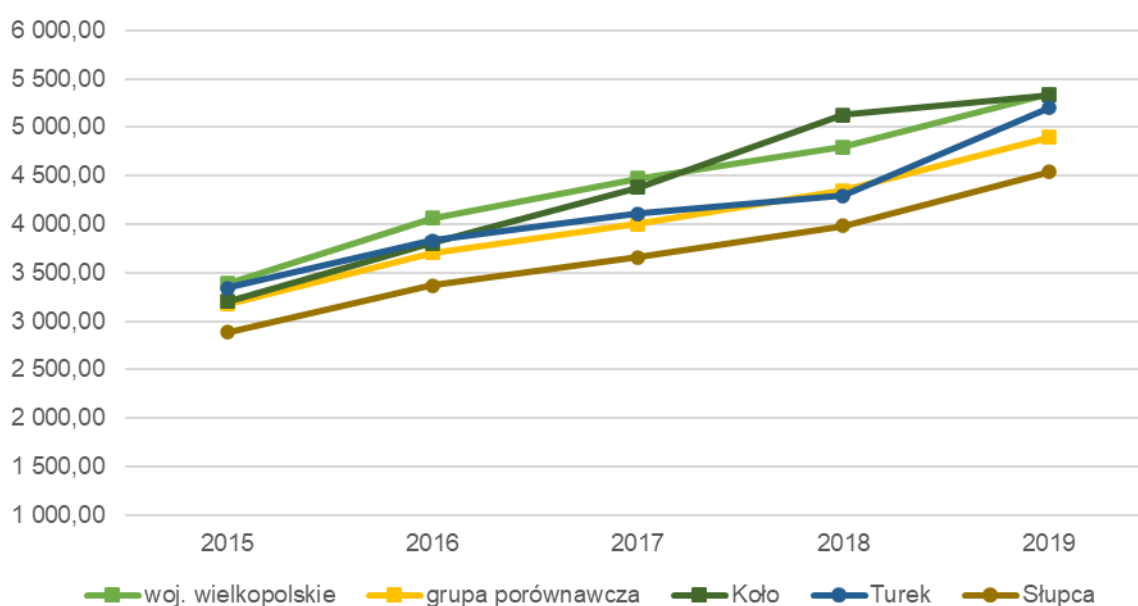
W Mieście podejmowane są działania w celu podniesienia świadomości mieszkańców i dzięki temu zwiększenia udziału odpadów segregowanych. Wśród działań tych wyróżnia się rozpowszechnianie ulotek informacyjno-edukacyjnych, akcje zbiórki makulatury i „Sprzątania świata”, a także organizacja Pikniku Ekologicznego o tematyce gospodarki odpadami.

2.4. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

W latach 2015-2019 dochody Miasta Koła corocznie zwiększały się z poziomu 72,6 mln zł w 2015 roku do 116,4 mln zł w 2019 roku. Największy wzrost nastąpił w 2018 roku, gdzie widać skok o prawie 16 mln zł w stosunku do roku wcześniejszego. W 2019 roku dochód na 1 mieszkańca w Mieście Kole wyniósł 5 330,85 zł i tym samym plasowało je na równym poziomie z województwem wielkopolskim. Mieszkańcy Miasta Turek osiągały dochód niewiele niższy, natomiast w drugim porównywanym mieście należącym do tego samego podregionu dochód ten był o prawie 1 tys. zł niższy.

Ryc. 11. Dochody ogółem na 1 mieszkańca dla Miasta Koła na tle porównywanych jednostek

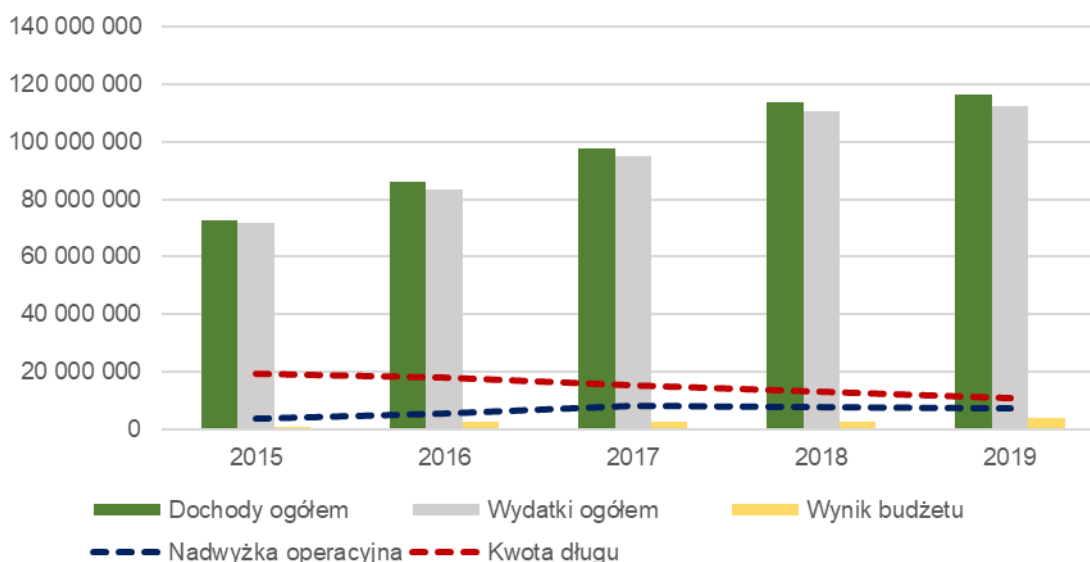

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (średnio 94%). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz dochodów własnych. Plan dochodów budżetowych na 2020 rok wskazuje jednak, że wpływy z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i subwencji oświatowej ulegną zmniejszeniu. Dochody majątkowe Miasta w 2015 roku wyniosły 816,6 tys. zł, a w 2019 zwiększył się do poziomu 11,3 mln zł. Średni wynik dochodów majątkowych w analizowanych latach wynosił 6,1 mln zł.

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Miasta. W 2015 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 67,8 mln zł i w 2019 roku wzrosły do 97,6 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla miast w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Mieście Kole od 2017 roku zauważalny jest stopniowy spadek nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi). Jeżeli tendencja ta się nie zmieni, w późniejszym czasie może to powodować problemy z płynnością finansową i zdolnością inwestycyjną. W 2019 roku poziom nadwyżki operacyjnej wyniósł 7,6 mln zł (6% w stosunku do dochodów ogółem).

Ryc. 12. Wykonanie budżetu Miasta Koła w latach 2015-2019

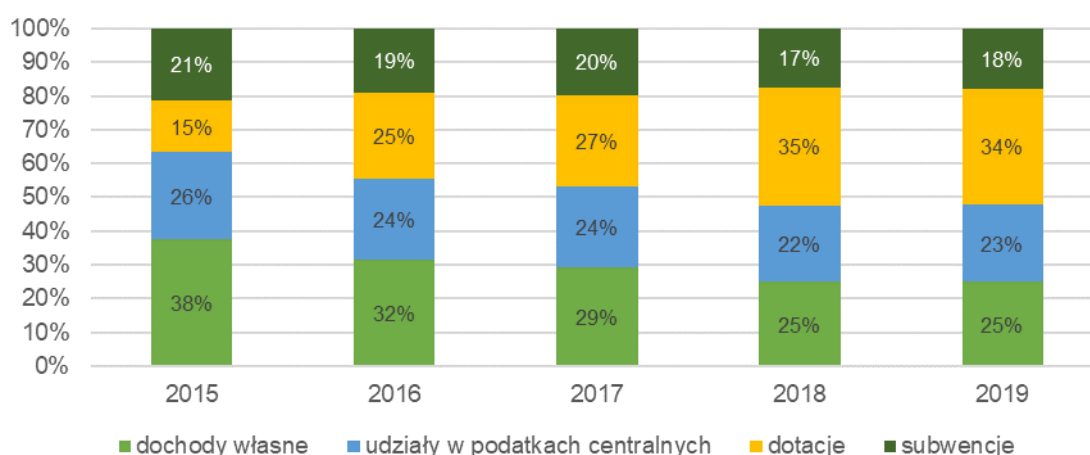
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Miasto średnio przeznaczają 10 mln zł na inwestycje. Wyjątek stanowił 2018 rok, w którym Miasto poniosło ponad 20 mln zł na wydatki majątkowe. Corocznie występowała nadwyżka budżetowa na średnim poziomie 2,6 mln. zł. Z tego względu Miasto nie zaciągało kredytów. Kwota długu od 2015 roku corocznie spadała i na koniec 2019 roku wyniosła 10,8 mln zł (9,3% w stosunku do dochodów ogółem).

Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o samodzielności finansowej jednostki. Zalicza się do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Jest to o tyle ważne, że w przypadku tej kategorii dochodów gmina posiada kompetencje do wydawania uchwał, dzięki którym może decydować o stawkach podatkowych, wprowadzaniu ulg i zwolnień, umarzaniu należności, a także do przejmowania z nich wpływów. Dzięki dużemu zakresowi swobody w kształtowaniu tych dochodów, jednostka może również oddziaływać na podmioty gospodarcze, które funkcjonują na danym terenie, a przez to stymulować rozwój lokalny.

Ryc. 13. Struktura dochodów Miasta Koła w latach 2015-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

W 2015 roku udział dochodów własnych Miasta w ogólnych dochodach stanowił 38%. W kolejnych latach nastąpił jednak ich spadek do poziomu 25% w 2019 roku. Było to związane przede wszystkim ze zwiększeniem się dotacji na cele bieżące przekazywanej z budżetu państwa. Wówczas nastąpił wzrost udziału dotacji w budżecie Miasta z 15% do 34%. Dodając udziały w podatku PIT i CIT, dochody własne (głównie na skutek przekazania dotacji na program „Rodzina 500+”) Miasta Koła w 2019 roku wynosiły 48%, co daje względną możliwość samodzielnego oddziaływania Miasta na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji.

W zakresie dochodów własnych największe znaczenie mają dochody z tyt. Udziału w podatku PIT, generujące w analizowanym okresie średnio 21 mln zł rocznie, następnie podatek od nieruchomości – 14,5 mln zł i wpływy z podatku CIT – średnio 1,9 mln zł.

Należy również mieć na uwadze, że potencjał finansowy Miasta w zakresie podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych jest wyższy. Wynika to z tego, że Miasto stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także stosuje ulgi i zwolnienia podatkowe. W efekcie w latach 2015-2019 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu podatku od nieruchomości wynosiła 18,5 mln zł (średnio 3,6 mln zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych oraz 54,7 tys. zł z tytułu ulg i zwolnień podatkowych), a z tytułu podatku od środków transportowych 3 mln zł (średnio 602 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych).

Tabela 7. Dochody podatkowe Miasta Koła w latach 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
PIT	17 170 268,00	18 698 448,00	21 083 983,00	23 528 393,00	24 577 221,00
CIT	1 623 212,98	1 862 039,69	2 214 725,29	1 991 217,45	2 075 427,35
podatek rolny	19 326,60	24 493,00	23 583,00	24 119,89	24 735,22
podatek od nieruchomości	14 010 793,52	13 992 452,50	14 296 931,31	14 875 487,29	15 199 966,92
podatek leśny	2 051,10	1 833,90	1 879,00	2 818,00	2 616,40
podatek od środków transportowych	453 176,96	472 685,73	470 226,02	522 240,14	497 215,69
karta podatkowa	75 694,15	71 064,67	43 966,48	42 680,47	35 134,57
podatek od czynności cywilnoprawnych	760 690,00	747 884,01	991 345,95	932 996,03	942 931,35
wpływy z opłaty skarbowej	365 956,20	350 755,74	359 764,47	369 630,57	371 277,06
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	0,00	0,00	1 797,22	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

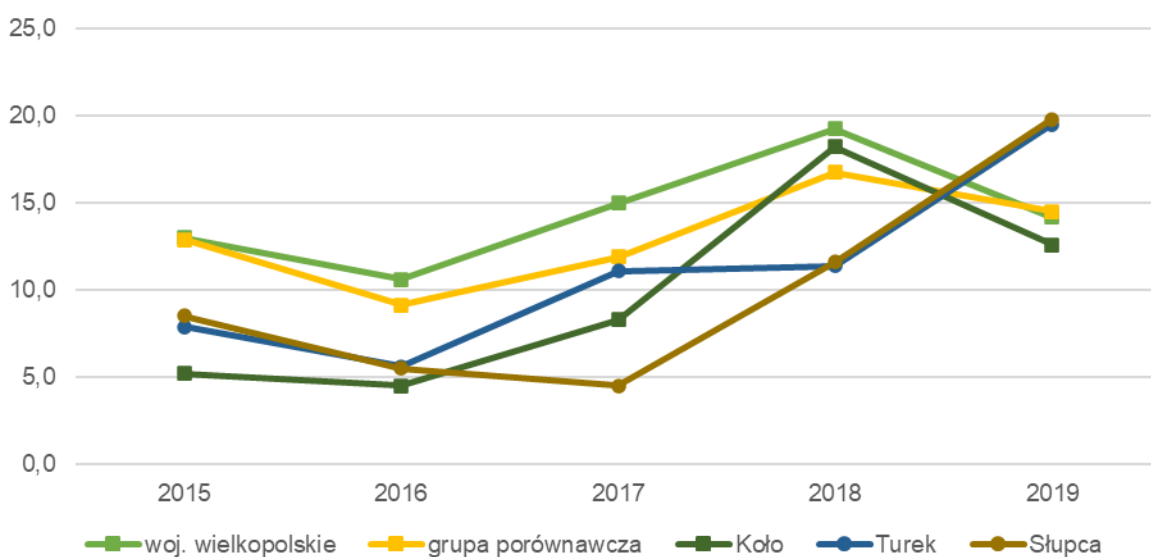

Z kolei biorąc pod uwagę wydatki, ich udział kształtował się następująco: oświata i wychowanie (średnio 32,93% w latach 2015-2019), rodzina (24,47%), pomoc społeczna (12,45%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (11,08%), administracja publiczna (9,94%), gospodarka mieszkaniowa (4,72%), kultura fizyczna i sport (4,60%), transport i łączność (3,55%), kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (2,20%), edukacyjna opieka wychowawcza (1,78%). Udział pozostałych wydatków wynosił mniej niż 1%.

Wydatki inwestycyjne

Wydatki inwestycyjne w latach 2015-2019 stanowiły 11% ogólnych wydatków. Był to wynik zbliżony do średniej powiatu. Wyjątek stanowił 2018 rok, w którym udział wydatków inwestycyjnych wzrósł do poziomu 18,2%. Największy wpływ miało na to wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego GT1-Koło, na którą w 2018 roku wydatkowano ponad 13 mln zł.

Ryc. 14. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem dla Miasta Koła na tle porównywanych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Poniższa tabela przedstawia wykonanie planu wydatków majątkowych powyżej 500 tys. zł Gminy Miejskiej Koło w latach 2015-2019.

Tabela 8. Wykonanie planu wydatków majątkowych powyżej 500 tys. zł Gminy Miejskiej Koło w latach 2015-2019

Nazwa zadania	Wykonanie
2015	
Infrastruktura przy przedszkolu na ul. Piaski w Kole	1 517 585,53 zł
Budowa ulicy Piaski wraz z drogą dojazdową do przedszkola	871 457,77 zł
2016	
Przebudowa drogi powiatowej nr 3465P – ulica Opałki i nr 3477P – ulica Składowa w Kole (w ramach dotacji)	1 300 000,00 zł
2017	
Budowa ul. Piaski w Kole na odcinku od skrzyżowania z drogą dojazdową do przedszkola do skrzyżowania z ul. Towarową w ciągu drogi powiatowej nr 3482P	1 904 545,28 zł
Budowa budynku komunalnego przy ul. Stary Rynek w Kole	1 309 363,75 zł
Przebudowa ulicy Kasztanowej w Kole	595 941,11 zł
Wykupy gruntów	561 241,80 zł
2018	
Wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego KOŁO GT-1 w celu ujęcia wód termalnych w miejscowości Chojny	13 367 695,00 zł

Budowa budynku komunalnego przy ul. Stary Rynek w Kole	2 353 577,85 zł
Przebudowa ul. Cegielnianej wraz z budową kanalizacji deszczowej w Kole	1 722 446,13 zł
Przebudowa bieżni wraz z infrastrukturą na stadionie MOSiR w Kole przy ul. Sportowej	1 099 612,15 zł
2019	
Wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego KOŁO GT-1 w celu ujęcia wód termalnych w miejscowości Chojny	9 445 620,00 zł
Rozbudowa ulicy Nagórnej w Kole (w ramach dotacji)	2 250 000,00 zł

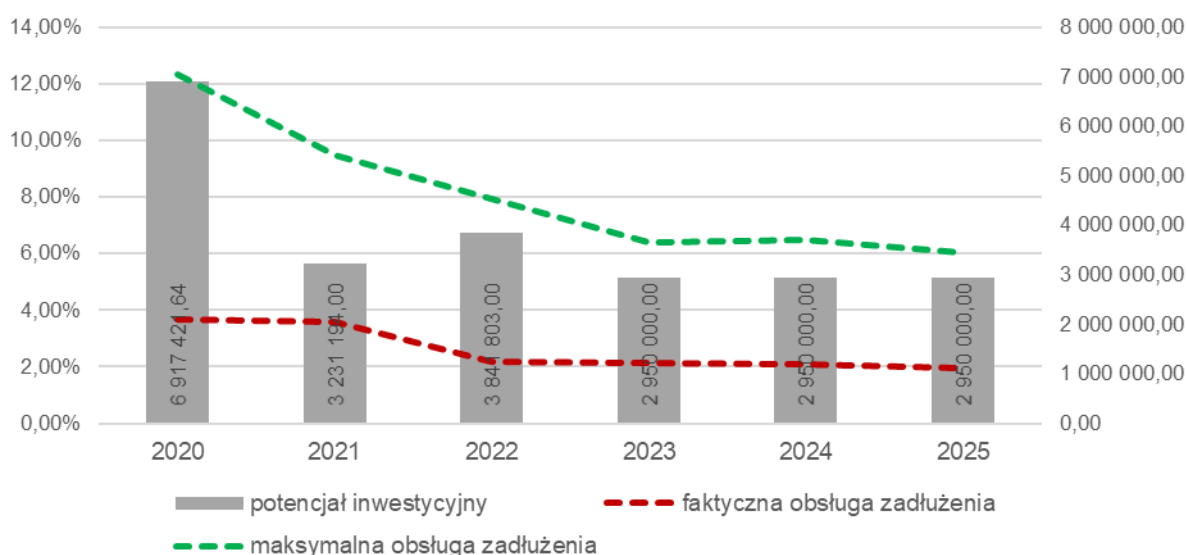
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Miasta Koła na lata 2020-2025 zgodnie z uchwałą nr XXVI/251/2020 Rady Miejskiej w Kole z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Koła na lata 2020-2025. Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Miasta w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Miasta Koła pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 15. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Miasta Koła na lata 2020-2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XXVI/251/2020 Rady Miejskiej w Kole z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Koła na lata 2020-2025.

Dodatkowo na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Miasta rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2020-2025. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy (2021-2025) wyniesie około 16 mln zł.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ MIASTA

3.1. Demografia

Miasto Koło skupia średnio 25% ludności powiatu kolskiego. Całkowita liczba mieszkańców Miasta w 2019 roku według danych GUS wynosiła 21 686, co w przeliczeniu na powierzchnię było równe 1 566 os./km². W porównaniu do miast z grupy porównawczej, gdzie gęstość zaludnienia wynosiła 1 178 os./km², była to wartość wysoka.

W poniższej tabeli umieszczone zostały dane dotyczące zmiany liczby ludności w powiecie kolskim w latach 2015-2019. Wskazać należy, że w analizowanych latach liczba ludności w Mieście Kole stopniowo się zmniejszała. Średnia dynamika spadku wynosiła 98,9% i była jedną z najniższych wśród gmin powiatu kolskiego. Należy również zaznaczyć, że spadek liczby mieszkańców dotyczy nie tylko Miasta Koła, ale i całego powiatu kolskiego, co oznacza niekorzystną sytuację demograficzną dla całego analizowanego obszaru. Sytuacja ta nie dotyczy tylko gmin Koło, Kościelec i Osiek Mały, czyli gmin sąsiadujących z Miastem Kołem.

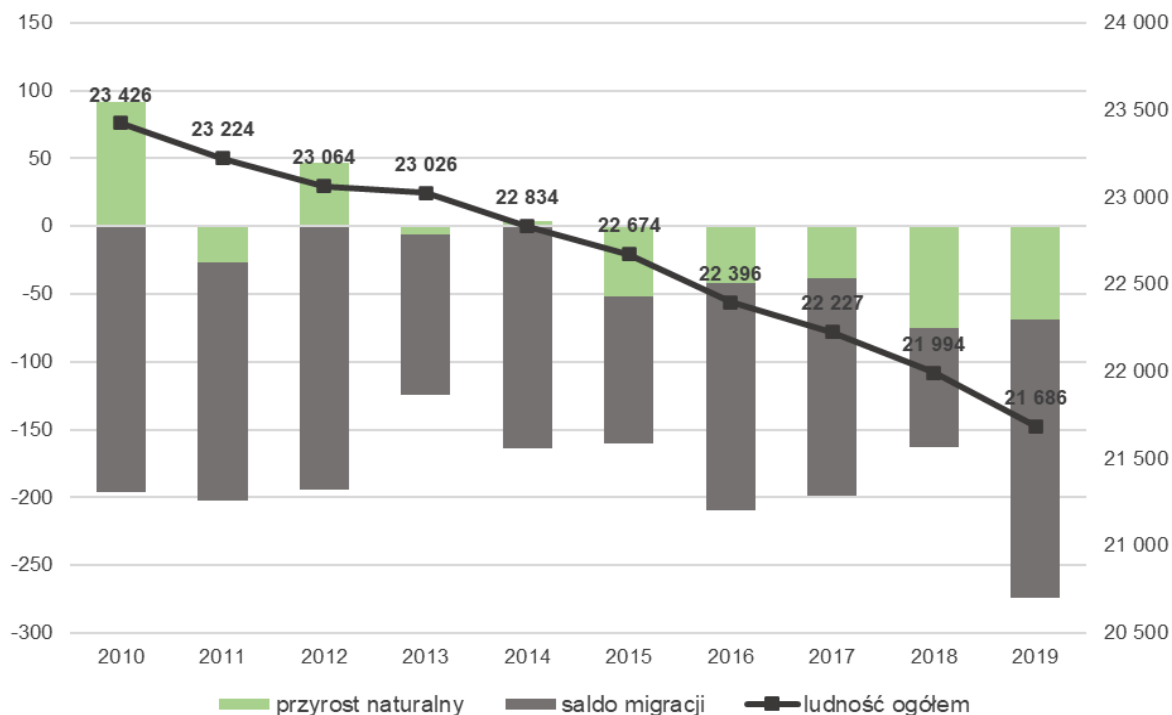
Tabela 9. Zmiany liczby ludności w powiecie kolskim w latach 2015-2019

JST	2015	2016	2017	2018	2019	udział w 2019 r.	średnia dynamika
powiat kolski	88 399	88 125	87 790	87 216	86 727	100%	99,5%
Koło (miasto)	22 674	22 396	22 227	21 994	21 686	25%	98,9%
Babiałka	8 013	7 996	7 969	7 879	7 831	9%	99,4%
Chodów	3 213	3 153	3 075	3 075	3 005	3%	98,3%
Dąbie	6 486	6 448	6 404	6 353	6 284	7%	99,2%
Grzegorzew	5 702	5 685	5 702	5 695	5 693	7%	100,0%
Kłodawa	13 100	13 068	13 005	12 916	12 801	15%	99,4%
Koło (gmina wiejska)	7 628	7 683	7 728	7 725	7 795	9%	100,5%
Kościelec	6 734	6 828	6 842	6 786	6 855	8%	100,4%
Olszówka	4 582	4 576	4 570	4 519	4 502	5%	99,6%
Osiek Mały	6 005	6 056	6 075	6 124	6 155	7%	100,6%
Przedecz	4 262	4 236	4 193	4 150	4 120	5%	99,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zła sytuacja demograficzna w Mieście Kole spowodowana jest malejącym przyrostem naturalnym oraz wysokim i ujemnym saldem migracji. Na poniższym wykresie zobaczyć można kształtowanie się tych wskaźników w latach 2010-2019. Wskazać należy, iż przyrost naturalny był na poziomie dodatnim jedynie w latach 2010 i 2012. Od roku 2012 liczba ta wahała się, jednak wciąż pozostawała na poziomie ujemnym i w 2019 roku wynosiła -69 osób. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku salda migracji, gdzie również występowały wahania, ale ludność wciąż odpływała, w związku z czym w 2019 roku saldo migracji wynosiło -205 osób.

Ryc. 16. Zmiany liczby ludności w latach 2010-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rozwinięciem powyższych informacji jest tabela przedstawiająca przyrost naturalny i saldo migracji w Mieście Kole w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców na tle powiatu, województwa, grupy porównawczej i miast znajdujących się w tym samym podregionie. Oba te wskaźniki w roku 2019 dla Miasta Koła były na zdecydowanie niższym poziomie niż dla województwa wielkopolskiego, powiatu kolskiego, a także na tle grupy porównawczej. Gorsza sytuacja dotyczyła tylko Miasta Turek. Wskazać należy również, że wskaźniki te ulegają systematycznemu pogorszeniu, co oznacza niekorzystną tendencję.

Tabela 10. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Mieście Koło na tle porównywalnych jednostek

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2019 r.	zmiana wskaźnika od 2015 r.	2019 r.	zmiana wskaźnika od 2016 r.
woj. Wielkopolskie	0,92	-0,11	0,42	0,12
grupa porównawcza	-2,27	-0,99	-4,40	-1,12
powiat kolski	-1,62	0,75	-4,53	-1,90
Koło	-3,16	-0,87	-9,39	-1,94
Turek	-3,23	-2,04	-11,32	-1,29
Słupca	-0,66	-0,73	-8,17	-0,76

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Pogłębiona analiza struktury ludności pokazuje również, że w Mieście Kole obserwuje się stopniowe starzenie się społeczeństwa. W roku 2019 wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego spośród analizowanych jednostek był najwyższy dla Miasta Koła, a dynamika wynosiła 136%. Z kolei analiza wskaźnika mieszkańców w wieku kreatywnym, czyli liczby osób w wieku 25-34 lata w stosunku do ludności ogółem, stanowiąca główną siłę napędową rozwoju ekonomicznego wykazała, iż Miasto Koło wypada bardzo niekorzystnie, a współczynnik ten w 2019 roku wynosi 12,57%, co daje wynik

o 1,89% niższy od województwa oraz o 0,96% niższy od grupy porównawczej. Znajdujące się w tym samym podregionie Miasta Turek i Słupca osiągają wskaźniki na poziomie bardzo zbliżonym do grupy porównawczej, natomiast Miasto Koło wyraźnie się odznacza.

Tabela 11. Wskaźniki demograficzne dla Miasta Koła na tle porównywanych jednostek

JST	mieszkańcy w wieku kreatywnym ¹ (%)			senioralne obciążenie demograficzne ² (%)		
	2015	2019	dynamika	2015	2019	dynamika
woj. Wielkopolskie	16,26	14,46	89%	21,10	25,20	119%
grupa porównawcza	15,53	13,53	87%	23,10	29,25	127%
powiat kolski	14,87	14,17	95%	22,40	26,60	119%
Koło	15,09	12,57	83%	23,70	32,20	136%
Turek	15,11	13,64	90%	24,90	31,30	126%
Słupca	15,80	13,52	86%	23,40	31,20	133%

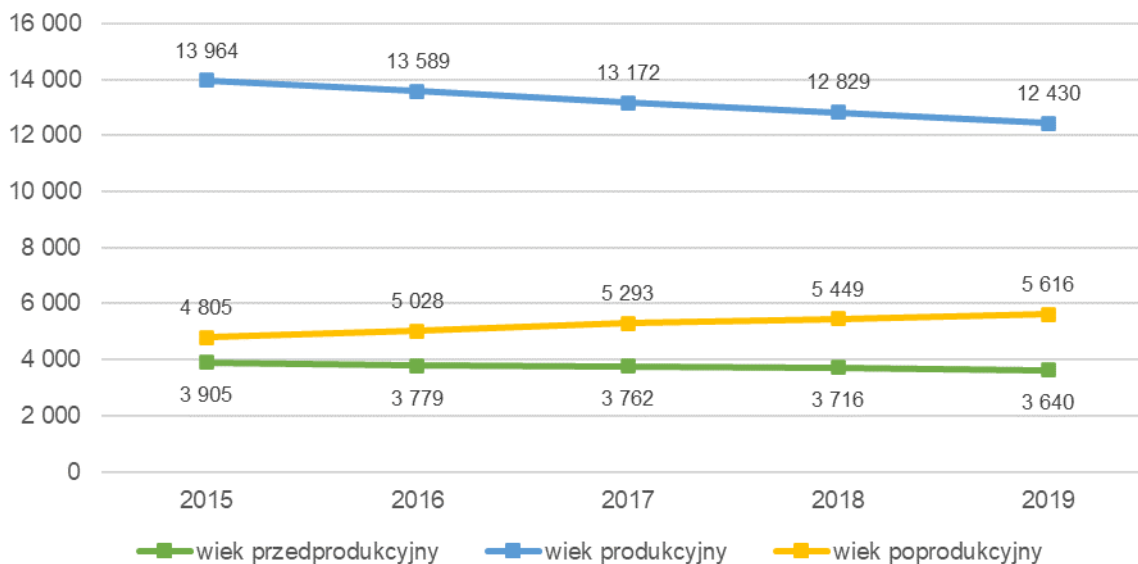
¹ ludność w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem

² ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Powyższe wnioski pokrywają się z sytuacją zobrazowaną na wykresie poniżej. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym corocznie stopniowo maleje, choć tempo spadku jest niższe niż tempo spadku osób w wieku produkcyjnym. W analizowanych latach liczba osób w wieku przedprodukcyjnym spadła o 265, a liczba osób w wieku produkcyjnym o 1 534. Odwrotna sytuacja dotyczy osób w wieku poprodukcyjnym, gdzie na przestrzeni analizowanych lat ich liczba wzrosła o 811 osób oraz była wyższa od ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Ryc. 17. Struktura ludności w Mieście Koło w latach 2015-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. Oświata i wychowanie

Przedszkola i żłobki

W Mieście Kole (wg SIO stan na 30.09.2019 r.) znajdują się 4 przedszkola publiczne, 7 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, 4 przedszkola prywatne oraz jeden oddział przedszkolny przy szkole niepublicznej. W sumie we wszystkich placówkach wychowania przedszkolnego znajdują się miejsca dla 967 dzieci, przy czym w 2019 roku z opieki tej korzystało 873 dzieci, 8 dzieci z Miasta Koła uczęszczało do placówek na terenie innych gmin, natomiast 68 dzieci spoza Miasta Koła uczęszczało do przedszkoli na jego terenie.

Średnia wielkość oddziału w publicznych placówkach wychowania przedszkolnego wynosi 23. Maksymalny czas otwarcia przedszkoli publicznych wynosi 11 godzin.

W poniższej tabeli zamieszczone są dane dotyczące wszystkich placówek wychowania przedszkolnego znajdujących się na terenie Miasta Koła wraz z ich lokalizacją, liczbą miejsc i godzinami otwarcia.

Tabela 12. Placówki wychowania przedszkolnego na terenie Miasta Koła w 2019 roku

Lp.	Placówka	Liczba miejsc	Liczba dzieci ¹	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Adres	Godziny otwarcia
Placówki publiczne							
1	Przedszkole Miejskie nr 1	225	208	9	24	ul. Piaski 15	06:00 -17.00
2	Przedszkole Miejskie nr 3 z Oddziałami Integrycyjnymi „Czerwony Kapturek”	95	89	4	22	ul. Wojciechowskiego 9	06:00 -17.00
3	Przedszkole Miejskie nr 5 im. Gromadka Misia Uszatka	145	139	7	23	ul. Wojciechowskiego 22	06:00 -17.00
4	Przedszkole Miejskie nr 6	125	119	5	24	ul. Powstańców Wielkopolskich 6	06:00 -17.00
5	Oddział Przedszkolny przy SP nr 2	100	93	4	23	ul. Poniatowskiego 22	07:00-16:00
6	Oddział Przedszkolny przy SP nr 3	25	24	1	24	ul. Toruńska 68	07:00-16:00
7	Oddział Przedszkolny przy SP nr 4 ²	25	24	1	24	ul. Toruńska 315 A	08:00-13:00
8	Oddział Przedszkolny przy SP nr 5	25	19	1	19	ul. Kolejowa 5	08:00-13:00
Ogółem		765	715	32	22		
Placówki prywatne							
9	Prywatne Tęczowe Przedszkole	80	69	5	14	ul. Nagórna 37	06:30-18:15
10	Niepubliczne Przedszkole „Reksio”	25	23	1	23	ul. Toruńska 65	06:30-17:00
11	Niepubliczne Przedszkole „Kółko Graniaste”	42	42	4	10	ul. Spółdzielców 6	06:00-18:00
12	Niepubliczne Przedszkole „Promyczek”	30	20	1	10	ul. Toruńska 65	05:30-17:00
13	Oddział Przedszkolny Przy SP SOKRATES	24	4	1	5	ul. Ogrodowa 10	-
Ogółem		201	158	12	13		

¹ Stan na 30 września 2019 r. wg SIO

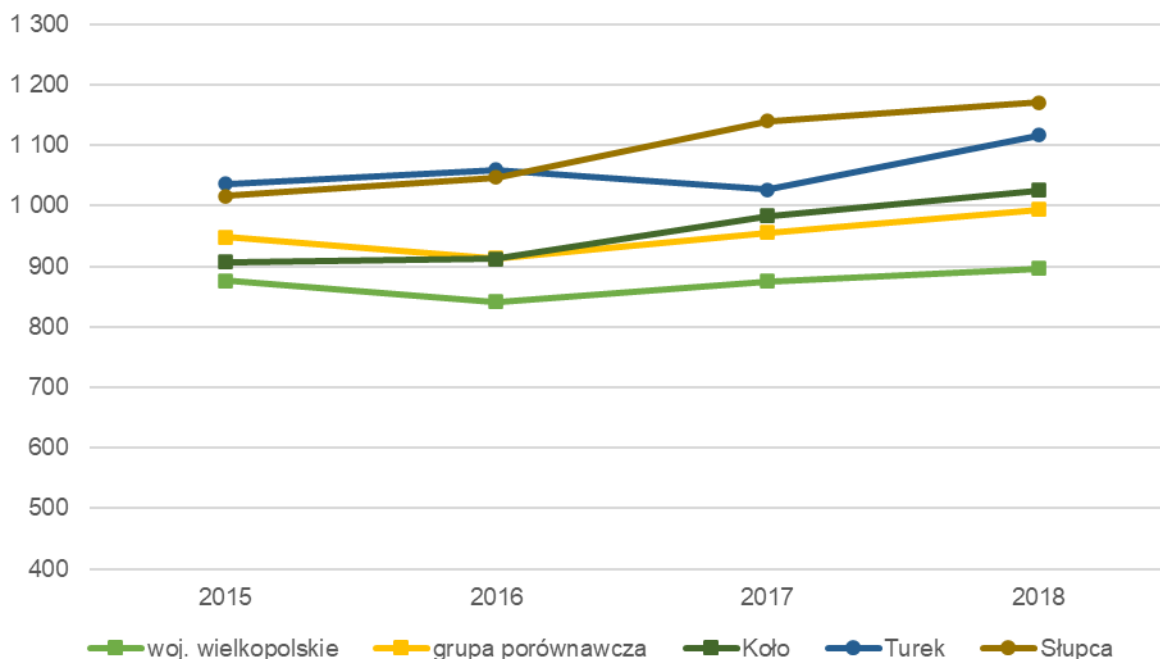
² Oddział ten funkcjonował do sierpnia 2020 r.

Źródło: opracowanie własne.

Miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w przedszkolu miejskim w 2019 roku wynosił 888,32 zł. W przypadku przedszkoli niepublicznych wypłacane są dotacje z budżetu gminy w wysokości 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli. W 2019 roku dotacja ta wynosiła 636,73 zł miesięcznie.

Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się udziału dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w Mieście Koło na tle województwa, średniej ze 100 miast zaliczonych do grupy porównawczej oraz Miast Turek i Słupca, które należą do tego samego podregionu co Miasto Koło. Zauważyć można, iż liczba dzieci w Mieście Koło była bardzo zbliżona do liczby dzieci w miastach w grupie porównawczej. Ponadto wszystkie 3 miasta z tego samego podregionu osiągnęły wyższy wskaźnik niż województwo.

Ryc. 18. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat dla Miasta Koła na tle porównywanych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Opiekę dzieci do lat 3 zapewnia Żłobek Miejski. Żłobek mieści się pod adresem ul. Powstańców Wielkopolskich 6 i jest czynny w godzinach 6:00-16:00. Placówka ta jest przystosowana, aby pomieścić 53 dzieci w 2 grupach. W roku 2020 wszystkie miejsca były zajęte. W związku z tym pozyskane zostało dofinansowanie na jego rozbudowę, co pozwoli na zwiększenie liczby dostępnych miejsc.

Upowszechnienie opieki żłobkowej w Mieście Koło w 2019 r. wynosiło 29%. Udział dzieci oddawanych do żłobka zmniejszył się o 14 punktów procentowych w stosunku do roku 2018. W 2020 roku miesięczna opłata za pobyt dziecka w żłobku wynosi 109,50 zł, natomiast codzienne wyżywienie to koszt 6,50 zł.

Na terenie Miasta Koła nie ma innych form opieki nad dziećmi do lat 3, takich jak, np. Klub Malucha. Należy podkreślić, że Miasto planuje zwiększenie miejsc w Żłobku Miejskim w Koło w 2022 roku.

Szkoły

Na terenie Miasta Koła znajduje się 5 publicznych szkół podstawowych:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Konarskiego, adres: ul. Szkolna 2,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza z Oddziałami Przedszkolnymi i Sportowymi, adres: ul. Poniatowskiego 22,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Konopnickiej z Oddziałami Integracyjnymi, adres: ul. Toruńska 68,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Kawalerów Orderu Uśmiechu, adres: ul. Toruńska 315 A,
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Arkadego Fiedlera, adres: ul. Kolejowa 5,

a także 2 szkoły niepubliczne:

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa SOKRATES, adres: ul. Ogrodowa 10,
- Niepubliczna Integracyjna Szkoła Podstawowa, adres: ul. Nagórna 37.

Pod adresem Sienkiewicza 11 mieści się Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Karola Szymanowskiego prowadzona przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Kształcenie zawodowe odbywa się ze specjalizacją do gry na: akordeonie, flecie, fortepianie, gitarze, klarncie, perkusji, puzonie, saksofonie, skrzypcach, trąbce, tubie, waltorni, wiolonczeli.

Pod adresem ul. Kolejowa 15 mieści się Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kole. Poniższa tabela przedstawia liczbę uczniów w szkołach podstawowych na terenie Miasta Koła wraz z liczbą oddziałów w każdej ze szkół, a także średnią wielkością oddziału. Najwięcej uczniów uczęszcza do Szkoły Podstawowej nr 1, następnie do Szkoły Podstawowej nr 3. W związku z dużą liczbą uczniów szkoły te prowadzą zmianowy system pracy.

Tabela 13. Szkoły podstawowe w Mieście Kole w 2019 roku¹

Lp.	Placówka	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Zmianowy system pracy
1	SP nr 1	732	34	22	tak
2	SP nr 2	310	21	15	nie
3	SP nr 3	503	28	18	tak
4	SP nr 4	105	9	12	nie
5	SP nr 5	364	22	17	nie
6	SP SOKRATES	42	9	5	-
7	Niepubliczna Integracyjna Szkoła Podstawowa	14	5	3	-
Ogółem		2070	128	16	-

¹Stan na 30 września 2019 r. wg SIO

Źródło: opracowanie własne.

Stan bazy dydaktycznej opisany w poniższej tabeli jest dość wyrównany pomiędzy szkołami. We wszystkich publicznych szkołach podstawowych na terenie Miasta Koła znajdują się boiska i sale gimnastyczne, z wyjątkiem SP nr 1, która korzysta z bazy sportowej MOSiR. Każda placówka ma również swój plac zabaw. Ponadto szkoły wyposażone są w pracownie przedmiotowe, szafki dla każdego ucznia, parkingi, świetlice oraz stołówki (w SP nr 4 nie ma stołówki). Wszystkie te szkoły prowadzą również dokształcanie nauczycieli. Największy udział uczniów korzystających z obiadów w szkole dotyczy SP nr 1 i 2, a najmniejszy SP nr 4.

Tabela 14. Stan bazy dydaktycznej w szkołach podstawowych na terenie Miasta Koło

Szkoła Podstawowa	SP nr 1	SP nr 2	SP nr 3	SP nr 4	SP nr 5
Obiekty sportowe	tak	tak	tak	tak	tak
Sale gimnastyczne	uczniowie korzystają z hali MOSiR	duża i mała	tak - 1	tak - 1	duża i mała
Boiska	uczniowie korzystają z boisk MOSiR	tak - 1	tak - 1	tak - 1	tak - 1*
Place zabaw	tak	tak	tak	tak	tak
Pracownie przedmiotowe	tak	tak	tak	tak	tak
Stołówki szkolne (liczba dzieci korzystających z obiadów w szkole)	240	140	170	brak	160
Szafki dla każdego ucznia	tak	tak	tak	tak	tak
Świetlice	tak	tak	tak	tak	tak

Toalety / prysznice	tak/nie	tak/nie	tak/nie	tak/nie	tak/tak
Parkingi dla kadry / rodziców	tak	tak	tak	tak	tak
Dokształcanie nauczycieli	tak	tak	tak	tak	tak
Działania w zakresie infrastruktury	tak	tak	tak	nie	tak

*z uwagi na zły stan techniczny boiska wymagana jest budowa nowego obiektu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta oraz *Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych z Gminy Miejskiej Koło w roku szkolnym 2018/2019*.

W roku szkolnym 2018/2019 w Mieście Kole łącznie we wszystkich szkołach przyznano 2 782 stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe na całkowitą kwotę 60 tys. zł. Najwięcej stypendiów udzielonych było w Szkole Podstawowej nr 1, co wynika z faktu, że do tej szkoły uczęszcza zdecydowanie najwięcej uczniów spośród szkół w Mieście.

Tabela 15. Stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w szkołach podstawowych w Mieście Kole w roku szkolnym 2018/2019

Szkoła	Stypendium za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe	
	Kwota udzielonych stypendiów (zł)	Liczba przyznanych stypendiów
SP nr 1	23 896,49	1 108
SP nr 2	10 783,62	500
SP nr 3	12 293,27	570
SP nr 4	3 191,96	148
SP nr 5	9 834,66	456
Razem	60 000,00	2 782

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych z Gminy Miejskiej Koło w roku szkolnym 2018/2019*.

Uczniowie wymagający specjalnego wsparcia w nauce mogą je otrzymać dzięki zajęciom wspomagającym rozwój i wyrównującym szanse prowadzonym przez posiadających odpowiednie przygotowanie nauczycieli-specjalistów. W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzonej w szkołach w Mieście Kole wyróżnia się zajęcia rewalidacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, a także indywidualne nauczanie. Zdecydowanie najpopularniejsze są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, w roku szkolnym 2018/2019 uczęszczało na nie w sumie 393 uczniów ze wszystkich szkół. W Szkole Podstawowej nr 2 największa liczba uczniów korzystała z zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz logopedycznych. Łącznie 22 uczniów ze wszystkich szkół zapewnione miało nauczanie indywidualne.

Tabela 16. Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach wspomagających rozwój i wyrównujących szanse w Mieście Kole w roku szkolnym 2018/2019

Szkoła	SP nr 1	SP nr 2	SP nr 3	SP nr 4	SP nr 5	Ogółem
zajęcia rewalidacyjne	2	12	27	2	18	61
zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	55	92	107	24	115	393
zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	18	43	33	12	32	138
zajęcia logopedyczne	14	50	21	8	43	136
zajęcia socjoterapeutyczne	12	0	11	5	21	49
nauczanie indywidualne	4	9	0	1	8	22
Ogółem	105	206	199	62	237	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych z Gminy Miejskiej Koło w roku szkolnym 2018/2019*.

W poniższej tabeli zamieszczone zostały wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach w Mieście Kole w zestawieniu z jednostkami wyższych rzędów, w których się znajduje. W pierwszej kolejności wyróżnia się fakt dużego spadku większości wyników na przestrzeni analizowanych dwóch lat. Może to

mieć związek z wystąpieniem pandemii koronawirusa COVID-19 i związanymi z nią zmianami w szkolnictwie, odroczeniem egzaminów oraz zdalną nauką.

Szczegółowa analiza wyników egzaminu z języka polskiego wskazuje na zdecydowanie najlepsze wyniki dla Niepublicznej Szkoły Podstawowej SOKRATES. W 2019 roku średni wynik wynosił 73%, w roku 2020 spadł o 7 punktów procentowych, a mimo to był najwyższy w Mieście. Wśród szkół publicznych najlepszy wynik z tego przedmiotu osiągnęli uczniowie SP nr 4 w 2019 roku, a w 2020 roku SP nr 1.

W przypadku egzaminu z matematyki w obu analizowanych latach ponownie najlepsze wyniki otrzymali uczniowie szkoły niepublicznej. Spośród placówek państwowych najlepsze wyniki w 2019 roku dotyczyły uczniów SP nr 4, ale na przestrzeni analizowanych lat widać również największy spadek o prawie 12 punktów procentowych, co tym samym plasuje tą szkołę na ostatnim miejscu w 2020 r.

W przypadku wyników egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego znacząco wyróżnia się wynik dla szkoły SOKRATES w 2020 r. Bardzo dobrze wypadła również SP nr 1 w 2019 r., lecz wynik ten spadł o prawie 10% w 2020 r. Z kolei bardzo duży spadek wyniku dotyczył SP nr 3, aż o 23 punkty procentowe.

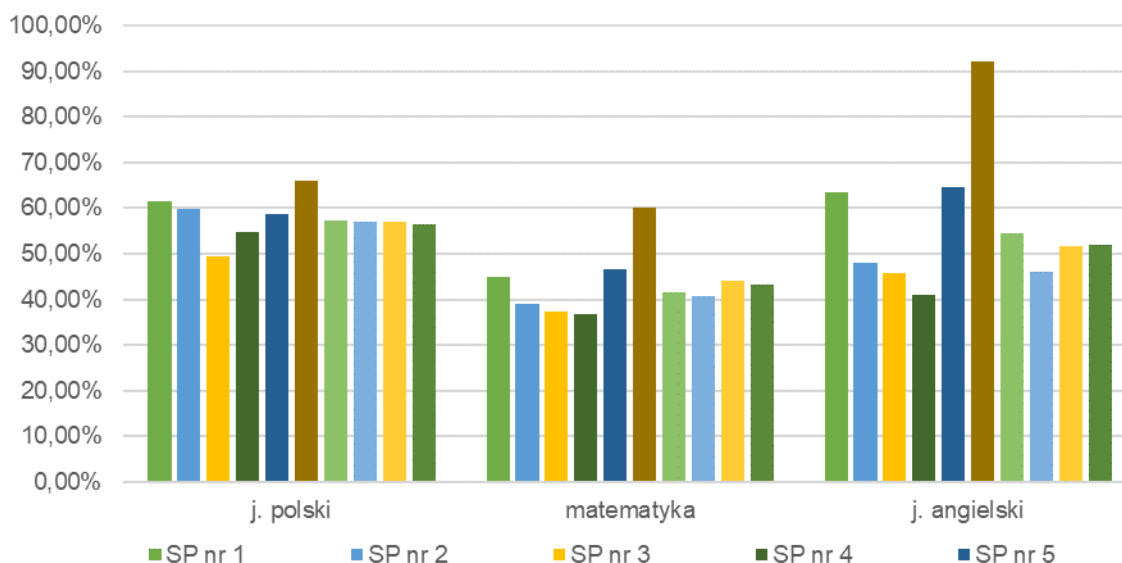
Średnie wyniki dla Miasta Koła z obu języków były wyższe niż dla jednostek wyższych rzędów. W przypadku matematyki średni wynik Miasta był zbliżony do wyniku powiatu i nieco niższy niż dla województwa i okręgu.

Tabela 17. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Mieście Kole w latach 2019-2020

	j. polski		matematyka		j. angielski	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
SP nr 1	66,89%	61,58%	43,69%	45,05%	73,13%	63,47%
SP nr 2	60,24%	59,90%	41,00%	39,08%	46,64%	47,95%
SP nr 3	62,42%	49,32%	34,73%	37,30%	53,54%	45,81%
SP nr 4	71,17%	54,74%	48,42%	36,68%	64,08%	41,00%
SP nr 5	54,97%	58,81%	38,62%	46,60%	59,56%	64,56%
SP SOKRATES	73,00%	66,00%	45,00%	60,00%	67,50%	92,00%
miasto	63,12%	57,32%	40,71%	41,60%	61,75%	54,54%
powiat	62,41%	56,91%	40,58%	40,81%	53,33%	46,03%
województwo	61,04%	56,90%	43,07%	44,06%	56,28%	51,52%
okręg	60,50%	56,40%	42,07%	43,34%	56,68%	51,86%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań.

Na poniższym wykresie przedstawiono kształtowanie się wyników egzaminu ósmoklasisty w Mieście Kole w 2019 roku na tle innych jednostek. Graficzna wizualizacja ułatwia analizę porównawczą badanych jednostek. Zauważyć można, iż w przypadku wszystkich przedmiotów wyróżnia się Niepubliczna Szkoła SOKRATES osiągając najwyższe wyniki spośród wszystkich jednostek. Wśród szkół publicznych dobrze wypadały szkoły nr 1 i 5, natomiast niskie wyniki charakteryzowały szkoły nr 3 i 4.

Ryc. 19. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Mieście Koło w 2019 roku na tle innych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań.

Poniższa tabela przedstawia wyniki egzaminu gimnazjalnego w Mieście Koło w latach 2016-2019 na tle jednostek wyższych rzędów. W 2019 roku średnie wyniki uczniów w Mieście Koło z przedmiotów humanistycznych były wyższe niż w innych analizowanych jednostkach. W przypadku języków obcych wyniki dla Miasta były wyższe niż w powiecie i na bardzo zbliżonym poziomie do województwa i okręgu, ale nieco niższe niż średnia krajowa. Wynik z egzaminu z matematyki w Mieście był wyższy niż średnia dla powiatu, ale niższy od pozostałych badanych jednostek. Z kolei, jeśli chodzi o przedmioty przyrodnicze to uczniowie Miasta Koła osiągnęli wyższe wyniki niż średnia powiatu i bardzo zbliżone do województwa, okręgu i kraju.

W przypadku wszystkich przedmiotów widać wyraźny trend w kształtowaniu się wyników. Do 2018 roku zaobserwować można sukcesywny wzrost średnich wyników, natomiast w roku 2019 wyniki te spadają, niekiedy bardzo mocno. Może być to spowodowane reformą szkolnictwa, a co za tym idzie ostatnim rokiem, kiedy odbywał się egzamin gimnazjalny.

Wyniki egzaminu z języka niemieckiego nie są miarodajne ze względu na bardzo małą liczbę uczniów na terenie Miasta, którzy do tego egzaminu podchodzili. W 2016 roku było to 10 uczniów z 2 szkół, w 2017 i 2018 roku do egzaminu podchodził tylko jeden uczeń, a w 2019 roku dwóch uczniów z dwóch różnych szkół.

Tabela 18. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w Mieście Koło w latach 2016-2019 na tle jednostek wyższego rzędu

	Miasto Koło				powiat	województwo	okręg	kraj
	2016	2017	2018	2019				
historia / wiedza o społeczeństwie	55,71%	58,92%	62,21%	57,83%	55,65%	58,03%	57,28%	59,00%
język polski	64,46%	68,33%	69,94%	65,00%	61,74%	61,23%	60,64%	63,00%
przedmioty przyrodnicze	50,21%	52,29%	60,29%	48,92%	46,49%	49,00%	48,08%	49,00%
matematyka	43,31%	43,23%	52,87%	38,44%	36,49%	41,33%	40,15%	43,00%
język angielski-poziom podstawowy	68,97%	73,67%	75,72%	67,73%	60,91%	66,36%	66,37%	68,00%
język angielski-poziom rozszerzony	46,08%	51,94%	58,92%	51,13%	44,52%	51,06%	51,59%	53,00%
język niemiecki - poziom podstawowy	47,10%	80,00%	30,00%	89,00%	44,87%	48,98%	50,77%	51,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań.

W Mieście funkcjonują również szkoły ponadpodstawowe - **Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego** oraz dwa zespoły szkół:

- **Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych im. Stanisława i Władysława Grabskich**, w ramach którego działa liceum ogólnokształcące oraz technikum,
- **Zespół Szkół Technicznych**, w ramach którego działa szkoła branżowa oraz technikum.

Wśród szkół średnich wyróżnia się również szkoły branżowe oraz licea dla dorosłych:

- Branżowa Szkoła I stopnia przy Zespole Szkół Technicznych,
- Branżowa Szkoła I stopnia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Świętego Mikołaja,
- Branżowa Szkoła II stopnia w Centrum Szkoleniowym Wiedza,
- Centrum Kształcenia Zawodowego w Zespole Szkół Technicznych,
- Liceum Ogólnokształcące w Centrum Szkoleniowym Wiedza,
- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Centrum Nauki Eureka.

Absolwenci szkół średnich mogą skorzystać z oferty szkół policealnych:

- Akademickiej Szkoły Policealnej,
- Szkoły Policealnej w Centrum Szkoleniowym Wiedza,
- Szkoły Policealnej dla Dorosłych w Centrum Nauki Eureka.

Problemem jest jednak odpływ ludzi młodych do większych miast. Najczęstszymi kierunkami wyjazdu na uczelnie wyższe po ukończeniu nauki w Mieście Koła są jego dwa najbliższe ośrodki metropolitarne – Poznań oraz Łódź. Dojazd do tych miast zapewnia w szczególności transport kolejowy oraz komunikacja samochodowa.

3.3. Kultura i sport

Zabytki

W 2020 r. przyjęty został *Program opieki nad zabytkami dla Miasta Koła na lata 2020-2023*, w którym określono zasoby oraz podstawowe kierunki działań dla zachowania i poprawy stanu kulturowego i ochrony obiektów zabytkowych. W programie opisane zostały obiekty wpisane do rejestru zabytków znajdujące się na terenie Miasta:

- Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego – początki tego kościoła sięgają II połowy XIV w., kiedy wzniesione zostało jego prezbiterium, następnie na przełomie kolejnych dekad kościół był rozbudowywany, obecnie znajduje się w dobrym stanie, jest na bieżąco restaurowany,
- Zamek Kolski – własność Miasta, położony w odległości ok. 3 km od niego, wieża mieszkalno-obronna jako pierwszy element zamku powstała w II połowie XIV w.; zamek pełnił rolę placówki obronnej, następnie siedziby starostów, obecnie w złym stanie, który grozi katastrofą budowlaną; w 2019 r., rozpoczęte zostały prace konserwatorskie, docelowo zamek ma być udostępniony do celów turystycznych,
- Zespół Klasztorny OO. Bernardynów – na zespół składa się murowany kościół wraz z klasztorem i dziedzińcem, budowa ukończona została w 1482 r.,
- Ratusz Miejski – wybudowany w 1 poł. XVI w., w stylu gotyckim, wewnątrz znajduje się zabytkowy dzwon, budynek znajduje się w dobrym stanie, jest siedzibą Urzędu Miejskiego,
- Spichlerz – drewniany spichlerz z początku XIX w., położony nad lewym brzegiem Warty, zachował się jako jedyny spośród wielu podobnych budynków znajdujących się w tym miejscu,
- Zespół Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego – neogotycki, murowany kościół z 1883 r. wraz z murowaną pastorówką z 1903 r., znajdującą się w niewielkiej odległości na północ od kościoła,

- Budynek Urzędu Miasta – zbudowany w 1883 r., niegdyś budynek urzędu powiatowego, od 2001r. jest siedzibą Urzędu Miejskiego,
- Willa, ul. Mickiewicza 27 – wzniesiona w latach 1880-1890, jest to murowany budynek, niegdyś użytkowany jako szkoła, a także internat, obecnie w złym stanie technicznym, wymaga remontu. Właścicielem budynku jest Muzeum Technik Ceramicznych w Kole, które ma zostać przeniesione do niego po wcześniejszej adaptacji,
- Dom, ul. Stary Rynek 26 – zbudowany w 1887 r., niegdyś znajdowała się w nim restauracja i hotel, później szkoła plastyczna, od 2017 r. remontowany z adaptacją na cele mieszkalno-usługowe,
- Cmentarz Ewangelicko-Augsburski z bramą i ogrodzeniem – założony w 2 poł. XIX w., ogrodzony murem z cegieł, z neogotycką bramą z ostrołukowym przejazdem i dwiema furtami po bokach,
- Dom, ul. Grodzka 2 – wzniesiony w 2 poł XIX w., parter został zaadoptowany na cele usługowe, wymaga remontu tynków i elewacji,
- Zespół Fabryki Fajansu i Porcelany Freudenreichów – początki produkcji sięgają połowy XIX w., w 1912 r. przy fabryce wybudowana została murowana willa, a na cały zespół składała się: piecownia, malarnia, przerobownia mas i odlewnia wyrobów, piec dwukomorowy, willa,
- Kaplica p.w. Przemienienia Pańskiego – wybudowana w 1905 r.

Oferta kulturowa

Głównym ośrodkiem kultury Miasta Koła jest Miejski Dom Kultury zlokalizowany przy ul. Juliusza Słowackiego 5. Instytucja ta służy wszystkim mieszkańcom Miasta, niezależnie od wieku. Głównymi celami działalności MDK jest wszechstronny rozwój zainteresowań i uzdolnień artystycznych mieszkańców, a także zapewnienie ciekawego sposobu na spędzanie wolnego czasu. Cele te realizowane są poprzez organizację różnego rodzaju imprez kameralnych i plenerowych, wystaw, koncertów, konkursów, spektakli, spotkań, a także różnorodnych zajęć. W ramach Miejskiego Domu Kultury działają pracownie, sekcje i kluby takie jak: Klub Gier Fantastycznych, Klub Seniora, Kolski Teatr Otwarty im. Czesława Freudenreicha, kursy fotograficzne, nauka gry na gitarze klasycznej, zajęcia wokalne Prima Volta, sekcja akrobatyki i modelarstwa, zespół taneczny MUZA, rytmika na wesoło, zajęcia w Pracowni Ceramicznej, Orange i Plastycznej, Sztukmaniak, L-Konstruktor. Ponadto ośrodek wciąż poszerza swoją ofertę i jest otwarty na wszelkiego rodzaju współpracę. W 2019 roku w cotygodniowych zajęciach uczestniczyło średnio ok. 200 osób. W ramach Miejskiego Domu Kultury działa również Kino Nad Wartą, zlokalizowane w siedzibie MDK. Kino proponuje mieszkańcom szereg premier filmowych z repertuaru polskiego i światowego, realizuje też projekty skierowane do placówek oświatowych tj. KINO-SZKOŁA, KINO-PRZEDSZKOLE. W kinie honorowane są zniżki w cenach biletów z tytułu posiadania Karty Dużej Rodziny i Karty Seniora.

Najstarszą placówką kulturalną Miasta Koła jest Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna. Biblioteka powstała na skutek połączenia Miejskiej Biblioteki Publicznej i Biblioteki Powiatowej w 1957 r. Oprócz podstawowej oferty, placówka ta prowadzi także działalność kulturowo-edukacyjną, w ramach której odbywają się imprezy (bale karnawałowe, Twój Walenty, Pożegnanie Zimy, Andrzejki, Noc w bibliotece itp.) oraz akcje tj.:

- "Cała Polska czyta dzieciom",
- ferie zimowe i wakacje,
- zajęcia z elementami biblioterapii,
- Dyskusyjny Klub Książki,
- Dni Wielkopolski,
- Poranki Malucha,
- spotkania autorskie,
- lekcje biblioteczne i wycieczki,
- wystawy tematyczne.

Biblioteka współpracuje również z placówkami oświatowymi (szkołami i przedszkolami), świetlicami, domami opieki społecznej oraz innymi ośrodkami kultury (Miejskim Domem Kultury, Muzeum Technik Ceramicznych) i stowarzyszeniami tj. Stowarzyszeniem Przyjaciół Miasta Koła nad Wartą, Wielkopolskim Towarzystwem Kulturalnym w Poznaniu czy Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich.

W ramach Biblioteki Głównej przy ul. Kolejowej 19, działają także filie:

- Filia dla Dzieci, pod tym samym adresem co Biblioteka Główna,
- Filia nr 3, pod adresem ul. P. Wojciechowskiego 30,
- Filia nr 4, pod adresem ul. S. Wyszyńskiego 14.

Na terenie Miasta Koła znajduje się również Muzeum Techniki Ceramicznych, pod adresem ul. M. Kajki 44. Trzonem zbiorów muzeum jest ceramika, większość obiektów pochodzi z kolskiej Fabryki Fajansu. Poza stałą ofertą muzeum prowadzi również lekcje muzealne, warsztaty zdobienia ceramiki oraz organizuje turnieje i konkursy. Przy muzeum działa także kółko muzealne. Ośrodek czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 17:00, a w sobotę od 10:00 do 16:00.

W ramach działalności kulturalnej w Mieście Kole działają zespoły artystyczne, wśród których wyróżnia się:

- Miejską Orkiestrę Dętą w Kole,
- Manufakturę Piosenki Harcerskiej „Wartaki”,
- Chór Farny "Lutnia" im. Stanisława Moniuszki Przy Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Krzyża Świętego w Kole,
- Towarzystwo Śpiewaczo-Muzyczne „Lutnia”.

Oferta sportowo-rekreacyjna

Atrakcję turystyczną oraz miejsce do aktywnego wypoczynku zapewniają szlaki turystyczne, piesze i rowerowe przebiegające przez Miasto Koło. Wśród szlaków tych wyróżnia się:

- Nadwarciański Szlak Rowerowy – należy do Wielkopolskiego Systemu Szlaków Rowerowych, prowadzi od Poznania m.in. przez teren Miasta Koła, poprzez nadwarciańskie wały i łągi, aż do zapory zbiornika Jeziorsko,
- Szlak Gotycki – szlak pieszy powiatu kolskiego, obejmuje m.in. ruiny zamku kolskiego, stanowi fragment wielkopolskiego szlaku kulturowego,
- Szlak Szwedzki – szlak kulturowy, upamiętniający wydarzenia wojny polsko-szwedzkiej, biegnie od Konina, poprzez Koło, do Przyjma,
- Szlak Kolskich Zabytków – szlak pieszy, prowadzi wśród zabytków znajdujących się na terenie Miasta,
- Szlak Polskich i Poniemieckich Umocnień Polowych w okolicach Koła – historyczny szlak pieszo-rowerowy obejmujący sieć bunkrów i schronów z 1939 r., tzw. linii „Przedmoście Koła”.

Oprócz powyższych wyróżnia się również szlaki rowerowe rozpoczynające i kończące się w Mieście Kole:

- czerwony – o długości 45 km,
- niebieski – o długości ok. 25 km,
- zielony - o długości ok. 80 km.

W porozumieniu Miasta Koła z Kolskim Towarzystwem Przyrodniczym powstała również ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna „Dolina rzeki Warty – Natura 2000”.

Lokalizacja Miasta Koła, jego zabytki, dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze stwarza potencjał do rozwoju sieci szlaków turystycznych o kolejne szlaki tematyczne, kulturowe czy szlak Nordic Walking, którego brak jest na terenie Miasta.

Renowacja zabytków wpisuje się w rozwój turystyki na terenie Miasta. Najważniejszym i stwarzającym największe możliwości zabytkiem są ruiny zamku. Prace nad ich renowacją trwają. Szansą na rozwój turystyczny jest także zagospodarowanie bulwarów przy rzece Warcie wraz z renowacją parków znajdujących się na ich obrzeżach.

Miasto Koło uznawane jest za ważne miejsce na mapie regionu i kraju związanej ze sportem. Organizatorami życia sportowego w Mieście są m.in.: Miejski Klub Sportowy „Olimpia”, Uczniowskie Kluby

Sportowe oraz liczni sympatycy sportu. Na terenie Miasta działa także Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, gdzie odbywają się wszystkie ważne imprezy sportowe, tj. mecze Amatorskiej Ligii w Halowej Piłce Nożnej, Małej Kolskiej Ligii, a także innych dyscyplin sportowych.

Na terenie Miasta Koła zlokalizowana jest Pływalnia Miejska, w której organizowane są liczne zajęcia sportowo-rekreacyjne, a także odbywają się lekcje nauki pływania dla uczniów kolskich szkół.

W Mieście odbywają się także imprezy o charakterze międzynarodowym i ogólnopolskim:

- Międzynarodowy Bieg Warciański im. Zdzisława Krzyszkowiaka,
- Grand Prix Koło w bieganiu i marszu Nordic Walking,
- Kolska Liga Halowej Piłki Nożnej.

Bazę sportową Miasta Koła tworzą stadion miejski, liczne boiska, również do gry w koszykówkę i piłkę ręczną, siłownie zewnętrzne, sale gimnastyczne i korty tenisowe.

Pod Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji podlega:

- Hala sportowo-widowiskowa przy ul. Szkolnej 2b,
- Siłownia/fitness przy ul. Szkolnej 2b,
- Sala sportowa nr 45 przy ul. Szkolnej 2b,
- Orlik przy ul. Sportowej 12,
- Orlik przy ul. Dąbrowskiego,
- Korty do tenisa przy ul. Sportowej 12,
- Kompleks boisk przy ul. Szkolnej 2b,
- Pływalnia Miejska przy ul. Kolejowej 7.

Oprócz tego, według stanu na rok 2020, w trakcie realizacji są przedsięwzięcia związane z rozwojem infrastruktury sportowej, takie jak: budowa pełnowymiarowego boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią, budowa ścianki do tenisa ziemnego, budowa boiska do piłki plażowej, zadaszenie kompleksu boisk Orlik.

3.4. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Publicznym zakładem opieki zdrowotnej w Mieście Koło jest Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, znajdujący się pod adresem Poniatowskiego 25. Ponadto pod tym samym adresem mieści się Szpitalny Oddział Ratunkowy Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej.

Podstawową opiekę zdrowotną na terenie Miasta Koła zapewniają również placówki niepubliczne:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Kolmed" Koło, ul. PCK 8,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Dereń", ul. Toruńska 28,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Vita-Med" S.P. Alina Lisowska Beata Skoczylas, ul. Narutowicza 3.

Placówki te otwarte są w godzinach 8:00-18:00.

Poza podstawową opieką medyczną mieszkańcy Miasta Koła mogą również skorzystać z usług specjalistów: pielęgniarki, położnej, stomatologa, ortodonta, protetyka, chirurga oraz chirurga dziecięcego, alergologa, pulmonologa, dermatologa, wenerologa, diabetologa, kardiologa, neurologa, okulisty, ortopedy, otolaryngologa, psychiatry, psychologa, reumatologa, urologa, a także rehabilitantów. Na terenie Miasta znajduje się również Poradnia Paliatywna i Hospicjum Domowe.

W Mieście funkcjonuje 12 aptek. W poniższej tabeli umieszczone zostały informacje na temat dni i godzin otwarcia poszczególnych aptek wraz z ich adresem. Apteką dyżurującą, czynną całodobowo od poniedziałku do niedzieli jest Apteka Prima zlokalizowana przy ul. Blizna 26.

Tabela 19. Apteki działające na terenie Miasta Koła

Lp.	Nazwa	Adres	Godziny otwarcia
1	Apteka Stylowa	ul. Niezłomnych 2	poniedziałek - sobota 8.00 -19.00
2	Apteka Prima	ul. Blizna 26	poniedziałek - niedziela czynna całą dobę
3	Apteka Stylowa 3	ul. PCK 2a	poniedziałek - piątek 8.00-19.00, sobota 8.30-14.30
4	Apteka Kolska	ul. 3 Maja 38	poniedziałek - piątek 8.00-20.00 sobota 8.00-16.00
5	DOZ Apteka dbam o zdrowie	ul. Kolejowa 3	poniedziałek - sobota 8.00-21.00, niedziela 10.00-19.00
6	Apteka pod Zegarem	ul. Zegarowa 4	poniedziałek - sobota 8.00-19.00
7	Apteka Topfarm	ul. Niezłomnych 5	poniedziałek - piątek 8.00-19.00, sobota 8.00-14.00
8	Apteka Eskulap	ul. PCK 6	poniedziałek - piątek 8.00-19.00, sobota 8.00-13.00
9	Apteka dr. Max	ul. Polskiego Czerwonego Krzyża 4	poniedziałek - piątek 8.00-20.00, sobota 9.00-14.00
10	Apteka Kwiaty Polskie	ul. Włocławska 12	poniedziałek - piątek 8.00-20.00, sobota 8.00-14.00
11	Apteka Staromiejska	ul. Stary Rynek 13	poniedziałek - piątek 8.00. -16.00
12	Apteka Melisa	ul. Niezłomnych 10	poniedziałek - piątek 8.00 -18.00, sobota 9.00-16.00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Kole.

Podmiotem wykonującym zadania Miasta Koła w zakresie pomocy społecznej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany pod adresem: Powstańców Wielkopolskich 8. Liczba pracowników socjalnych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosi 2,6. W 2019 roku na rzecz rodzin pracowało dwóch asystentów, z usług których korzystały 23 rodziny. System pomocy społecznej w 2019 roku objął wsparciem 422 rodziny, a w nich 817 osób. Wśród głównych powodów objęcia mieszkańców Miasta Koła pomocą wyróżnia się: długotrwałą lub ciężką chorobę, bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność.

Ośrodek realizuje zadania określone w obowiązujących przepisach prawa, w tym:

- zadania własne z zakresu pomocy społecznej realizowane przez gminę,
- zadania zlecone gminie przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej,
- zadania w zakresie realizacji świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- inne zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznaczonych potrzeb gminy, rządowych programów pomocy społecznej bądź mające na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin, po otrzymaniu odpowiednich środków.

Realizując zadania z zakresu pomocy społecznej ośrodek współpracuje z organizacjami społecznymi, kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Do zadań ośrodka należy również organizacja pracy z rodziną na terenie Miasta Koła na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz realizowanie innych przewidzianych w tej ustawie zadań własnych i zleconych gminy w zakresie wspierania rodziny, a także udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz realizowanie zadań gminy w tym zakresie, udzielanie świadczeń w postaci dodatków mieszkaniowych oraz dodatków energetycznych.

W strukturze organizacyjnej MOPS wyróżnia się:

- **Dział Pomocy Środowiskowej** w siedzibie ośrodka,
- **Dział Świadczeń Rodzinnych** w siedzibie ośrodka,
- **Dział Administracyjno-Kadrowy** oraz **Dział Finansowy** w siedzibie ośrodka,
- **Dział Usług Opiekuńczych** w siedzibie ośrodka,
- **Dzienny Dom Senior+** w siedzibie ośrodka,
- **Noclegownię** dla osób bezdomnych przy ul. Sosnowej 1,
- **Stołówkę** przy ul. Dąbskiej 40.

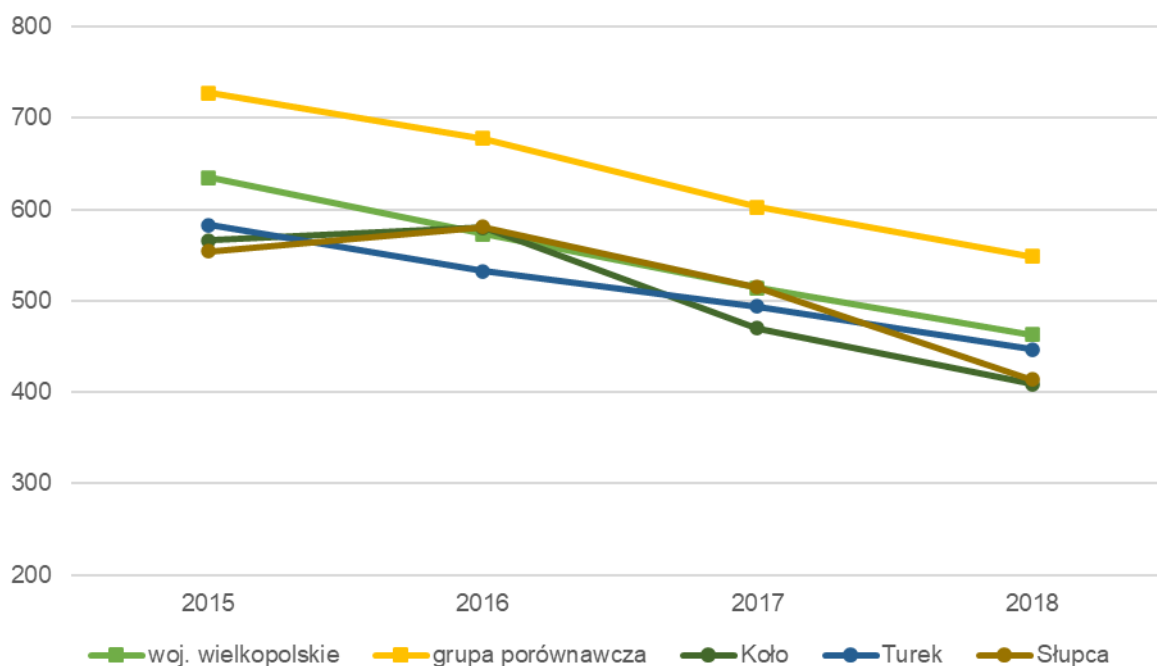
Dzienny Dom Senior+ zlokalizowany jest pod adresem: ul. Powstańców Wielkopolskich 8. Placówka ta oferuje usługi socjalne i opiekuńcze w tym: jeden gorący posiłek, dostęp do przekąsek oraz napojów, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych, usługi edukacyjne (kształtowanie nawyków i postawy prozdrowotnej poprzez spotkania tematyczne, konsultacje specjalistyczne, poradnictwo warsztaty i pogadanki), usługi kulturalno-oświatowe (zapewnienie uczestnictwa w imprezach kulturalnych oraz spotkaniach okolicznościowych), usługi aktywności ruchowej i kinezyterapii (zajęcia podnoszące sprawność fizyczną, gimnastyka, taniec), usługi rekreacyjno-turystyczne m. in. wycieczki, spotkania, terapia zajęciowa (zajęcia kulinarne, plastyczne, rękodzielnicze itp.), usługi aktywizujące społecznie (organizacja czasu wolnego, rozwój pasji i zainteresowań, samopomoc i wolontariat, współuczestnictwo w życiu społecznym). W 2019 roku z oferty placówki korzystało 30 osób, co stanowi 0,58% seniorów zamieszkujących Miasto Koło.

W Mieście znajduje się również Środowiskowy Dom Samopomocy, działający jako samodzielna jednostka.

Domy Pomocy Społecznej w 2019 roku miały 43 podopiecznych, którymi byli mieszkańcy Miasta Koła. Wśród nich 28 osób umieszczonych było w DPS na terenie Miasta: DPS przy ul. Poniatowskiego dla osób przewlekle chorych (21 osób), DPS Zgromadzenia Sióstr Małych Misjonarek Miłosierdzia przy ul. Bliźniej dla osób w podeszłym wieku (8 osób). Pozostałe osoby przebywały w DPS poza Miastem Kołem. Średni miesięczny koszt utrzymania 1 osoby w Domu Pomocy Społecznej ponoszony przez Miasto Koło w tym roku wynosił 2 163,38 zł.

Na poniższym wykresie przedstawiona została liczba beneficjentów pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w Mieście Koło w zestawieniu z innymi jednostkami. Obserwuje się systematyczny spadek liczby beneficjentów na przestrzeni analizowanych lat. Jest to sytuacja typowa dla całego kraju. Zarówno miasta należące do tego samego podregionu, jak i całe województwo charakteryzują się mniejszym udziałem beneficjentów niż w grupie porównawczej. W 2018 roku Miasta Koło i Słupca oraz Miasto Turek i województwo plasują się prawie na tych samych poziomach, choć wskaźnik dla Miasta Koła spadał najszybciej i w 2018 roku był najniższy spośród analizowanych jednostek.

Ryc. 20. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności dla Miasta Koła na tle porównywanych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Miasto Koło objęte było projektem pn. „Z Troską...” realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kole w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kole oraz Terenowym Kołem Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym. Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Projekt „Razem przeciwko wykluczeniu. Kolskie Partnerstwo na rzecz włączenia społecznego.”, w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, współfinansowany był z Europejskiego Funduszu Społecznego w partnerstwie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kościelcu oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kłodawie. Udział w projekcie wzięło 30 mieszkańców Miasta Koła.

Na terenie Miasta Koła działa również Miejski Ośrodek Profilaktyki i Pomocy Rodzinie, pod adresem: ul. Dąbska 40. Ośrodek ten od 2012 roku prowadzi programy:

- *Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,*
- *Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Narkotykowych.*

Ponadto Urząd Miejski w Kole realizuje *Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Gminie Miejskiej Koło.*

W 2019 roku przyjęty został *Program Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Koło na lata 2020-2023,* którego celem głównym jest wsparcie i poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych problemami i przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz rodzin oczekujących narodzin dziecka, szczególnie z wadą letalną i już wychowujących dzieci z taką wadą.

Gmina Miejska Koło jest właścicielem 609 lokali mieszkalnych znajdujących się w 101 budynkach, z czego 39 budynków stanowi własność Gminy Miejskiej Koło, 56 budynków znajduje się we Wspólnotach Mieszkaniowych, a 6 budynków stanowi współwłasność. Średni czas oczekiwania na mieszkanie z zasobów miejskich wynosi około 5 lat.

Mieszkańcy Miasta Koła mogą korzystać z ulg i zniżek z tytułu posiadania następujących kart:

- Kolska Karta Rabatowa – wyróżnienie Honorowych Dawców Krwi i osób chorych na stwardnienie rozsiane,
- Miejska Karta Seniora – przysługuje osobom, które ukończyły 60 lat,
- Miejska Karta Rodziny – dla rodzin wielodzietnych,
- Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny – dla rodzin wielodzietnych.

Ponadto w Mieście obowiązuje program „Koperta życia” skierowany do osób przewlekle chorych, dotkniętych niepełnosprawnością oraz osób w wieku od 60 lat zameldowanych na pobyt stały na terenie Gminy Miejskiej Koło. Uczestnictwo w programie ma ułatwić skuteczne dotarcie do kluczowych informacji o stanie zdrowia w przypadku jego zagrożenia.

3.5. Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne

Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne

Na obszarze Miasta Koła funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych, charakteryzujących się różnorodnymi kierunkami działalności. W związku z tym wyróżnia się:

- Stowarzyszenie Przyjaciół Miasta Koła nad Wartą,
- Stowarzyszenie "Bezpieczny Powiat Kolski",
- Stowarzyszenie "Kolska Trójka",
- Stowarzyszenie "Wyspa i Przyjaciele",
- Stowarzyszenie Klub Seniora "Trzecia Zmiana",
- Stowarzyszenie Przyjaciół Tańca i Akrobatyki Zespołu Tanecznego MUZA,
- Stowarzyszenie „Uśmiechnięta czwórka”,
- Stowarzyszenie Turystyki i Rekreacji Wodnej "Przystań",
- Stowarzyszenie Kolanie,
- Stowarzyszenie Malinowa Mamba,
- ZHP Chorągiew Wielkopolska Poznań HUFIEC Koło,
- Miejski Klub Sportowy "Olimpia" Koło,
- Polskie Stowarzyszenie Opiekunów Medycznych,
- Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Kole,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Przyjaciele Świętego Mikołaja",
- Ochotnicza Straż Pożarna. Miejska Orkiestra Dęta,
- Ochotnicza Straż Pożarna "Koło na Wartą"
- Manufaktura Piosenki Harcerskiej "Wartaki",
- Towarzystwo Śpiewaczo - Muzyczne "Lutnia",
- Polski Związek Niewidomych,
- LOK "Kolska Starówka" w Kole,
- Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Kole,
- Uczniowski Klub Sportowy "Speed" przy Zespole Szkół Technicznych w Kole,
- Uczniowski Klub Sportowy „Warta Koło”
- Uczniowski Klub Sportowy „Victoria”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka”,
- Uczniowski Klub Sportowy „PIT BULL BOKS KOŁO”,
- Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy "Triathlon",
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Huragan”,
- Klub Sportowy "Siatkarz" Koło,
- Kolski Klub Kyokushin-kan Karate-do,
- Kolski Klub Sportów Walki,
- Kolskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych "Sprawni Inaczej",
- Kolskie Towarzystwo Cyklistów,
- Kolskie Stowarzyszenie Abstynentów „Przyszłość”,
- Stowarzyszenie „Forum Gospodarcze Aktywne Koło”,

- Kołowrotek Stowarzyszenie Współpracy Międzynarodowej,
- W Koło Pomagam.

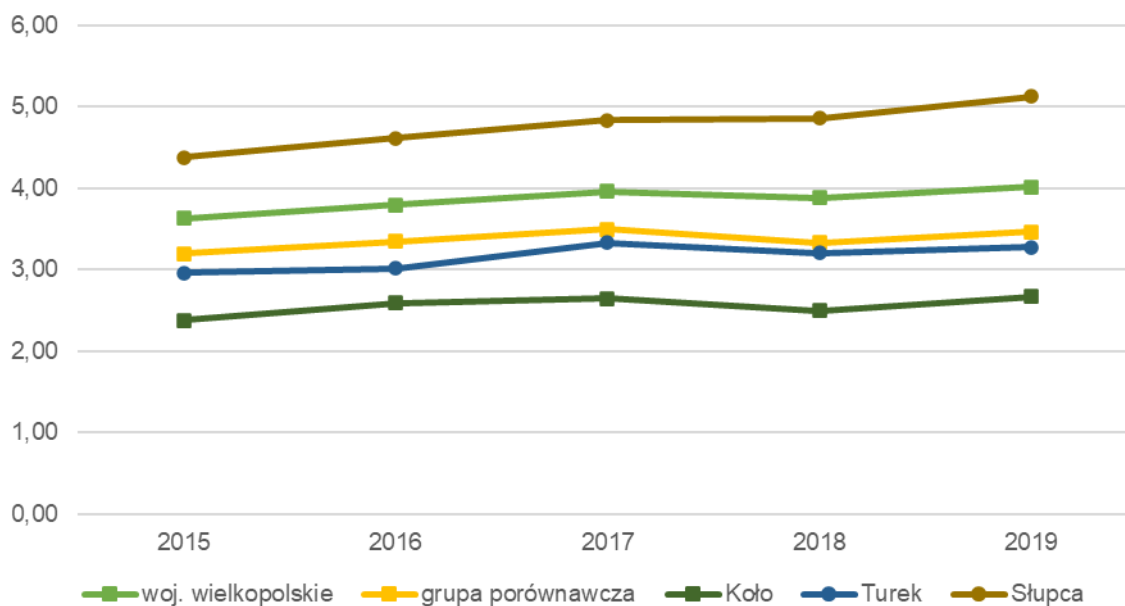
Na terenie Miasta działa także Stowarzyszenie „Konie 24h” z siedzibą w Czołowie, a także Fundacja „SM to nie wszystko” z siedzibą w Turku oraz Fundacja Piotra Rejsa z siedzibą w Poznaniu.

W 2019 r. w wyniku otwartego konkursu na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w Mieście Kole dotacje otrzymało 29 organizacji na łączną kwotę 687 620,00 zł. Największa liczba złożonych ofert i podpisanych umów dotyczyła zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

Rada Seniorów została powołana uchwałą nr XVIII/147/2019 Rady Miejskiej w Kole z dnia 20 listopada 2019 r. w sprawie powołania Miejskiej Rady Seniorów i nadania jej statutu. W marcu 2020 roku przeprowadzone zostały nabory do Rady, natomiast w czerwcu tego samego roku wybrano zarząd i Rada rozpoczęła swoją działalność.

Poniższy wykres przedstawia udział fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w Mieście Kole w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w porównaniu do innych jednostek. W pierwszej kolejności zauważyć można, iż w przypadku Miasta Koła wskaźnik ten jest najniższy. Wyróżnia się również zróżnicowanie wskaźnika dla innych miast z tego samego podregionu, gdzie Miasto Słupca osiąga bardzo wysoki wskaźnik, zdecydowanie wyższy nawet od województwa wielkopolskiego, natomiast dla Miasta Turek wskaźnik ten jest niewiele niższy niż dla grupy porównawczej.

Ryc. 21. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców dla Miasta Koła na tle porównywanych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jednostki działające na rzecz bezpieczeństwa publicznego

Za bezpieczeństwo mieszkańców Miasta odpowiadają funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Kole. Siedziba Komendy zlokalizowana jest pod adresem: ul. Sienkiewicza 14. W Mieście działa również Straż Miejska z siedzibą Koło ul. Stary Rynek 15. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Mieście pracuje 3,5 funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

Na terenie Miasta Koła funkcjonuje jednostka Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej z siedzibą w Kole ul. Toruńska 74 oraz działa Ochotnicza Straż Pożarna Koło nad Wartą. Jednostka ta ujęta

została w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. W 2019 roku brała udział w 246 akcjach, przy czym 25 akcji dotyczyło pożarów, a pozostałe 221 innych wezwań.

Dodatkowym instrumentem wspomagającym pracę jednostek odpowiadających za bezpieczeństwo jest monitoring miejski. Monitoringiem objęte są ulice Włocławska i Jana Pawła II, Szkoła Podstawowa i Stacja Paliw Orlen przy ul. Sienkiewicza oraz obiekty znajdujące się na ul. Toruńskiej pod numerami 8, 73 i 66. W celu zwiększenia bezpieczeństwa konieczna jest dalsza rozbudowa monitoringu wizyjnego na terenie Miasta.

Partnerzy Miasta

Miasto Koło prowadzi współpracę na zasadach partnerstwa z niemieckim Miastem Reinbek oraz ukraińskim Miastem Ładyżyn.

Podstawę współpracy z Miastem Reinbek kształtują przede wszystkim bezpośrednie kontakty szkół, związków, stowarzyszeń i instytucji w dziedzinie kulturalnej i naukowej. Zawarte partnerstwo opiera się na nadziei pogłębienia spotkań w dziedzinie szkolnictwa, nauki, opieki społecznej, jak również ochrony środowiska. Umowa zawarta została 29 maja 1999 roku.

Natomiast umowa z Miastem Ładyżyn stanowi warunki współpracy w dziedzinach: przemysłu, rolnictwa i handlu; nauki, oświaty i ochrony zdrowia; kultury i sztuki; turystyki i sportu; miejskiego samorządu oraz ekologii i racjonalnego korzystania z zasobów naturalnych. Podpisanie aktu porozumienia między Miastami odbyło się 23 maja 2003 r. w Ładyżynie.

Załącznik 2: Wzór ankiety

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Aktywność mieszkańców na rzecz miasta?							
Skuteczność działania pomocy społecznej?							
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?							
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?							
Dostęp do żłobków / klubów malucha?							
Jakość opieki żłobkowej na terenie miasta?							
Jakość infrastruktury żłobkowej na terenie miasta?							
Wsparcie osób starszych oferowane przez miasto (m.in. Klub Seniora)?							
Wsparcie osób niesamodzielnych?							
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miasta?							
Bezpieczeństwo publiczne na terenie miasta?							
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?							
Gospodarka							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru miasta?							
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie miasta?							
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie miasta?							
Połączenia komunikacyjne z innymi miastami?							
Dostępność usług na terenie miasta?							
Konkurencyjność miasta jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?							
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?							
Środowisko i przestrzeń							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Estetykę miasta?							
Jakość powietrza w mieście?							
Ofertę miasta w działaniach wspierających ochronę środowiska?							
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?							
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)?							
Czystość terenów zieleni (skwerów, parków)?							
Świadomość ekologiczną mieszkańców?							
System odbioru odpadów na terenie miasta?							
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w mieście (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?							
Walory środowiska przyrodniczego w mieście?							
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie miasta?							

Infrastruktura techniczna							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Stan dróg w mieście?							
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp)?							
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?							
Jakość sieci wodociągowej?							
Jakość sieci kanalizacyjnej?							
Jakość sieci gazowej?							
Dostęp do Internetu w mieście?							
Turystyka i rekreacja							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Atrakcyjność turystyczną miasta?							
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w mieście?							
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?							
Poziom bazy gastronomicznej?							
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych							
System ścieżek rowerowych?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla dzieci?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla młodzieży?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla dorosłych?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie miasta dla seniorów?							
Działania promocyjne miasta, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?							
Edukacja i kultura							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Dostęp do edukacji przedszkolnej?							
Jakość edukacji przedszkolnej w mieście?							
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie miasta?							
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?							
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w mieście?							
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?							
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?							
Jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych w mieście?							
Jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?							
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie miasta?							
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie miasta?							

Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie miasta?						
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w mieście?						
Dostęp do obiektów kulturalnych w mieście? (godziny i dni otwarcia, itp.)						
Działalność domu kultury i biblioteki?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w mieście w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- zapewnienie transportu zbiorowego na terenie miasta
- rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- rozbudowa oświetlenia ulicznego
- rozwój infrastruktury sportowej
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej
- rozwój sieci gazowej
- rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie miasta
- zwiększenie dostępu do Internetu
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- zwiększenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- zmniejszenie bezrobocia
- promocja miasta
- inwestycje w rozwój turystyki
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój kultury
- aktywizacja osób starszych
- inne (*jakie?*)

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką miasta?

.....

Metryczka

Płeć: kobieta mężczyzna

Wiek: poniżej 18 lat 18-25 lat 26-35 lat 36-45 lat 46-55 lat 56-65 lat powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

uczeń/student przedsiębiorca osoba pracująca osoba bezrobotna
 emeryt / rencista inne (jakie?) .....

Zamieszkanie:

jestem mieszkańcem miasta Koła nie jestem mieszkańcem miasta Koła

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL STRATEGICZNY I: KOŁO JAKO MIASTO PRZYJAZNE

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
1.1. Wsparcie dla dzieci i ich opiekunów	Modernizacja i doposażenie istniejących obiektów oświatowych				
	Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci				
	Zwiększenie liczby psychologów i psychiatrów dziecięcych				
	Zwiększenie liczby asystentów rodziny				
	Rozwój działań w ramach programu wspierania rodziny				
	Zwiększenie miejsc żłobkowych				
1.2. Wsparcie i rozwój oferty dla seniorów i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	Rozwój placówek wsparcia				
	Rozwój domowych (mobilnych) usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych				
	Rozwój infrastruktury opieki całodobowej i dziennej, w tym klubów seniora				
	Wzmocnienie współpracy z wolontariatem i organizacjami pozarządowymi				
	Organizacja programów aktywizacji społecznej dla seniorów, w szczególności e-usługi, szkolenia komputerowe				
	Rozwój opieki wytchnieniowej dla osób starszych				
	Poszerzenie współpracy międzypokoleniowej				
1.3. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych	Dostosowanie infrastruktury drogowej dla osób z niepełnosprawnościami m.in. zjazdy z chodników na ulice, podjazdy				
	Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami				
	Rozwój opieki wytchnieniowej dla osób z niepełnosprawnościami i niesamodzielnych m.in. tworzenie mieszkań wspomaganych, organizacja dowozu do placówek zdrowia				
1.4. Aktywizacja mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego	Wspieranie lokalnych oddolnych inicjatyw integracyjnych				
	Realizacja budżetu obywatelskiego				

	Aktywizacja społeczna i zawodowa kobiet (matek) m.in. organizacja warsztatów, szkoleń i kółek				
	Rozwój infrastruktury społecznej, w szczególności placów zabaw, wspólnych podwórek, parków				
	Pogłębienie współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi				
	Wspieranie lokalnych artystów				
	Organizacja festiwalu międzykulturowego lub literackiego w połączeniu z innymi miastami				
	Organizacja wydarzeń kulturowych z przeznaczeniem dla młodzieży				
	Zwiększenie współpracy z miastami partnerskimi i poszukiwanie nowych miast partnerskich w celu wymiany doświadczeń				

CEL STRATEGICZNY II: KOŁO MIASTO BEZPIECZNE

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
2.1. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	Budowa i modernizacja lokalnych dróg i chodników z uwzględnieniem oświetlenia ulicznego i oznakowania drogowego				
	Wyciężenie barier drogowych m.in. podjazdy, sygnalizacja dźwiękowa, odmierzanie czasu do przejścia				
	Rozbudowa parkingów				
	Zwiększenie strefy płatnego parkowania				
2.2. Ochrona stanu środowiska przyrodniczego	Rozwój ciepłownictwa w oparciu o energię geotermalną, w tym budowa ciepłowni geotermalnej, włączenie w sieć ogólnomiejską				
	Budowa przyłącza ciepłika do gospodarstw jednorodzinnych				
	Modernizacja energetyczna obiektów będących w posiadaniu Miasta				
	Budowa przyłączy gazowych				
	Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej i sanitarnej				
	Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków poszerzona o proekologiczną przeróbkę odpadów w postaci nawozowej				
	Promocja rozwiązań proekologicznych, w tym rozwój fotowoltaiki				
	Kontynuacja rozpoczętych projektów ekologicznych, m.in. budowa PSZOK oraz wsparcie dla Programu Czyste Powietrze				

	Analiza wdrożenia nowoczesnych rozwiązań ekologicznych na osiedlach bloków wielorodzinnych m.in. inteligentne kosze modułowe do segregacji odpadów				
	Wykonanie nowych zadrzewień na terenie Miasta				
	Wdrożenie własnego programu wymiany źródeł ciepła				
	Utworzenie izolacyjnych pasów zieleni przed wiatrami				
	Odnowienie lasów				
	Zagospodarowanie lasu komunalnego				
	Odnowienie szlaków dydaktycznych				
2.3. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego	Rozbudowa i modernizacja monitoringu drogowego, w szczególności w miejscach rekreacji, spotkań publicznych, obiektach sportowych				
	Powiększenie załogi Straży Miejskiej				
2.4. Ochrona zdrowia i rozwój aktywności fizycznej wśród mieszkańców	Poprawa dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych m.in. organizowanie domowej rehabilitacji, udzielanie wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi				
	Prowadzenie programów profilaktycznych i leczniczych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych				
	Budowa i modernizacja obiektów sportowych				
	Promocja zdrowego trybu życia wśród mieszkańców				
	Współpraca szkół ze stowarzyszeniami i instytucjami powiatowymi w celu stworzenia oddziałów sportowych w szkołach ponadpodstawowych				

CEL STRATEGICZNY III: KOŁO JAKO MIASTO NASTAWIONE NA ROZWÓJ

Cel operacyjny	Działanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
3.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej i cyfrowej	Współpraca z Gminą Koło i Powiatem Kolskim w celu budowy północnej obwodnicy Miasta Koła				
	Prowadzenie działań lobbingsowych na rzecz poprawy stanu dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych				
	Podjęcie rozmów z dostawcami Internetu na temat światłowodu				
3.2. Wsparcie i rozwój przedsiębiorczości	Pozyskiwanie nowych terenów pod inwestycje				
	Dostosowywanie istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie rozwoju terenów inwestycyjnych				

	Promocja terenów inwestycyjnych				
	Stworzenie systemu ulg i zwolnień dla przedsiębiorców				
	Stworzenie miejskiego punktu konsultacyjnego we współpracy z Konińską Izbą Gospodarczą, Agencją Rozwoju Regionalnego w Koninie, szkołami zawodowymi, zajmującego się doradztwem i przeprowadzaniem szkoleń w zakresie doradztwa zawodowego, prowadzenia działalności gospodarczej				
	Wzmocnienie i rozwój współpracy z przedsiębiorcami na terenie Miasta oraz organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców				
	Opracowanie koncepcji integracji lokalnych przedsiębiorców				
3.3. Poprawa ładu przestrzennego i rozwój mieszkalnictwa	Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego o zapisy dotyczące rozwoju energii odnawialnej i terenów usługowych w Mieście				
	Znalezienie terenów do rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w tym wydzielenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego				
	Umożliwienie mieszkańcom kupna działki w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej				
	Budowa mieszkań komunalnych i socjalnych				
	Uzupełnienie zabudowy w centrum Miasta				
	Remonty aktualnej substancji mieszkaniowej				
	Poprawa estetyki elewacji budynków w centrum Miasta oraz zabytkowej części Miasta				
	Stworzenie jednolitych zasad dotyczących umieszczania reklam i szyldów w Mieście				
3.4. Wzmocnienie znaczenia turystyki i rekreacji w rozwoju miasta	Przeprowadzenie analizy wykorzystania energii geotermalnej do rozwoju infrastruktury turystycznej i funkcji rekreacyjnej				
	Rozbudowa ścieżek rowerowych				
	Rewitalizacja parków miejskich i terenów zieleni				
	Rozbudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej wzdłuż rzeki Warty, w tym stworzenie ścieżek pieszo-rowerowych, przystani				
	Udrożnienie i zagospodarowanie starorzecza za stadionem oraz zalewu w oparciu o sporty wodne				

Budowa bulwarów przy parku przy ulicy Słowackiego				
Zabezpieczenie ruin i zagospodarowanie terenu wokół Zamku				
Rewitalizacja Starówki				
Wykup spichlerza i zagospodarowanie w celach rekreacyjnych i turystycznych				
Remont Sejmiku i przeniesienie Muzeum Techniki Ceramicznych do nowej siedziby				
Stworzenie oferty zajęć edukacyjnych dla młodzieży, warsztatów, poszerzaniu wiedzy o historii i tradycji Miasta w Muzeum Techniki Ceramicznych				
Zagospodarowanie terenu wokół Miejskiego Domu Kultury, w szczególności uporządkowanie zieleni, obiektów małej architektury				
Stworzenie Punktu Informacji Turystycznej				

Uzasadnienie do
UCHWAŁY NR .....
RADY MIEJSKIEJ KOŁA

z dnia .....

w sprawie Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025

Strategia Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego, określający kluczowe kierunki rozwoju Miasta Koła. Strategia wskazuje wizję, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań wyznaczone do realizacji w okresie jej obowiązywania. Dokument zawiera syntetyczną diagnozę gminy w zakresie sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz analizę strategiczną sił i słabości. Jest jednym z podstawowych instrumentów zarządzania i stanowi podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe długookresowej polityki rozwoju gminy. Podstawowym celem Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 jest przyczynienie się do tego, aby miasto Koło w 2025r. było przyjaznym miejscem do życia i prowadzenia działalności gospodarczej, atrakcyjną przestrzenią do rekreacji i wypoczynku z aktywną społecznością nastawioną na rozwój i współpracę lokalną. Strategia zakłada wykonywanie działań w niej określonych przy zrównoważonym rozwoju z dbałością o środowisko naturalne. Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Miasta Koła, są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. Opracowanie Strategii Rozwoju pozwala określić najbardziej efektywne działania gwarantujące skuteczny rozwój całego obszaru, co bezpośrednio wpływa na rozwój infrastruktury, przedsiębiorczości oraz powstanie nowych inicjatyw społecznych. Strategia wpływa również na budowę wizerunku jednostki, tworząc jej wizytówkę, która jest swoistym źródłem informacji dla grona podmiotów gospodarczych, inwestorów i mieszkańców. Strategia tworzy platformę współdziałania wszystkich zainteresowanych, w szczególności samorządu, przedsiębiorców, organizacji społecznych i oczywiście mieszkańców gminy. Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację Strategii będzie Urząd Miasta Koła.

W dniach od 05.01.2021 r. do 09.02.2021 r. przeprowadzono konsultacje społeczne dokumentu, zgodnie z zasadami oraz w trybie określonym w uchwale Rady Miasta Koła nr XXXI/300/2020 z dnia 25 listopada 2020 r., a także na podstawie zarządzenia nr OA.0050.2.2020 Burmistrza Miasta Koła z dnia 5 stycznia 2021 r. Raport z przeprowadzonych konsultacji został zamieszczony na stronie internetowej www.kolo.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Należy nadmienić, że zgodnie z art. 10f ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym projekt strategii został przesłany do Zarządu Województwa Wielkopolskiego celem wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględniania ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Uchwałą nr 3322/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 marca 2021 r. w sprawie wydania opinii dotyczącej spójności projektu Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 ze strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku została wydana pozytywna opinia dla projektu Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025. Jednocześnie nadmieniam, że 3 marca 2021 r. Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wydał opinię sanitarną, w której uzgadnia pozytywne możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do projektu Strategii, natomiast Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem nr WOO-III.410.98.2021.MM2 z dnia 11 marca 2021 r. odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływań na środowisko dla Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Koła na lata 2021-2025 jest uzasadnione.